

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ Ι. Τζορτζ
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.85
ΑΡΙΘ. 36000

Νεοσηαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 20 (71)
17 ΦΕΒΡ. 1940 - Ε'

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου υπό Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου υπό τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπρὸς αὐτῆς, ἀναπληροῦμενος
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 20-17 Φεβρουαρίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπὸ δεξιὴν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συναγ. ματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικὸς) Δρ. 160 — 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 80 — 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » » 40 — 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Ἀπρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς Ἐφορίας, ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς εἰς τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἀποταμίευσιν διὰ τῆς καθιερωθείσης τὴν 31ην Ὀκτωβρίου ἑορτῆς τῆς παγκοσμίου ἡμέρας τῆς ἀποταμιεύσεως δὲν εἶχε μόνον θεωρητικὴν σημασίαν, ἀλλ' ἀπέδωκε καὶ ἄριστα ἀποτελέσματα. Διότι ἔδωσε τὴν εὐχέριαν εἰς ὅλους, καὶ ἰδίως εἰς τὴν νεολαίαν, νὰ νοιώσουν βαθύτερα τὴν ὠφελιμότητα καὶ χρησιμότητα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως. Ἀδιάφυστος δὲ καθρέπτης τῆς πλήρους κατανοήσεως τῆς ἰδέας τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως ἐκ μέρους τῆς νεολαίας εἶναι αἱ ληφθεῖσαι ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριδῶν ἐξ ὧν τῶν διαμερισμάτων τῆς Χώρας εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον καὶ ἡ εἰς αὐτάς ἐνδελεχῆς διερευνήσις τοῦ πνεύματος τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως. Μερικαὶ μάλιστα ἐξ αὐτῶν δημοσιεύονται εἰς διάφορα φύλλα τῆς «Νεολαίας».

Τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων κατευθυντηρίων γραμμῶν ποῦ δίδει στὸ κεφάλαιον τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως, φροντίζει νὰ ἐνισχύῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερο τὸν διὰ τοῦ κουμπάρᾳ τρόπον τῆς καλλιέργειας τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος, τόσοσιν εἰς τὸν λαὸν ὅσον καὶ εἰς τὴν νεολαίαν.

Τὸ σύστημα τοῦτο, ὡς ἀπεδείχθη, εἶναι ἀρκετὰ ἐπιτυχές καὶ ἀποδίδει ἄριστα ἀποτελέσματα.

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΛΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἐσωτερικὸς ἀπὸ Δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἐξωτερικὸς » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεία τοῦ Κράτους καὶ δι' ὧν τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν. — Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευμένων ποσῶν κεφαλαιοποιοῦνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται. — Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὅριου τῶν καταθέσεων, ἥτοι Δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν. — Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικούς κουμπάρᾳς καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους. — Ὅταν ἔχετε ἕνα κουμπάρᾳ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

Νεολαία

ΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ὁμιλῶν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, κατὰ τὸ γεῦμα ποῦ παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ ὁ Δήμος, ὁ Ἀρχηγός, ἐτόνισεν ἀληθινὸν ὕμνον εἰς τὸ πολιτικὸν αἰσθητήριον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἀφορμὴ διὰ τὸν ὕμνον αὐτὸν ἦσαν αἱ ἰδιαιτέρως θερμαὶ λαϊκαὶ ἐκδηλώσεις, τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν ὁ ἴδιος ἀντικείμενον κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπὸ τὴν διάσκεψιν τοῦ Βελιγραδίου. Ὅπως εἶναι γνωστὸν, ὁ Ἀρχηγὸς ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς φειδωλὸς εἰς ἀνακοινώσεις καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἑκτασίαν καὶ τὴν εὐρύτητα τῶν συνομιλιῶν τοῦ Βελιγραδίου γενικῶς, ὅπως ἰδιαιτέρως δὲ ὡς πρὸς τὸν ἰδικὸν του, τὸν προσωπικὸν ρόλον, εἰς τὰς συνομιλίας αὐτάς. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὸ ἀνακοινωθέν, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς διασκέψεως, διέφερε πολὺ καὶ κατὰ τὸ ὕψος καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα ἀπὸ τὰ τυπικὰ καὶ ξηρὰ ἔγγραφα ποῦ ἐκδίδονται εἰς παρομοίας περιπτώσεις. Ἐπειτα ὑπῆρχε καὶ κάτι ἄλλο. Ἡ σκηνοθεσία τῆς ἐποχῆς. Τὰ κοσμοϊστορικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἐξελλισσονται εἰς τὴν Βόρειον καὶ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην καὶ τῶν ὁποίων φθάνει ὡς ἡμᾶς ὀξύς καὶ πλήρης ἀπειλῶν καὶ κινδύνων ὁ ἀντίλαλος. Ἦτο τέλος τὸ ἀσυνήθως ζωηρὸν ἐνδιαφέρον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἡ παγκόσμιος κοινὴ γνώμη παρηκολούθησε τὴν διάσκεψιν. Οἱ φόβοι ποῦ διευτυπώθησαν σχετικῶς μετὰ τὴν ἐκθασίαν τῆς καὶ αἱ φήμει ποῦ ἐσπεύδον νὰ προεξοφλοῦν ἐμπλοκάς καὶ ἀνησυχίας.

Τὸ γεγονός ὅτι ἡ διάσκεψις διέψευσεν ὅλους τοὺς φόβους καὶ ὑπερενίκησεν ὅλας τὰς δυσχερεῖας θὰ ἦτο καὶ μόνον τοῦ ἀρκετὸν διὰ νὰ ἐμπνεύσῃ αἰσθημα ἀνακουφίσεως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους λαοὺς καὶ ν' αὐξήσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῶν πρὸς τοὺς ἐργάτας τῆς. Ἦδη ὅμως, πρὶν ἀκόμη αἱ ἐργασίαι τῆς διασκέψεως τερματισθοῦν καὶ πρὶν αὕτη συνοψισθῇ εἰς τὸ βαρυσήμαντον ἀνακοινωθέν τῆς 4ης Φεβρουαρίου τὰ πορίσματα τῶν ἐργασιῶν τῆς, εἶχε γίνῃ ἀντιληπτὸν ὅτι ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις δὲν κατάρθωσεν ἀπλῶς καὶ μόνον νὰ διατηρήσῃ τὰς κατακτήσεις καὶ τὰς προόδους, τὰς ὁποίας ἐπραγματοποίησεν ἡ σύντομος καὶ φωτισμένη ἐργασία τῆς ἐξαετίας, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἐν ὧσιν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολέμου καὶ τῶν ἐκ τούτου ποικίλων καὶ ἱσχυρῶν ἐπηρεασμῶν ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν Κρατῶν περισσότερο ἐνισχυμένη καὶ περισσότερο ἀρραγής, νὰ σημειώσῃ δὲ ἐπὶ πλέον νέους τολμηροὺς διασκελισμούς πρὸς τὰ ἔμπροσ. Μόνον λαοὶ ἐσπερημένοι τελείως ἱστορικῆς καὶ πολιτικῆς πείρας θὰ ἦσαν ἀνίκανοι νὰ μὴ διακρίνουν τὸ κατόρθωμα καὶ εἰς τὴν τοιαύτην ἐκθασίαν κατόρθωμα. Καὶ μόνον λαοὶ ἄκριτοι καὶ ἀναίσθητοι θὰ ἐφειδωλεύοντο εἰς ἐκδηλώσεις προκειμένους νὰ πανηγυρίσουν τὸ κατόρθωμα καὶ νὰ τιμῇσιν τοὺς ἐργάτας του. Τὸν ἑλληνικὸν λαὸν οὐδέποτε, οὔτε εἰς τὰς πλέον ἀτυχεῖς στιγμὰς τῆς ζωῆς του, ἐγκατέλειψαν οὔτε ἡ διαύγεια τῆς κρίσεως οὔτε ἡ εὐαισθησία.

Καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ ἀκολουθήσασα κατὰ τὴν μακρὰν ἐσωτερικὴν κρίσιν εἰς τὴν Χώραν αὐτὴν ἀποχαλίνωσις παθῶν καὶ κοινωνικῆ καὶ πολιτικῆς κραυγῆς ὑπενόμεισε καὶ ὑπέσκαψε καὶ διέσεισεν ἐπικινδύνως ὅλας τὰς βασικάς ἀρετάς τοῦ λαοῦ μας καὶ τὴν εὐθυκρίσιν του καὶ τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὸ αἰσθημα τοῦ τῆς δικαιοσύνης καὶ τὴν προθυμίαν εἰς τὸ νὰ δέχεται, ν' ἀναγνωρίζῃ καὶ νὰ τιμᾷ τὴν ὑπεροχήν, εἶναι ἀκόμη περισσότερο παρήγοροι ἐκδηλώσεις λαϊκαί, ὅπως αἱ τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν τῆς περασμένης ἑβδομάδος. Διότι ἀποδεικνύεται ἐξ αὐτῶν καὶ μέσω αὐτῶν διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅτι δὲν ἔμεινεν ἄγονος, ἀλλ' ἀπέδωσε καὶ ἐξακολουθεῖ ν' ἀποδίδῃ πλουσίως ὁ ἀνορθωτικὸς ἀγὼν τὸν ὁποῖον διεξάγει χωρὶς διακοπὴν, χωρὶς ἀνάπαυαν, μετὰ ἀνιούσαν συνεχῶς ἑντάσιν ζήλου καὶ πίστεως καὶ παλμοῦ τὸ Κράτος τὸ ἀπορρεῦσαν ἐκ τῆς αὐγουστιανῆς μεταβολῆς.

Ἡ κίνησις ποῦ ἐγέννησε τὴν 4ην Αὐγούστου ἦτο εἰς τὴν ἐνδιάθετον βούλησιν ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τὴν ἐπεχείρησαν, κίνησις ἀνορθωτικῆ. Αὐτὸ εἶναι ἐκτὸς ἀμφιβολίας. Ἀλλ' αἱ ἐνδιάθετοι βουλήσεις δὲν ἤρκεσαν εἰς τὸ νὰ δικαιώσουν τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς καὶ νὰ τὰς ἀναδείξουν ἀφαιρητικὰς ἱστορικῆς ἀνάδου εἰμὴ μόνον ὅταν οἱ ἐπιχειρήσαντες τὰς μεταβολὰς κατάρθωσαν νὰ ἐμπνεύσουν τοὺς λαϊκοὺς ὄγκους καὶ νὰ ἐπιτύχουν νὰ τοὺς καταστήσουν συνειδητοὺς μετόχους τῆς ἰδικῆς τῶν προσπαθείας καὶ τοῦ ἰδικοῦ τῶν ἀγώνος. Ἡ ὕλη μετὰ τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ, ὁ λαός, ὅσον εἶναι εὐγενής, τόσο εἶναι δύσχρηστος καὶ δύσκαμπτος καὶ δύσπλαστος. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἀκριβῶς ἡ πολιτικὴ, ὅταν δὲν εἶναι ρουτίνα, — ὅπως συμβαίνει πολὺ συχνά — καὶ κοινότυπος διεξαγωγὴ ὑποθέσεων, ἐξελισσομένη μέσα εἰς τὰ πλαίσια στατικῶν μορφῶν καὶ θεσμῶν, εἶναι ἡ ὑψηλότερα δημιουργία, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐπηρεάζονται καὶ ρυθμίζονται καὶ χρωματίζονται ὅλα αἱ ἄλλαι. Βεβαίως δὲν εἶναι αἱ ἐκδηλώσεις τῆς περασμένης ἑβδομάδος τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν αἱ μόναι κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, ποῦ κατέδειξαν τὴν λαϊκότητα τοῦ αὐγουστιανοῦ κινήματος καὶ τὴν ἀμοιβαιότητα ἡ ὁποία ἐνώνει εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν τὸν λαόν, ὅτι γνησίως ἀντιπροσωπεύει τὴν ἔννοιαν τοῦ λαοῦ, τὰ ἐργαζόμενα δηλαδὴ στρώματα τῆς Χώρας, μετὰ τὸν Κυβερνήτην. Εἶχον προηγήθῃ καὶ ἄλλαι, ὅχι ὀλιγώτερον ζωηραὶ, αὐθόρμητοι καὶ γνήσιοι, κατὰ καιροῦς, ἀρκετὰ νὰ καταδείξουν ὅτι ἡ ἀνορθωτικὴ πνοὴ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου ἤρχισεν ἀπὸ τὰς ψυχὰς. Ἐάν αἱ ἐκδηλώσεις τῆς περασμένης ἑβδομάδος ἔχουν, ὅπως ἔχουν, ὅπως ἰδιαιτέρως ἀξίαν, τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τῶν γεγονότων, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπήγαγον. Ὅντως, ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τοῦ πολέμου εἰς τὴν Εὐρώπην, μᾶλλον ἀπὸ τῆς περιόδου τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον, εὐθὺς μετὰ τὰ γεγονότα τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1939, εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαόν δὲν ἐδόθη ἄλλη εὐκαιρία εὐρείας ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἐκδηλώσεως τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἐν ἀπολύτῳ δημοφάνῃ ὅλων τῶν ἀρμόδιων παραγόντων ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις. Αἱ ἐκδηλώσεις τῆς Θεσσαλονίκης, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Ἀθηνῶν δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀπετέλεσαν τὴν πληρῶσιν ἐνὸς κενοῦ, τὸ ὁποῖον, ὅσον καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὴν πραγματικότητα καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐγνωρίζομεν ὅτι δὲν ὑπῆρχεν, ἠδύνατο ἐν τούτοις νὰ γεννηθῇ εἰς τὴν φαντασίαν ἰδιοτελῶν ἢ μὴ καλοθελητῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Μετὰ τὰς ἐκδηλώσεις ἐκείνας, αὐτὸς ὁ κίνδυνος ἐξουδετερώναται τελείως. Ἦδη ὁ Κόσμος, ὁ ἑγγύς καὶ ὁ μακρὰν, οἱ φίλοι καὶ οἱ μὴ φίλοι — ἐχθροὺς εὐτυχῶς τὴν στιγμὴν αὐτὴν δὲν αἰσθάνεται ὁ ἑλληνικὸς λαὸς περίε τοῦ — γνωρίζουν τὸσον καλῶς ὅσον καὶ ἡμεῖς ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἵσταται ἐνιασίον καὶ ἀδιάσπαστον εἰς τὸ πλεῖστον τῆς Κυβερνήσεώς του, ἀπολύτως ὁμόφωνον καὶ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς. Τῆς πολιτικῆς ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν διατήρησιν, διεύρυνσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν φιλιῶν καὶ τῶν συμμαχιῶν του χάριν τῆς κατασφάλσεως τοῦ εἰρηνικοῦ καθεστώτος καθ' ὅλην τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολήν καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ὑπεραμυνθῇ δι' ὅλων τῶν πᾶν δυνάμεων τοῦ καθεστώτος τοῦτο καὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας του, ἐάν, ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας, ἤθελεν ἀπειληθῇ τοῦτο ὁθενηδήποτε.

Εἶναι δὲ περιττὸν νὰ τονίσωμεν ἐδῶ πόσον ἡ ἀδιάσπαστος αὐτῇ ἐνότης καὶ ἡ ἀπόλυτος ὁμοφωνία ἀπαλύνει διὰ τὴν Χώραν τὰς τραχείας στιγμὰς τῆς κρίσεως καὶ πόσον ἡ ὁμοφωνία Κυβερνήτου καὶ Λαοῦ ἐγγυῶνται εἰς ἀμφοτέρους νικηφόρον τὴν ἐξοδὸν ἐκ τῆς φοβεράς καταιγίδος.

Κδς

Ζητούμε να την κάνουμε την νεολαία γερή στα σώματα, γερή στην ψυχή, εύθυμη και ένθουσιώδη, και πρό πάντων ένα σύνολον. Πρέπει να μάθη κάθε νέος και κάθε νέα ότι εις μίαν Κοινωνίαν, σαν την ιδική μας, δεν ήμπορεί να είναι ο καθένας μόνος και να προσέχη μόνον τον έαυτόν του και να φροντίζει και να εργάζεται μονάχα για τον έαυτό του. Πρέπει όλοι να άποτελούν ένα σύνολον και να αίσθάνωνται καλά ότι ή εύτυχία ή ιδική των, ή χαρά των, δεν ήμπορεί να ύάρχη παρ ά όταν ύάρχη εύτυχία και χαρά εις τό σύνολον.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΠΑΝΤΟΤΕ ΝΕΟΣ

Από τό Μπουένος Άγρες της Άργεντινης άγγέλεται ότι ή δημοτική άρχή της πόλεως ώνόμασεν ένα από τους δρόμους της νοτιοαμερικανικής μεγαλοπόλεως με τό όνομα ένός Έλληνας που έσκοτώθη διά την έλευθερίαν της μακρινής χώρας, εις έποχήν άκόμη που ή ίδια ή Έλλάς ήτο άκόμη ύπόδουλος.

Εις τό πράγμα θά έπρεπε να ίδωμεν κάτι περισσότερο από τό τυπικόν γεγονός του ήρωϊκού θανάτου ένός ανθρώπου· κάτι περισσότερο άκόμη θά έπρεπε να ίδωμεν και εις τό γεγονός ότι δύο άκόμη Έλληνες έφονεύθησαν διά την έλευθερίαν της ίδιας χώρας. Εύρίσκονται πάντοτε άνθρωποι εις την γήν να προσφέρουν πολλάκις τό αίμά των δι' ύψηλάς και ώραίās ιδέας. Η διαφορά διά τους τρεις Έλληνες, οι όποιοι έσκοτώθησαν εις τον ξένον τόπον, είναι ότι άνήκον εις την ίδίαν φυλήν που διεξήγαγε σκληρόν και αίματηρόν άγώνα διά την ίδίαν της ύπαρξιν και έθνικήν αυτότέλειαν, άδιαλείπτως, επί μακρούς αιώνας. Αυτό όμως δεν ήμπόδιζε την ίδίαν φυλήν να έξαπαστέλλη τά τέκνα της προς κάθε κατεύθυνσιν, να προσφέρουν και άλλο αίμα, διά τον ίδιον πάντοτε σκοπόν, την Έλευθερίαν. Και τό φαινόμενον τουτο έπαναλαμβάνεται καθ' όλην την μακράν περίοδον της ύπάρξεως του Έλληνικου Έθνους. Αυτή ή Ιστορία μας διδάσκει ότι ή Έλληνική φυλή, από της συγκροτήσεώς της εις ώργανωμένās κοινότητας και πολιτείας, ύπήρξεν ή κατ' έξοχήν έκπολιτιστική και έλευθερώτρια φυλή. Οι κατά καιρούς άναφανέντες δορυκτήτορες και κατακτηταί άφήκαν, όπόθεν και άν έπέρασαν, έρείπια και νεκρούς τόπους. Ο Μέγας Άλέξανδρος εισελαύνων εις την Πρόσω Άσίαν ήκολουθείτο από στρατιάν όλόκληρον σοφών και έπιστημόνων και όλονέν προχωρών εις τά ένδότερα των Ινδιών άφηνεν όπισθέν του κράτη ώργανωμένα και λαούς, οι όποιοι άπεκόμιζαν τ' άγαθά της άληθινής Έλευθερίας. Αυτό, άλλωστε, έξηγεί τό θαύμα της πορείας των φαλάγγων του Μεγάλου Άλεξάνδρου διά μέσου χωρών, αί όποιαί ούτε ένα Έλληνα ήριθμουν κάτοικον, με την όλιγωτέραν ανθρώπινην φθοράν. Αυτό άκόμη έξηγεί και τό γεγονός ότι παρ' όλας τάς διενέξεις, τους πολέμους και τους διαπληκτισμούς, επί αιώνας διετηρήθησαν τά κράτη

των Έπιγόνων και ή λάμψις την όποιαν επί πολλούς άκόμη αιώνας διέχεεν ή Έλληνική ιδέα εις τά διάφορα Άσιατικά κράτη.

Εις την νεωτέραν έποχήν ο Έλληνισμός κατέστη δύναμις πανανθρωπιστική. Έλληνες διέσπειραν τά φώτα της Άναγεννήσεως, ως άποδεικνύουν αί νεώτεροι μελέται, εις την Δύσιν, Έλληνες ύπήρξαν οι έκπολιτισταί της άπεράντου Ρωσίας, Έλληνες διέσωσαν όλους σχεδόν τους Βαλκανικούς λαούς από την ξενικήν άπορρόφησιν και ή Έλληνική Όρθόδοξος Έκκλησία έταξε καθήκόν της, αυτή που θά ήμπορούσε να επιδράση όσον καμμιά άλλη και να έξελληνση άκόμη τάς εις την Βαλκανικήν κατοικούσας φυλάς, να τάς διαφυλάξη εις την έθνικήν των ύπόστασιν. Εις τάς δέλτους της Ρωσικής Ιστορίας εύρίσκομεν άναριθμήτους Έλληνες ν' άγωνίζωνται εις την πρώτην γραμμήν κατά του Άσιατου ύποδουλωτου και εις τό Πάνθεον της Ρουμανικής έλευθερίας εις έκατοντάδας άνέρχονται χαραγμένα χρυσοίς γράμμασι δνόματα των Έλλήνων, οι όποιοι έδωσαν τό αίμά των διά την Ρουμανικήν έλευθερίαν. Άν αυτό δεν συνέβαινε, άν ο Έλληνισμός έμενε συστειρωμένος εις τον έαυτόν του και δεν έπαιζε τον ρόλον του μεγάλου Έλευθερωτου, θά ήρίθμει δεκάδας έκατομμυρίων και θά κατείχεν άπεράντους έκτάσεις εις την ύδρόγειον. Ο ρόλος του όμως έπρεπε να είναι άλλος και είναι ζήτημα άν και κατά πόσον ή φυλή που γεμίζει τάς σελίδας της Ιστορίας του κόσμου με την δρασίν της άριθμή σήμεραν άνω των ένδεκα έκατομμυρίων.

Εις όλην την Εύρώπην εις έκατομμύρια όλα άνέρχονται οι Έλληνες οι όποιοι ένίσχυσαν τάς ξένας φυλάς και οι όποιοι έχάθησαν διά παντός διά τον Έλληνισμόν. Αυτή ήτο ή μοίρα της Έλληνικής φυλής άνά τους αιώνας, να είναι μία φυλή έκλεκτών, άγωνιζόμενων διά τά ώραιότερα ιδεώδη, την Πίστιν και την Έλευθερίαν. Ελάχισται φυλαί κατώρθωσαν τό θαύμα τουτο: να ζούν επί χιλιετηρίδας εις την ύπηρεσίαν της ανθρωπότητος και του πολιτισμού και να είναι πάντοτε νέαι.

Χρ. Άγγελομάτης

«Διερχόμεθα χρόνους δυσχερείς πολύ, χρόνους, οι όποιοι ήπειλήσαν προς στιγμήν να παρασύρουν εις την θύελλαν και τον τόπον μας. Και εάν μάς έσωσε κάτι και δεν συμπαρεσύρθημεν, τουτο ήτο ή άπόφασίς μας να πέσωμεν όλοι με τό κεφάλι ύψηλά, παρ ά να ζήσωμεν με τό κεφάλι κάτω. Και έτσι, δεν λέγω ότι θά άποφύγωμεν μέχρι τέλους την καταιγίδα — τό εύχομαι και θά τό προσπαθήσω — αλλά εκείνο, διά τό όποιον σās βεβαιώ, είναι ότι και εάν την άποφύγωμεν την καταιγίδα, θά έξέλθωμεν από την καταιγίδα αυτήν ως άνθρωποι δυνάμενοι να άξιούμεν να μάς σέβωνται όλοι, σεβόμενοι πρό παντός ήμείς τον έαυτόν μας, ως άνθρωποι άξιοπρεπείς και με τό αίσθημα της τιμής πλήρες. Άλλως, εάν πρόκειται να μείνωμεν εις την ειρήνην έρποντες και συρόμενοι, τότε καλλίτερον να μη μείνωμεν ποτέ εις την ειρήνην. Έως τώρα μάς έβοήθησαν όχι αί περιστάσεις — ο Θεός. Και μάς έβοήθησεν ο Θεός, διότι και ήμείς έφάνημεν άντάξιοι της θείας βοηθείας!».

(Από τον λόγο του Άρχηγού εις την Θεσσαλονίκην κατά την επιστροφήν του έκ Βελιγραδίου).

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΒΟΥΤΥΡΑΣ

Ο πνευματικός κόσμος των Άθηνών πρόκειται στις 22 τρέχοντος να έορτάση τά σαράντα χρόνια της λογοτεχνικής δράσεως του Δημοσθένη Βουτυρά. Είναι ένας από τους πιο δίκαιους και πιο επιβεβλημένους έορτασμούς! Γιατί ο Δημοσθένης Βουτυράς, από τους κορυφαίους Έλληνες διηγηματογράφους, προικισμένος με πηγαίο, πλούσιο και δυνατό ταλέντο, έχάρισε στην έλληνική λογοτεχνία ένα ώραίο και πολύτιμο έργο, που την έξύψωσε και την έτίμησε όχι μόνο στον τόπο μας, αλλά και στο έξωτερικό, όπου είχε ζωηράν άπήχησιν και μεταφράσθηκε σε αρκετές γλώσσες. Εκείνο που χαρακτηρίζει ξεχωριστά τό έργο του διακεκριμένου καλλιτέχνου είναι ο ζωντανός έλ-

ληνικός παλμός που έχει μέσα του. Η κυριότερη, ή άποκλειστική σχεδόν πηγή έμπνεύσεώς του, είναι ή έλληνική ζωή και ιδιαίτέρως τά λαϊκώτερα στρώματά της, όπου ο συγγραφέας, με έξαιρετική διεισδυτική δύναμι, κυττάζει μέσα στα πιο βαθιά μέρη της ψυχής του Λαού, τά έρευνά, τά φωτίζει και τά εκφράζει με τό θαυμασίο, λιτό, κλασσικό, μπορεί να πη κανείς, ύφος του. Γι' αυτό ο Δημοσθένης Βουτυράς μπόρεσε να επικοινωνήσιν έντονα και βαθιά με την ζωή του μεγάλου άναγνωστικού Κοινού και ν' άγαπηθί και να εκτιμηθί από δύο έλληνικές γενεές, να άσκήση δε συγχρόνως σημαντικήν επίδρασιν στη σύγχρονη έλληνική λογοτεχνία.

Μ. Ν.

ΚΗΡΥΓΜΑ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ

Αν μελετήση κανείς τους λόγους του Άρχηγού, από τον πιο βαρυσήμαντο ίσαμε τον πιο έπικαιρικό, από εκείνους όπου καθορίζει την κοινωνική πολιτική του Κράτους ως τις άπλουστερες άπαντήσεις του σε προσφωνήσεις πολιτών, θά διαπιστώσιν πως έμπνέονται όλοι τους από μια κεντρική ιδέα. Και ή κεντρική αυτή ιδέα βασίζεται άπάνω στην αυτοπεποίθησιν στον έαυτό του και στο έθνος. Πηγή άκένωτη αίσιοδοξίας, ο Έθνικός μας Κυβερνήτης, ζητάει να μεταδώσιν σε όλους, από τό μεγαλύτερο έως τό μικρότερο, τη θερμή αυτή πίστιν στα Ιστορικά μας πεπρωμένα. Μά καθώς τό ώμολόγησε πολλές φορές ο ίδιος, κι' εκείνος άντλεί όλοένα δύναμι από τον διάχυτο ένθουσιασμό του Λαού, έμπνευστής και δέκτης του συνάμα.

Μά είναι τόσο άπαραίτητη ή αίσιοδοξία σε ένα λαό; Ας άπαντήσουμε έμμεσα στο έρώτημα τουτο, παρατηρώντας πόσο προοδεύει ένα άτομο αίσιοδόξο και πως μένει στα μέσα του δρόμου ένα άλλο που τό λείπει τό κίνητρο αυτό. Η αίσιοδοξία κινεί προς τά έμπρός, ένθαρρύνει και φρονηματίζει, διπλασιάζει την άπόδοσιν του καθενός μας. Η άπογοήτευσιν μαραινεί, στραγγίζει, καταστρέφει τις δυνάμεις. Ο λαός μας, ένας από τους πιο φιλότιμους λαούς του κόσμου, για να συνεχίσι την πορεία που τό χάραξαν εδώ και δυόμισι χιλιάδες χρόνια πρόγονοι πανένδοξοι, έχει ανάγκη από άδιάκοπο φρονηματισμό. Δεν θέλουμε μ' αυτό να πούμε — κάθε άλλο μάλιστα — πως ύστερεί σε γενναϊότητα, σε φιλεργία, σε πρόοδο, σε άρετές που έξυψώνουν μια φυλή. Αλλά σε περιστάσεις κρίσιμες σαν τη σημερινή, σε μια τέτοια έποχή διεθνούς άνωμαλίας, όπου και τά μεγαλύτερα κράτη ζούν με τό φάσμα του κινδύνου, είναι φυσικό να αίσθάνεται κανείς μια έλαφρή άποθάρρυνσιν, μια άόριστη άνησυχία. Μπορούμε όμως να χάσουμε τό θάρρος μας ήμείς, έχοντας επί κεφαλής μας έναν τόσο έμπνευσμένο Άρχηγό; Από την πρωτεύουσα ως τό πιο άπόμερο χωριό ξερούν όλοι οι Έλληνες πως πρέπει να έχουν άπόλυτη έμπιστοσύνη στην ιδιοφυία του. Γι' αυτό επιδιδούνται όλοι στην ειρηνική τους εργασία, βέβαιοι πως άγρυπνεί κάποιος από πάνω τους, κάποιος που φροντίζει για όλα τά κοινωνικά στρώματα, για όλες τις έπαγγελματικές τάξεις, για τό έθνικό σύνολό μας γενικά. Είναι ίσως ή πρώτη φορά όπου ο λαός μας έχει άφοσιωθή στα έργα του με τόση έπιμονή, ένωμένος κι' άδιάσπαστος όσο ποτέ, αποφασισμένος ν' άντιμετωπίση κάθε ένδεχόμενο με αὐταπάρνησιν ήρωική. Έλειπαν ως τώρα οι Ικανότητες αυτές απ' τη φυλή μας; Όχι, αλλά ληθαργούσαν, έμεναν κρυμμένες, μισάκρηστες, περιμένοντας εκείνον να τις άποκαλύψη. Και όταν είδαμε αυτή την μεταμόρφωσιν, κανένας από μάς δεν έστάθηκε άσυγκίνητος.

Η νέα γενεά, οι αύριανοι πολίτες που έχουν άρχίσει από σήμερα, με την όργάνωσιν της Νεολαίας, να συμμετέχουν στην κρατική λειτουργία, δεν έχουν κανένα λόγο να μην αίσιοδοξούν. Η κοινωνία δεν ζητάει απ' αυτούς παρ ά ν' άφοσιώνωνται όσο μπορούν περισσότερο στα μαθήματα ή στο έπάγγελμά τους. Έτσι θά καταρτισθούν κατά τον καλύτερο τρόπο για τις μελλοντικές των άσχολίες και θά γίνουν χρήσιμα μέλη της έθνικής οικογενείας. Γιατί είναι πασίγνωστη αλήθεια πως ή άτομική ευημερία συμβάδιζει με την προκοπή του συνόλου.

Κλς

Ο Έρανός υπέρ των σεισμοπαθών της Τουρκίας του περασμένου Σεπτεμβρίου έσημειωσε λαμπράν επιτυχίαν. Άρξαι να έπαινεθ' ιδιαιτέρως ή όργάνωσις του. Ήτο όντως τελεία. Περισσότερον όμως και από την όργάνωσιν επιβάλλεται να έπαινεθ' το πνεύμα του λαού του συμπλέγματος της Διοικήσεως Πρωτεύουσας. Έτονίσαιεν ευθύς εξ αρχής, όταν τόν προεκήρυττεν ό Αρχηγός, ότι ή επιτυχία και ή όλική, πρό παντός όμως ή ήθική του έράνου, θα έκρινετο από το ποσοστόν της συμμετοχής του λαού. Ήμπορούμε τώρα να διακηρύξωμε την απόλυτον μας ικανοποίησιν, διότι το ποσοστόν αυτό ήτο αληθώς μέγα. Περισσότερα από 700.000 όνόματα όφάρχουν εις τούς συγκεντρωθέντας πίνακας τών έρανιστών. Βεβαίως από άπόψεως συνολικού ποσού ή εισφορά της Έλλάδος εις το έργον της άνακουφίσεως τών πληγέντων εκ της φοβεράς θεομηνίας τουρκικών πληθυσμών δεν είναι ή μεγαλύτερα. Μεγάλα και πλούσια Κράτη προσέφεραν περισσότερα. Δέν γνωρίζομεν όμως άλλο παράδειγμα Κράτους όπου ή συμμετοχή τών λαϊκών στρωμάτων να όπηρεε τόσον άθρόα, τόσον συνειδητή και πρό παντός τόσον πρόθυμος. Έβεβαίωθ' έτσι με τόν περιφανέστερον τρόπον ή έμπιστοσύνη μας εις την γενναίότητα και εις τόν πλούτον του έλληνικού αίσθηματος και έιμεθα βέβαιοι ότι άνάλογον άναπόκρισιν αίσθημάτων θα εύρη ό πλούτος αυτός τών έλληνικών εκδηλώσεων εκείθεν του Αιγαίου. Έχομεν άλλως ήδη πολύτιμα δείγματα τοιαύτης άνατακτικώς.

Οι Έλληνες και οι Τούρκοι ήμπορούμε να όπηρεσώμεθα διότι άκόμη και κατά τας δεινέρας κρίσεις τών φυλετικών άναγωνισμών μας διετηρήσαμε και έξεδηλώσαμε ένεργόν τόν άμοιβαίον προς άλλήλους σεβασμόν ως λαοί, και άφήσαμε να λειτουργή ό γνήσιος και βαθύς άνθρωπισμός μας. Καί άκριβώς από τας άναμνήσεις τών φωτεινών εκείνων στιγμών που άν δεν εύρίσκουν πολλήν θέσιν εις την έπίσημον ιστορίαν, μένουεν έν τούτοις και θερμαίνονται εις την μνήμην και εις τας καρδιάς, έδλάσθησε και άνεπιτύχη ή νέα και ισχυρά φιλία μας, της οποίας τόσον γόνιμοι όπηρεαν έως τώρα και άκόμη ευεργετικώτεροι προμνύονται διά το μέλλον οι καρποί εις όλην την καθ' ήμας Άνατολήν και πέραν αυτής. Είναι πλέον ότι ή ιστορία τών λαών άπαρτίζεται από κεφάλαια πολέμων και μίσους. Όπως εις την φύσιν, αί καταιγίδες είναι διαβατικά και ή ευδία είναι ή μονιμότης, έτσι και εις την ιστορίαν. Εις την Έλλάδα και εις την Τουρκίαν έχει κατανοηθ' βαρυτάτα αυτή ή αλήθεια και ή κατανόησις της άποτελεί σήμερα την σπεραιώτερον έγγυσιν της ειρηνικής τάξεως και προσόδου διά την ιδιήν μας γωνίαν του Κόσμου.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Η πρώτη: "Από την άποθεωτική ύποδοχή του Αρχηγού εις Θεσσαλονίκην κατά την επιστροφήν του εκ της Διασκέψεως του Βελιγραδίου.
Η τελευταία: Το Μοναστήρι της Καισαριανής της Αττικής χιονισμένο.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ

Ο λόγος του Αρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Έλλάδος Μακαριωτάτου Χρυσάνθου κατά την έπίσημον δεξίωσιν εις την Άκαδημίαν, ήμπορεί, χωρίς καμμίαν ύπεροβολήν, να χαρακτηρισθ' ως πνευματικών γεγονόσ δλωσ έξαιρετικής σημασίας. Εις έποχήν καθ' ήν περισσότερον παρά ποτε άλλοτε προβάλλει ένώπιον του Έθνους όδυτάτον το πρόβλημα του πνευματικού του προσανατολισμού, ό αρχηγός της Έλλαδικής Έκκλησίας, θέσει ήγούμενος τών πνευματικών ταγών του Έθνους, άρμοδιώτατα έθεσε το πρόβλημα τουτο, ως εκδηλούται εις τόν τομέα της εκκλησιαστικής μας ζωής. Κατά καιρούς, έπ' έσχάτων αλλά και προσφάτως άκόμη, ήκούσθησαν από χειλή άρμοδία και άναρμόδια γνώμαι και εισηγήσεις περί μεταρρυθμίσεων και άνακαινισμών έν τη Έκκλησία, αί όποίαι εις έποχάς μεζόνος πνευματικής ευσταθείας θα συνήντων σύντονον την καθολικήν αντίδρασιν. Το κέντρον της πλάνης τών εισηγητών τών μεταρρυθμίσεων, συγγνωστής ίσως εκ της όλως πνευματικής άνωριμότητος της έποχής, έγκειται εις την κακήν διάγνωσιν του χαρακτήρος της ήθικής και θρησκευτικής κρίσεως, ήν διέρχεται όμοι με την άλλην ανθρωπότητα και ή όρθόδοξος Χριστιανώσυνη. Η άπιστία τών ήμερών μας ούτε έχει σχέση ούτε είναι δυνατόν να θεραπευθ' διά μεταρρυθμίσεων του λειτουργικού ή του τελετουργικού τυπικού. Οι τ' αντίθετα διατεινόμενοι καλλιεργούν άφελείς ούτοπίας. Διότι ή ύπάρχει ή πίστις και όταν ύπάρχη τότε και οι τύποι και αί τελεταί και όλόκληρος ό αίσθητικός διάκοσμος της λατρείας ζωοποιείται εξ αυτής, ή δέν ύπάρχει, όπότε οιαδήποτε μεταρρυθμίσαι τών τύπων και τών τελετών μόνον την έπιτάχυνσιν της νεκρώσεως της θρησκευτικής ζωής κατεργάζεται.

Ο Αρχηγός της Έλλαδικής Έκκλησίας ύπηρεεν έπί του άντικειμένου τουτου άπολύτως σαφής και κατηγορηματικός. Έβεβαίωσε την άκράδαντόν του προσήλωσιν εις το πνεύμα τών Πατέρων και εις όλόκληρον το περίτεχνον ψηφιδωτόν τών λαμπρών τελετών και εις τόν βαθύν συμβολισμόν τών τύπων, και πρό παντός εις το πνεύμα της Όρθοδοξίας, ή όποία άποτελεί την έλληνικήν διατύπωσιν του Χριστιανισμού.

Εις τόν πυκνόν εις νοήματα και βάθος λόγον του ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος ήντλησεν άφθόνας από τας πηγάς τών Γραφών και από τά έργα τών μεγάλων Πατέρων, όχι διά να άπολογηθ' ή, αλλά διά να άποδείξη, ως άπέδειξε, το άκαταμάχητον της θέσεως την όποιαν ύποστηρίζει. Διαγράφων ως όρια γεωγραφικά της Όρθοδοξίας προς δυσμάς μέν τόν Άδρίαν και προς βορράν τόν Δούναβι και τά Καρπάθια, προς άνατολάς την γραμμήν τών Ουραλίων και προς νότον την Συριακήν και την Αιγυπτιακήν έρημον, διεχάραζεν εξ ίσου εύκρινως την διαφοράν της ποιητικής της συστάσεως έναντι του γήινω τέρου, του υλιστικώτερου θα ήδυνάμεθα να είπωμεν Χριστιανισμού της Δύσεως και του άμορφικού Μουσουλμανισμού της άπώτερας Ασίας και της Αφρικής. Εις το σημείον τουτο άκριβώς έτοποθέτησε τόν ρόλον του έλληνικού πνεύματος, πνεύματος άρμονίας και μέτρου και χάριτος, του έλληνικού λόγου και της έλληνικής μουσικής και της πλαστικής μεγαλοφυίας τών Έλλήνων, άρετών αί όποίαι άπεθησαυρίσθησαν υπό του Έλληνισμού διά να άναδείξουν και επιβάλουν εις τόν Κόσμον την εκ του φρικτού Γολγοθά έκπηγάσαν άνάκλησιν του ανθρώπινου Γένους. Έδώ άκριβώς άνεζήτησε το σημείον της ύψιστής έξάρσεως τών όπηρεσιών της Έκκλησίας, ή όποία διά του άποθησαυρισθέντος έν αυτή έλληνικού πνεύματος έπραγματοποίησε κατακτήσεις ύψηλοτάτας, αί όποίαι καλύπτουν την δόξαν τών κατακτήσεων του Άλεξάνδρου. Διότι όντως διά της Έκκλησίας το έλληνικόν πνεύμα προσήλυτιζεν εις ιδικούς του κανόνας ζωής την Συρίαν, την Ιθρίαν, την Αρμενίαν, τά Σλαβικά έθνη, όλόκληρον με μίαν λέξιν την καθ' ήμας Άνατολήν, κατήγαγε κατάκτησιν παγίαν και μόνιμον όπως είναι ή πνευματική κατάκτησις και ή όποία μόνον, άν έλκειον δλοι αί άλλαι ύπηρεσίαι του προς την ανθρωπότητα, θα ήρκει να δικαιώση την άθλησιν του έλληνικου πνεύματος επί γής.

Αναλύων και έρμηνεύων τά ποιητικά συστατικά στοιχεία του έλληνορθόδοξου πνεύματος, ό αρχηγός της Έλλαδικής Έκκλησίας έξέτεινε τά διδάγματα τά άπορρέοντα εκ της αναλύσεως ταύτης έφ' όλης της άλλης πνευματικής του Έθνους ζωής και επί του έν άναγεννήσει πολιτισμού του, του όποίου θεμέλιον άρραγές θα είναι πάλιν το φώς της άγάπης του Χριστού και καί πλαίσιον ή έλληνική χάρις και άρμονία.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ

Η Κεντρική Διοίκησις της Ε. Ο. Ν. παρέτεινε μέχρι τέλους Άπριλίον έ. έ. τόν διαγωνισμόν διά την σύνθεσιν περιγραφής της ώραιότερας τοποθεσίας εκάστης περιοχής. Καί ό λόγος της παρατάσεως είναι ότι τά μέχρι τουδε άποτελέσματα του διαγωνισμού ύπηρεαν πενιχρά. Η Κεντρική Διοίκησις άποδίδει το άποτέλεσμα τουτο εις την μη κατάλληλον άνάπτυξιν του σκοπού του διαγωνισμού εις τά μέλη της Ε. Ο. Ν. εκ μέρους τών άρμοδίων, και τουτο άκριβώς πιστεύομεν και ήμεεις. Διότι δέν είναι δυνατόν να φαντασθώμεν ότι τά μέλη της Ε. Ο. Ν., τά όποία καθημερινώς μάς άποστέλλουν διάφορα λογοτεχνήματα, δέν αντιλαμβάνονται ότι ή πλουσιωτέρα και ήθετικώτερα και ή πνευσεως είναι ή Φύσις, και πρό πάντων δι' ήμάς τούς Έλληνες, οι όποιοι έχομεν το προνόμιον να περιστοιχιζώμεθα από την ώραριότεραν Φύσιν, ή όποία μαζί με την όμορφιάν της περικλείει τούς θαυμασιωτέρους θρύλους και παραδόσεις και τά ένδοξότερα ιστορικά και καλλιτεχνικά μνημεία. Πρός αυτήν λοιπόν πρέπει να στρέψουν ζωηρόν και έντονον το ένδιαφέρον των τά μέλη της Όργανώσεώς μας, προκειμένου να πλουτίσουν τόν πνευματικόν και ψυχικόν των κόσμον και να μπορέσουν να εκφράσουν κάτι ουσιώδες και άληθινά όραϊόν.

ΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ ΜΑΣ

Όπως άνηγγείλαμεν εις προηγούμενον τεύχος, ή «Νεολαία», έπιθυμούσα να έλθην εις άμεσωτέραν έπαφήν με το άναγνωστικόν της κοινόν και τόν εκπαιδευτικόν κόσμον, άπέστειλεν ήδη εις Κρήτην τόν εκ της Συντάξεως κ. Γ. Καφφετζάκην.

Αί άποστολαί συντακτών του περιοδικού θα συνεχισθούν εις όλας τας περιφέρειάς του Κράτους.

ΟΙ Μεγάλοι του Γένους Διδάσκαλοι

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΛΥΧΝΟΥ

Ήταν τριών χρονών ό Άναστάσιος Γκάτζαλης όταν πέθανε ό πατέρας του, ό Παναγιώτης, άφίνοντας την φροντίδα της άνατροφής τών ένένια παιδιών του στην άτυχη γυναίκα του!...

Τόσο μικρός δέν πολυκατάλαβε το κακό της όρφάνιας και ίσως-ίσως δέν θα του φαίνονταν και πολύ σοβαρό άν μεγαλώνοντας δέν εύρισκε την πτωχία τρομερό έμπόδιο μπροστά του για την όρεξι που είχε να μαθαίνη...

Στίς Μηλιές του Πηλίου που γεννήθηκε μπήκε στο σχολείο κι' άρχισε να μαθαίνη τά πρώτά του γράμματα... Τί χαρά αισθανόταν διαβάοντας το ψαλτήρι και το συναξαριστή και με πόση έπιμέλεια διάβαζε κι' έγραφε ό,τι εύρισκε μπροστά του, στο σπίτι του!...

Τ' άλλα του άδελφια, μεγαλύτερά του, έπαιζαν, μά αυτός, σκυμμένος στο βιβλίο, διάβαζε, διάβαζε άχόρταγα... Δέν ήξερε καλά-καλά τί θα πη παιγνίδι, γιατί ή μανία του με το διάβασμα και το γράψιμο τόν άποροφούσε όλόκληρο...

Μικρός ακόμα άποφασίζει να μορφωθ' όσο ήμπορούσε περισσότερο, φεύγοντας από την πατρίδα του και πηγαίνοντας σ' άλλα μέρη, όπου θα ήμπορούσε να βρ' ή δασκάλους που θα ήξεραν να του μάθουν πολύ περισσότερα από εκείνα που μάθαινε στίς Μηλιές!...

Και βρ' ήκε τόν τρόπο! Κάθε μέρα θα έθωνε στην πλατεία του χωριού του — με καλαμάρι και χαρτί — σωστός καλαμαράς της έποχής του, και θα έγραφε με άμοιβή ένός παρ' γράμματα τών γυναικών στούς ξενητεμένους άντρες τούς!

Μά δουλεύοντας έτσι ό Άναστάσιος Γκάτζαλης, ήταν ύποχρεωμένος να διαβάξη τις νύχτες στο φώς του λυχνού καίγοντας το λάδι της μητέρας του...

Η πτωχή χήρα δέν είχε βέβαια μόνο να κυττάξη τόν Άναστάσιο. Είχε τόσα άλλα παιδιά και το κάψιμο τόσο λαδιού από το γυίο της για το διάβασμα του πολύ της εκόστιζε... Και τοούτησε καυγά και του άππύρευσε να διαβάξη καίγοντας το λάδι του σπιτιού που με τούς μόνους το οικονομούσε για τη διατροφή της φαμελιάς της!...

Ο Άναστάσιος κακοκάρδιζε... — Μά πρέπει μάνα να διαβάξω, της είπε...

— Άδύνατο καίγοντας λάδι... — Τότε... — Κάμε ό,τι θέλεις!...

Και βλέποντας κι' αυτός πώς δίκηο είχε κι' ή μάνα του να μη στερήσει τί άλλα του άδελφια από το λάδι της, άποφάσισε να αγοράζ' το λάδι από τούς κόπους του... Και πραγματικά έκείνη την ήμέρα είχε κερδίσει έναν παρ' από την σύνταξι μιάς έπιστολής. Έτρεξε, βρ' ήκε κάπου ένα όστρακο από χελώνα, το μετεσχημάτισε σε λύχνον, αγοράσε λάδι και φυτ' ήλι κι' από την ήμέρα έκείνη δαπανούσε για το «φωτισμό» του από την «δική του περυσία»...

Αυτό βέβαια δέν τόν έκανε να ακιώσει με τη μητέρα του. Άντίθετα

μάλιστα, την άγαπούσε πολύ, κι' όταν μεγάλος πιά, ό Άνθιμος Γαζής — γιατί αυτός είναι ό ήρωας αυτής της διηγήσεώς μας, όπως άλλαξε το όνομά του όταν χειροτονήθηκε σε διάκον, κι' όπως «έξεβαρβάρισε» και το έπώνυμό του — έστελνε πάντα στη μητέρα του ένα γενναίο έπίδομα για να περνάη καλά στα γερατιά της...

Έτσι ξεκίνησε στόν άγώνα της ζωής ό Άνθιμος Γαζής, ή μεγάλη αυτή φυσιογνωμία που ταπεινά γεννήθηκε στίς 17 Μαρτίου 1764, στίς ήμέρες που ό Έλληνισμός είχε καταδικασθ' υπό το πέλαμα του κατακτητού στην άμάθεια και την πνευματική κατάπτωση. Κι' όμως δέν έπεσε κι' αυτός, όπως τόσοι άλλοι, ύποκύπτοντας στη βαρβαρότητα του κατακτητού. Άντίθετα, μέσα στίς δυσκολίες της ζωής, στην πτωχία, με την άποφασιστικότητα, την άυτοπεποίθησι και την φιλομάθεια, κατάφερε να μορφωθ' και να γίνη πνευματικός ήγέτης στην Πατρίδα του, του Γένους μεγάλος Διδάσκαλος, της Φιλικής Έταιρείας έπικεκτο μέλος...

Στόν περιορισμένο αυτό χώρο δέν θα πούμε πολλά πράγματα για τη μεγάλη του δράσι... Θα δώσουμε μόνο σε λίγες γραμμές μιά μικρή βιογραφία του για να δείξουμε το μέγεθος της άξίας του... Έτσι σε λίγες σκόριπες σημειωσοϋλες θα δείχθ' ή συμβολή του στην Έθνική άναγέννησι του Έλληνικού Γένους!

Η μόνη μέριμνα του Άνθιμου Γαζή ήταν να μορφωθ' και διαρκώς μελε-

Ο Άνθιμος Γαζής.

τούσε με την βοήθεια τών διδασκάλων του, όταν σε ήλικίαν 16 έτών χειροτονήθηκε ιεροδιάκονος. Άλλά ή εσοδός του εις το ιερατεϊον δέν του έσταμάτησε την φιλομάθειά του!

Εις Βιζήτιζαν άρχισε να κάνει το δασκάλο! Κέρδιζε εκεί μερικά γρόσια και φεύγει για την Κωνσταντινούπολι,

όπου προσλαμβάνεται ως γραφιάς εις τά Πατριαρχεία με άντικειμενικό σκοπό την συμπλήρωσι της μορφώσεώς του... Μαζεύει έτσι μερικά χρήματα και φεύγει για τη Βιέννη!...

Άλλά και εκεί — περισσότερο από κάθε άλλο μέρος — ό Άνθιμος Γαζής φροντίζει να σπουδάση όσο το δυνατόν περισσότερα. Μαθαίνει γερμανικά μέσα σε λίγους μήνες και έτσι — διδάσκων και διδασκόμενος — σπουδάζει τας φυσικάς έπιστήμας και μεταφράζει σε δυο τόμους την «Γραμματικήν τών φιλοσοφικών έπιστημών»... Γράφει έπίσης και έκδιδει κι' άλλα πολύτιμα συγγράμματα. Ένα από τά σπουδαιότερα έργα του Άνθιμου Γαζή ήταν ή έκδοσις του «Λογίου Έρμου», έφημερίδος έλληνικής, εις την Βιέννην. Ο Άνθιμος μαζί με άλλους είχε συλλάβει την ιδέαν να ιδρύση στην πατρίδα του Άκαδημίαν Έπιστημών. Σκοπός του ήταν να διδάξη στα ύπόδουλα Έλληνοπούλα την έλληνική γλώσσα, μά ταυτοχρόνως να τούς δημιουργήη συνειδησι ότι είναι Έλληνες και ότι μόνους τούς σκοπούς πρέπει να είναι ή άπελευθέρωσις τους από τόν ξενικό ζυγό!...

Ο κατακτητής άντιλαμβάνεται άπολύτως τούς σκοπούς του Άνθιμου Γαζή και τών συναγωνιστών του και δέν έπιτρέπει την ίδρυσιν του σχολείου. Κι' έτσι ό Άνθιμος έκδίδει τόν «Λόγιον Έρμην». Εις όλην την Άνατολήν κυκλοφορεί ή έφημερίς του. Εις κάθε της σελίδα ύπάρχει και ένα άρθρο ένθιμο φρονιματισμού.

Και είναι άναμφισβήτητον ότι ή έκδοσις του «Λογίου Έρμου» ύπηρεε μιά από τας έννομιώτερας πράξεις του Άνθιμου.

Ο Άνθιμος Γαζής είχε μυηθ' άκόμη και εις τά μυστήρια της Φιλικής Έταιρείας και είχε προσφέρει άναμφισβήτητους όπηρεσίας εις την Πατρίδα! Αργότερα ίδρυσε εις Μηλιές Λύκειον μαζί με τόν Κωνσταντίνον και εκεί του έδόθη ή ευκαιρία να μυήση πολλούς κατοίκους του Πηλίου και της Θεσσαλίας εις την Φιλικήν Έταιρείαν!

Ο Άνθιμος Γαζής ήτο και ή ψυχή της Έπαναστάσεως, της γνωστής ως Έπαναστάσεως της «Θεσσαλοναγνησίας». Της ίδρυθείσης τοπικής διοικήσεως ό Γαζής έγένετο πρόεδρος... Από άγώνος εις άγώνα κατά την έπανόστασιν αυτήν ό Γαζής εύρέθη εις Σκόπελον, όπου οι κάτοικοι εκπαρ' εληνησεών των με τόν φιλοξενούντα τόν Άνθιμον Σκοπελίτην έπυρπόλησαν το σπίτι του και ό Άνθιμος, ήλιγμνος σχεδόν, εσώθη, άφοι ύπέστη και σοβαρά έγκαύματα...

Έπειτα πέρασε στην Πελοπόννησο, έργάστηκε άκατάπαυστα για την Έπανόστασι, στα πρώτα δε χρόνια της έλευθερίας ύπηρεεν ό θεμελιώτης της εκπαιδεύσεως... Σε λίγον καιρό, στίς 28 Νοεμβρίου 1828, πέθανε στην Σύρο... Έσθλη με το θάνατό του ήνας σπουδαίος νικητής στόν άγώνα της ζωής.

Άγγ. Μεταξάς

3. (Συνέχεια)

“Ολοι σωπαίνουν ταραγμένοι... Πώς να τὸν παρηγορήσουν πού κι' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι βλέπουν ἀπὸ ὅσα εἰπώθηκαν πὼς ὁ ἀνθρώπος τοῦτος, μ' ὅλο πὺ ἀβελὰ του ἔκαμε ὅ,τι ἔκαμε, εἶναι ὡς τόσο ὁ κατακαμένος, ὁ σημαδεμένος ἀπὸ τὴ μοῖρα;

“Ὡς τόσο ὁ Οἰδίπους κρατεῖ ἀκόμα στὴν καρδιά του μιά κάποια ἐλπίδα. Ὁ ἀκόλουθος πὺ σῶθηκε μονάχος καὶ γύρισε πίσω, εἶπε πὼς τὸ Λαῖο τὸν σκότωσαν ὄχι ἕνας, μὰ πολλοὶ. “Ἀν ἐπιμένῃ ἀκόμα σ' αὐτὸ τὸ «πολλοί», τότε ἀσφαλῶς δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ φονιάς.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κι' ἂν θέλῃ δὲν μπορεῖ νὰ τ' ἀρνήσῃ; ὄχι μονάχα ἐγώ, καὶ ἡ πόλῃ τ' ἀκούσε... Κι' ἀκόμα ἂν ἀλλοῦσε τὰ λόγια του ὁ βοσκός, φονιά τὰχα μποροῦσε νὰ σέ πύει; Καθὼς προφήτεψε ὁ Λοξίας, τὸ Λαῖο ὁ γυιὸς του νὰ τὸν θανατώσῃ εἶναι ἱσχυρὸν... Ὅμως πύ πρῶτα χάσθηκεν ὁ ἀμοῖρος...

Καὶ προσθέτει κάτῃ πὺ κάνει τοὺς παρειαρισκόμενους νὰ φρίζουν, γιὰτὶ πραγματικὰ εἶναι βλαστήμῃ ἐναντίνα στὸ Θεὸ καὶ στοὺς χρησμούς του:

— Δὲν τὰ πιστεύω κείνα τὰ μαντέματα, μὰ κι' οὔτε αὐτὰ πὺ διαλαλοῦνε σήμερα

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σωστά μιλεῖς, μὰ νὰ καλέσῃς τὸ βοσκό. “Ὡ! στείλε κάποιον γρήγορα, μὴν ἀμελεῖς.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Θὰ στελῶ ἀμέσως μὰ νὰ φύγουμε κειράς; θὰ γίνῃ ὅ,τι μονάχα θεὸς καὶ πεθυμᾷς.

“Ἔτσι ὁ βασιλιάς καὶ ἡ βασίλισσα μπαίνουν στὸ παλάτι. Μὰ οἱ θεοφοβοῦμενοι πολῖτες στέκουν κατάπληκτοι. Πὺ ἀκούστηκε ἀνθρώπων — γιὰτὶ ὅσο καὶ νᾶναι βασιλιάδες, ἀνθρώπων εἶναι — νὰ καταφρονούν ἔτσι τοὺς χρησμούς; “Ἡ ἔκπληξί τους γυρίζει σὲ θυμό. Τὰ λόγια τους τινάζονται σὺν τοὺς ἀφροῦς, θαρρεῖς, μανιασμένης θάλασσας.

Τῆς πράξης τὴν ἀποκοτιά καὶ τὴ βλαστήμῃ, ὃ θεοί, νὰ τὴ χτυπάτε κι' ὅποιον τὸ δίκαιο δὲ γροικᾷ καὶ δὲ σᾶς σέβεται καὶ δὲ φοβάται; τ' ἀδικο κέρδος πὺ ἀγασπᾷ καὶ στ' ἀγία χέρι βέβηλο πὺ ἀπλώνει... Ὁ ἀνομος ἂν τ' ἀψήφῃ, κι' ἀπὸ τὴ δίκαια τιμωρία γλυτώνει γιὰτὶ ὁ χορὸς νὰ σᾶς τιμᾷ;

Στῆς γῆς δὲν πάω τὸν ἀφάλο. Στὴν Ὀλυμπία πᾶ κανεῖς μὴ τρέξῃ κι' οὐδὲ στῆς “Ἀβας τὸ νᾶν ἂν φανερά ὁ χρῆσις δὲν ἀληθεύῃ. Διὰ μου, αἰώνῃ βασιλιάς, μεγαλοδύναμῃ μου, κάμε κρίση; σὲ καταφρόνησῃ βορεῖα; ἢ ἄγῃα προφητεῖα πᾶν νὰ σέσῃ καὶ ἡ λατρεία παντοτινά.

“Ἡ στιγμή εἶναι φοβερά τραγική. Κιντυνεύει ἡ θρησκεία, γιὰτὶ ὁ Φοῖβος καὶ οἱ χρησμοὶ του πᾶνε νὰ γελοιοποιηθύν. Ὁ σεβασμὸς κι' ὁ φόβος γιὰ τοὺς θεοὺς κλονίζεται μέσα στὴν καρδιά τῶν ἀνθρώπων καὶ μὰζι μ' αὐτοὺς ἡ τάξι καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου.

Πρέπει γρήγορα, πολὺ γρήγορα, νὰ δοῦν ἕνα σημάδι, κάτῃ, νὰ τιμωρηθύν οἱ βλάστημοι, νὰ λάμψῃ ἡ ἀλήθεια τοῦ χρησμοῦ.

Τῇ στιγμῇ αὐτῇ ἀνοίγουν διάπλετες οἱ πόρτες τοῦ παλατιοῦ. Μιά ἱερῇ πομπῇ βγαίνει. Μπροστὰ ἡ βασίλισσα, πίσω νέα κορίτσια ἀκόλουθοι τῆς βασιλίσσας, κρατώντας πανέρια πλεχτά καὶ μέσα διάφορα χαρίσματα πρὸς τὸ Φοῖβο καὶ προσφορές.

Προχωροῦν ἴσα στὸ βωμὸ τοῦ Θεοῦ πὺ βρίσκεται ἐκεῖ στὴν αὐλή. “Ἡ Ἰοκάστη λέει:

Τῆς χώρας ἄρχοντες, μοῦ φάνηκε καλὸ ἀφοῦ στεφάνια πάρα καὶ θυμιάματα στοὺς θεῖκους μὲ προθυμία νάρθῃ βωμούς... Τὴ βασανίζεται πὺ Οἰδίποδα ἡ ψυχὴ μὲ λύπη καὶ δὲ θέλει ὡς ἀντὶς φρόνιμος νὰ κρίνῃ μόνος τὰ καινούργια ἀπ' τὰ παλιὰ; κ' ἔτσι σὲ μάταιους φόβους δίνει προσοχή. Μὲ συμβουλὲς δὲν κατορθώνω τίποτα καὶ στὸ βωμὸ σου ἐμπρός, “Ἀπόλλων, ἔρχομαι μεγάλε, Λυκίε, μ' αὐτὲς τῖς προσφορές. Μιά λύση κι' ἕνα τέλος φέρε μὰς καλὸ γιὰτὶ φοβούμεστε ὅλοι ἐκείνον βλέποντας.

“Ἡ Ἰοκάστη.

“Ἡ μυρουδιά τοῦ θυμιάματος γεμίζει τὴν αὐλή. “Ὅλος ὁ κόσμος πὺ βρίσκεται ἐκεῖ παρακολουθεῖ τὴ βασίλισσα μὲ ἱκανοποίησι. “Ἡ προσευχὴ τῆς τοῦτῃ δίχως ἄλλο εἶναι μιά μετάνοια γιὰ τὰ βλάστημα λόγια πὺ εἶπε λίγο πύ πρῖν.

“Ὡς τόσο σὲ τί σημεῖα ἔφτασαν τὰ πράματα. “Ὅλα κρέμονται ἀπὸ τὴ μαρτυρία τοῦ δούλου, πὺ ξέφυγε ἀπὸ τὸ φόβο καὶ βρίσκεται τώρα στοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ κοπάδια.

Θ' ἀναγνωρίσῃ τὸν Οἰδίποδα, τὸ φονιά τοῦ Λαῖου, ἢ ὄχι;

“Ἀγωνία σφίγγει ὅλες τῖς καρδιές.

Ξαφνικά ἕνας περίεργος ξένος καταφτάνει. Τὰ σκονισμένα ρούχα του δείχνουν πὺς ἔκαμε μακρινὸ καὶ βιαστικὸ δρόμο. Δείχνει κουρασμένος, μὰ ἡ ὄψι του ὡς τόσο εἶναι ζωηρή, παρ' ὅλα τὰ πενήντα πέντε χρόνια του, καὶ φωτίζεται ἀπὸ χαρὰ.

Σταματάει, κοιτάζει τοὺς συναγμένους ἀνθρώπους καὶ ρωτᾷ νὰ τοῦ πύν πὺ εἶναι τὸ παλάτι τοῦ βασιλιά.

— Νά, ἐδῶ! τοῦ ἀπαντοῦν. Κι' αὐτὴ πὺ στέκεται μπροστὰ στὸ βωμὸ καὶ προσεύχεται εἶναι ἡ γυναῖκα του.

Χαιρετᾷ μ' ὅλο τὸ σεβασμὸ πὺ ταιριάζει σ' ἕνα τόσο ὑψηλὸ πρόσωπο καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καθόλου καιρὸ λέει γιὰ ποῖο σκοπὸ ἔρχεται:

“Ὁ Πόλυβος, ὁ πατέρας τοῦ Οἰδίποδα, πέθανε ἀπὸ γερατειά καὶ οἱ Κορίνθιοι, πὺ δὲ γυροέσανε φαίνεται νὰ ξεχάσουν τὴν πρόσχαρη καὶ τιμία καρδιά τοῦ Οἰδίποδα, ἀποφάσισαν νὰ τὸν κάμουν βασιλιά.

— “Ἔτσι τοῦλάχιστον ἔλεγαν σὺν ἔφυγα... προσθέτει, γιὰτὶ — πρέπει νὰ εἰπωθῇ — ὁ ξένος δὲν εἶναι ἐπίσημος ἀποσταλμένος τῆς πολιτείας. “ἕνας ταπεινὸς βοσκὸς εἶναι στὰ κοπάδια τοῦ Πολύβου, πὺ μὲ μόλις ἔμαθε τὸ νέο ἔτρεξε νὰ τὸ φέρῃ τοῦ Οἰδίποδα μὲ τὴν ἐλπίδα πὺς κάτῃ βέβαια θὰ κερδίσῃ ἀπὸ τὴν ὑπόθεσι τοῦτῃ.

“Ὡ! τί ἀντίθετα συναισθήματα πὺ γεννοῦν τὰ λόγια τοῦτα τ' ἀναπάντεχα στοὺς παρόντες.

“Ὁ λαὸς σκέφτεται: “Ὡστε πάλι οἱ χρησμοὶ βγαίνουν ψεύτικοι; Γιατὶ, σύμφωνα μ' αὐτοὺς, τὸν Πόλυβο ἔπρεπε νὸν σκοτῶσῃ ὁ γυιὸς του... “Ὡθέ μου! ποῖον πρέπει λοιπὸν νὰ ἔχω πᾶ ὁδὸν στὴ ζωῇ μου ὅταν ἐσὺ ἔτσι μ' ἐγκαταλείπῃς; Ὀλίψι καὶ ἀπογοήτευσι. “Ἡ Ἰοκάστη σκέφτεται: Νά, τέλος πάντων ὁ Οἰδίπους θὰ ἡσυχάσῃ. Καὶ θλιβερό βέβαια εἶναι ἂν ἀποδειχτῇ πὺς αὐτὸς σκότωσε τὸ Λαῖο, ὡς τόσο ἔχει πὺ νὰ καταφύγῃ κι' οὔτε τὸ βασιλικὸ ἀξίωμα θὰ χάσῃ. Τί θὰ τὸν ἐμποδίσῃ νὰ γυρίσῃ στὴν Κόρινθο μιά πὺ ὁ πατέρας του πέθανε ἀπὸ φυσικὸ θάνατο καὶ οἱ χρησμοὶ ἀποδείχτηκαν δίχως ἄλλο ἀνάξιοι λόγου;

“Ἀπὸ τέτοιες σκέψεις παρακινημένη στέλνει ἕνα κορίτσι νὰ τὸν φωνάξῃ.

Κόρη μου, τρέξε γρήγορα στὸ βασιλιά τὰ νέα νὰ φέρῃς... Θεῖκά μηνύματα τί γίνετε πὺ ὁ ἀντὶς μου σᾶς ἔτρεμε!

Πραγματικὰ ὁ Οἰδίπους ἔρχεται ἀμέσως. Μαθαίνει τὰ καθέκαστα, μὰ τὸ ξεκόβει ἀμέσως. Στὴν Κόρινθο δὲ θὰ πᾶ ὅσο ζῇ ἡ μητέρα του.

— Καὶ γιὰτὶ φοβάσαι τὴ Μερόπη; ρωτᾷ ὁ ξένος.

“Ὁ Οἰδίπους τοῦ διηγείται τὸ χρῆσμὸ πὺ τοῦδωσαν τότε πὺ πῆγε στὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν νὰ ρωτήσῃ ποιοὶ εἶναι οἱ γονεῖς του.

ΞΕΝΟΣ

“Ἀλήθεια αὐτὸ φοβόσουν καὶ μὰς ἔφυγες;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ναί, γιὰ νὰ μὴ σκοτώσω τὸν πατέρα μου.

ΣΚΟΥΦΟΥ, ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ

Κατὰ τὸ δίσταμα τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔλαψαν μεγάλοι πατριῶται καὶ ὁ κληρὸς διὰ μακρὸν διάστημα χρόνου, μολοντί καὶ αὐτὸν δὲν ἄφησε ἀνεπηρέαστον τὸ σκοτάδι πὺ ἐπέβαλεν εἰς τὸν Ἑλληνισμόν ἡ δουλεία. Αὐτὸς ὅμως ὁ κληρὸς, τὴν ἐποχὴν ἰδίᾳ πὺ δὲν ἐπετρέπετο εἰς τὸν Ἑλληνισμόν νὰ ἔχῃ σχολεῖα, ὑπῆρξε τὸ ζωντανὸν ἐθνικὸν φυτῶριον καὶ οἱ ἄνθρωποι πὺ ὑπηρετοῦσαν εἰς τὰς τάξεις του, οἱ στρατιῶται πὺ ἐσυνδούλιζαν ἀδίστακα τὴν ἰδέαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ἡ ἀλλοθρησκία προπαγάνδα — ἡ ὁποία τότεσιν κακὸν ἔκαμε εἰς τὸν Ἑλληνισμόν — κατάρθωσε μὲν νὰ προσηλυτισθῇ καὶ κληρικὸς ἀκόμη εἰς τὸν Παπισμόν, δὲν κατάρθωσε ὅμως νὰ προσηλυτισθῇ τὸν ἰδίον αὐτὸν τὴν ψυχὴν. Παράδειγμα ὁ καρδινάλιος Βησσαρίων, ὁ ὁποῖος, ἂν δὲν ὑπῆρχαν αἱ διαμάχαι τῶν Λατίνων κληρικῶν καὶ ἡ ἐναντίον του πρόληψις, διότι διετήρει ὠρισμένον χαρακтерιστικὰ τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας ἀπὸ τὴν ὁποῖαν προήρχετο, θὰ κατελάμβανε καὶ αὐτὸν τὸν παπικὸν θρόνον. Ὀλῃ ἡ μακρὸ πνοὸς ζωῇ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κληρικοῦ τίποτε ἄλλο δὲν ἦτο ἀπὸ μιά πάλῃ διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὄχι “Ἐθνους — διότι αὐτὸ ἦτο πάντοτε ζωντανόν — ἀλλὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. “Ἀν δὲν ἐπέτυχῃ, αὐτὸ ὀφείλεται εἰς γεγονότα πὺ ἀποτελοῦν αὐτὴν τὴν τραγῳδίαν τῆς ζωῆς τοῦ Βησσαρίωνος.

“ἕνας ἄλλος κληρικός, ὁ ὁποῖος προσεχώρησε μὲν εἰς τὸν Παπισμόν, ὑπῆρξε ὅμως μέγας πατριῶτης, εἶναι ὁ Ζακύνθιος, τὴν κατὰ γέννησιν δὲ κρῖς, Φραγκίσκος Σκούφος. Τὴν ὑπῆρξε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὡς ἀνεκτόμενος καὶ γράφων “Ἑλλῆν, δὲν εἶναι ἀγνωστός. Τὸ βασικόν του βιβλίον “Ἐχγὴ τῆς Ρητορικῆς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἐνα μνημεῖον τοῦ νεο-

ελληνικοῦ πολιτισμοῦ, μολοντί ἐξετυπώθη στὰ 1681. Δὲν εἶναι μόνον τὸ περιεχόμενον πὺ τὸ καθιστᾷ ἀξιοαγνῶστον. Εἶναι καὶ ἡ γλῶσσα εἰς τὴν ὁποῖαν εἶχε γραφῇ τὸ βιβλίον. Μὲ αὐτὸ ἔχομεν τὴν ἀποδείξιν ὅτι ἂν δὲν παρενεβλάτετο ἡ παρένθεσις τῶν λογίων τοῦ τέλους τοῦ 17ου αἰῶνος καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 18ου, πὺ ἐραντάσθησαν δυνατὴν τὴν ἐπιστροφὴν εἰς τὴν Ἀττικὴν διάλεκτον, ἡ γλῶσσα μὰς, ἡ νωτέρα γραφόμενη, θὰ εἶχε φυσιολογικῶς διαμορφωθῇ. “Ἡ γλῶσσα τοῦ Φραγκίσκου Σκούφου εἶναι γεμάτη παλμὸν καὶ αἰσθητικὴν. “Ἡ αἰ, σὲ παρακαλῶ, λέγει εἰς τὴν “Προσευχὴν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος” μὰ τὸ “ἄκῃρες” ἐκεῖνο πὺ ἐφερε τὴν χαρὰν εἰς τὸν κόσμον, μὰ τὴν θεῖαν σου ἐκείνην ἐνδάρκωσιν εἰς τὴν ὁποῖαν, ὄντας θεός, εἰνῆκες ἄνθρωπος, διὰ νὰ φανῇς μὲ τοὺς ἀνθρώπους φιλόανθρωπος” μὰ τὸ βάπτισμα ὁ πὺ μὰς ἔβλεπεν ἀπὸ τὴν ἀμαρτίαν μὰ τὸν Σταυρόν ὅπου μὲ ἀνοίξῃ τὸν παράδεισον μὰ τὸν θάνατον ὅπου μὰς ἔδωκε τὴν ζωὴν καὶ μὰ τὴν ἐσθρόν ἐκείνην ἐγερσιν ὅπου μὰς ἀνέβασεν εἰς τὰ οὐράνια. Καὶ ἂν ἴσως καὶ ἡ φωναὶς μου ταῦτα δὲν σὲ παρακινήσῃν τὰ δάκρυα ὅπου μοῦ τρέχουν ἀπὸ τὰ ὀμματα καὶ δὲν φθάνουν καὶ τοῦτα, ἡ φωναὶς, ἡ παρακάλεισας τὸν ἀγλῶν σου ὅπου ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς τριανδρίας “Ἑλλάδος φωνάζουσι...” Δυστυχῶς, οὐτὲ ἡ προσωπικότης, οὐτὲ τὸ ἔργον τοῦ Σκούφου εἶναι ἀρκετὰ νῦν στὰς εἰς τὴν σημερινὴν πνευματικὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦτο δὲ προσλαμβάνει μεγαλῶτερον ἀκόμη ἀξίαν τὸ βιβλίον πὺ μὲ τὸν τίτλον “ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΣΚΟΥΦΟΥ — Πατριωτικὰ καὶ ἠθικά” ἐξέδωκε ὁ “Σύλλογος Ὁφελίμων βιβλίων”. Εἰς ἕνα τόμον διακοσίαν καὶ πλέον σελίδων, μὲ πρόλογον καὶ πολυτιμώτατα σημειώματα τοῦ κ. Κώστα Καϊροφύλα, δίδονται τὰ χαρακτηριστικὰ ἀποσπάσματα τοῦ ἔργου τοῦ Σκούφου, αἱ ἐπιστολαὶ του, πατριωτικὰ καὶ ἠθικά του μελέται κλπ.

Εἶναι πράγματι ἀπὸ τὰ ἔργα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀξίζει νὰ εὐρίσκωνται εἰς μίαν βιβλιοθήκην.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΙΑΝΗΣ

Τὰ δημοτικὰ τραγοῦδια ἐνὸς λαοῦ ἀποτελοῦν τὴν πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν του κληρονομίαν. “Ἰδιαίτερως ὁμοῦ διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, τὰ δημοτικὰ τραγοῦδια ἀποτελοῦν καὶ πηγὴν ἱστορίας, ἂν λάδωμεν ὑπ' ὅψιν ὅτι ὁ

“Ἑλληνικὸς λαὸς ἀπεθησαύρισε εἰς αὐτὰ διάφορα ἱστορικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ καμμίαν ἄλλην πηγὴν δὲν μὰς διεσώθησαν. Εἰς τὰ δημοτικὰ τραγοῦδια ὁμοῦ εὐρίσκει ἀκόμη κανεῖς τὸ πνεῦμα ἐνὸς λαοῦ, τὴν ἀναπλαστικὴν του δύναμιν, τὴν ψυχικὴν του διάθεσιν, τὴν θερμότητα τῆς φαντασίας του τὴν ἐκτασιν τοῦ ὁρίζοντός του. “Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς μὲ πλοῦτον συναισθηματικὸν κόσμον, ζωηρὰν φαντασίαν καὶ ποιητικὴν προδιάθεσιν, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ ἔχῃ πλάσει τραγοῦδια ἀπὸ τὰ ὠραιότερα, ἂν ὄχι τὰ ὠραιότερα ὅλων τῶν λαῶν. “Ἐκεῖνο ὅμως πὺ πρέπει νὰ τὸ θεωρήσωμεν ἐξ ἴσου σπουδαῖον, εἶναι ὅτι καὶ σήμερα ἀκόμη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ τὴν ἰδίαν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἐπάρκειαν. Καὶ τὴν ἀποδείξιν μὰς τὴν δίνει μὲ τὸ βιβλίον τῆς ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΙΑΝΗΣ (Παρνασσού) ἡ κ. Εἰρήνη Σπανδωνίδη. Συνεκέντρωσε μὲ εὐσυνείδησιν καὶ μὲ τὴν ἀποκθηθεῖσαν πείραν ἐκ τῆς προηγούμενης παρεμφεροῦς ἐργασίας τῆς, ὅσα τραγοῦδια ἤκουσε εἰς τὴν Ἀπάνω Ἀγορίαν, ἕνα βουνοχωρί, πὺ, τοποθετημένο σὲ μὰ φαρδιά πτυχῇ τοῦ βορειοδυτικοῦ Παρνασσού, κυττάζει πρὸς τὸν κάμπο τῆς Σουδαίας ἀπ' τὸ ὕψος 900 περίπου μέτρων. Τὰ συνάευσσε μὲ πολυτιμῶς σημειώσεις, τὰ συνάευσσε μὲ πλήρες λεξιλόγιον καὶ τὰ κατέστησε κοινὸν κτήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. “ἴσως τὰ τραγοῦδια τῆς Ἀγορίανης νὰ μὴ εἶναι τὰ καλύτερα τῶν εἰδῶν τῶν, εἶναι ὅμως καὶ αὐτὰ παλμώδη καὶ πιστοποιοῦν τὸ ἀναφερόμενον ἀνωτέρω, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διατηρεῖ τὴν ποιητικὴν καὶ ἐντόνικον, συναισθηματικὴν του διάθεσιν. “Υπάρχουν εἰς τὴν συλλογὴν τραγοῦδια πὺ ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τῶν ἀγνώστους λαϊκοῦς ποιητὰς καὶ ἔχουν ὅσα θέματα τὰ γεγονότα πὺ προσελκύσαν τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον, ἱστορικὰ ἢ ἄλλα.

“Ἰδοὺ ἔξωθεν τὸ τραγοῦδι πὺ διαιωνίζει τὸ πέρασμα τοῦ Παύλου Μελά ἀπὸ τὸ πατριωτικὸν στερέωμα.

— Κορίτσια ἀπὸ τὴν Καστοριά κι' ἀπ' τὴ Βλαχοκκληρούλα,

κάτῃ νὰ σᾶς ρωτήσωμε, κατῃ νὰ σᾶς ἐποῦμε — Ποιὸς ἴσας σὺ πὺ μὰς ρωτᾷς καὶ θέλεις νὰ σοῦ εἰποῦμε;

— “Ἐγὼ μὰ ὁ Παῦλος ὁ Μελάς, τῆς Καστοριάς καμάρῃ,

τῆς Καστοριάς, τῆς Ροδιῆς καὶ τῆς Βλαχοκκληρούλας.

X. A.

Ξέρῃ αὐτὸν τὸν δοῦλο, καταφέρνει νὰ προσφέρῃ; Τί, Ποῖον; Μὴ δίνεις προσοχὴ καμμία, κι' αὐτὰ πὺ λέει καθόλου μὴ στοχάζεσαι.

“Ἀν μποροῦσε ὁ Οἰδίπους νὰ συνδέσῃ ὅσα πύ πρῖν τοῦ διηγήθηκε ἡ γυναῖκα του σχετικὰ μὲ τὸ Λαῖο κι' αὐτὰ πὺ τὸ τῶρα τοῦ λέει ὁ ξένος, δίχως ἄλλο θὰ καταλάβαινε, ὅπως κατὰ λάσῃ ἡ Ἰοκάστη, τὴ φοβερὴ ἀλήθεια... Φαίνεται ὅμως πὺς τὸ λογικὸν του καὶ τότε καὶ τῶρα εἶναι τόσο ταραγμένο, πὺ δὲν μπορεῖ νὰ σκεφθῇ ψυχραιμία. Τὸ ἐναντίον, μιά ὑποψία πάλι παραέβη ὅσο καὶ ἀδίκη τοῦ περνᾷ ἀπὸ τὸ νοῦ: πὺς ἡ βασίλισσα τὰχα δὲ θέλει νὰ ἐπιμένῃ στὴν ὑπόθεσι αὐτῇ ἀπὸ φόβου μὴ ἀποδείχτῃ πὺς ὁ Οἰδίπους εἶναι γυιὸς δούλου ἢ κανένα ντροπισασμένο παιδί, ἀνάξιο νὰ εἶναι ἀντὶρας καὶ βασιλιάς.

Στὴ συμβουλή τῆς λοιπὸν ἀπαντᾷ:

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Δὲ γίνεται μὰ πὺ σημάδια φανερά, νὰ μάθω τέλος πάντων τὴ γενεὰ μου, δόθηκαν;

ΙΟΚΑΣΤΗ

“Ἀν ἀγαπᾷς τὴ ζωὴ σου περισσότερα ὦ! μὴ ζητήσῃς, φτάνει ἐγὼ πὺ βασανίζομαι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Σὲ τρίτῃ γενεᾷ δούλος κι' ἂν ἀποδειχτῇ μὴ σκιάζεσαι, δὲ θὰ ταπεινωθῇς.

ΙΟΚΑΣΤΗ

“Ἀκου καὶ μὴ ξετάσῃς, σὲ παρακαλῶ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

“Ὡ! δὲν κρατιέμαι νὰ μὴ μάθω καθαρά.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Σὰ φρόνιμη, σὲ συμβουλεύω τὸ καλύτερο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τὸ καλύτερο τοῦτο μὲ βασάνισε.

(“Ἀκολουθεῖ)

2. (Συνέχεια)

— Δέ θέλω! είπε με σταθερή φωνή ο Στέφανος. Δέ θέλω νά γίνω φιλόσοφος.

— Γιατί; σούριξε ο γέρο φιλόσοφος. Δέ σοῦ ἀρέσει; Δέ βλέπεις τόν πατέρα σου πού εἶναι σπουδαῖος σοφός καί γιατρός κι' ὅλος ὁ κόσμος τόν τιμᾷ καί τόν σέβεται; Μήπως τόν εἶδες ποτέ σου νά τρέξη σάν τρελός καί νά παλεύη; Τέτοιος νά γίνης καί σύ! Κι' ἀκόμα καλύτερος. Γιατί αὐτός δουλεύει σέ βασιλιάδες* μὰ ἐσύ πρέπει νά γίνης ἐλεύθερος! Ἐλα μαζί μου!

— Ὁ πατέρας μου θέλει νά γίνω μιά μέρα στρατηγός! εἶπε ὁ Στέφανος καί σήκωσε τὸ κεφάλι. Ν' ἀκολουθήσω τὸν Ἀλέξανδρο στὸν πόλεμο, ὅταν θ' ἀνέβη στὸ θρόνο.

— Τὸν Ἀλέξανδρο... Τὸν Ἀλέξανδρο, ψιθύρισε μὲ κακία ὁ φιλόσοφος. Αὐτὸς εἶναι τρελός! Ναί, ναί, τρελός! Νειρεῦεται ἔμπιος καί θέλει, λέει, νά κυριέψῃ τὸν κόσμο! Ἀκούς ἐκεῖ ἀναίδια! Νά κυριέψῃ τὸν κόσμο!

Ἐρριξε γύρω του γρήγορη ματιά μήπως τὸν ἀκούει κανένας καί μὲ σιγανή φωνή πρόσθεσε:

— Μὰ δὲ φταίει αὐτός... Ἡ μητέρα του, ἡ τρελλή Ὀλυμπιάδα! Αὐτὴ τὸν σπρώχνει. Αὐτὴ τοῦ φουσκώνει τὰ μυαλά καί δὲν τὸν ἀφίνει ἥσυχο. Μέρα καί νύχτα τοῦ φωνάζει: «Μικρὴ εἶναι ἡ Μακεδονία γιὰ σένα. Μικρὴ εἶναι ἡ Ἑλλάδα. Κυρίεψε τὸν κόσμο!».

Μὰ ὥστόσο ὁ Στέφανος κατάφερε νά ξεγλιστρήσῃ σιγὰ σὰ χέλι καί νά φύγῃ.

— Στέφανε! Στέφανε! φώναξε ὁ φιλόσοφος σηκώνοντας τὸ ραβδί του.

Μὰ ποῦ νὰ στραφῇ ὁ Στέφανος! Πετοῦσε σάν πουλὶ πού ξέφυγε ἀπὸ τὴν παγίδα.

— Ἀργησα... ἄργησα... μουρμούρισε πάλι, ἄργησα... Τώρα πιά θά χλῶν μαζεῦτ' ὅλοι καί δὲ θά προφτάσω νά δῶ ποῖος θά καθάλλῃ τὸ Βουκεφάλαι!

Κε φ. 3.

Στὴν ἄκρα τῆς πολιτείας, σ' ἓνα εὐρύχωρο ἀπλωμα, κυκλωμένο ἀπὸ λεῦκες καί κυπαρίσσις, ἦταν τὸ γυμναστήριο. Στὸ βάθος, πέτρινα σκαλοπάτια, ὅπου κάθονταν οἱ θεατὲς στοὺς ἀγῶνες* μπροστὰ ὁ μακρόστενος χώρος, στὸ στάδιο, ὅπου ἀγωνίζονταν οἱ νέοι στὸν πόλεμο, στὸ δίσκο, στὸ ἀκόντιο, στὸ τρέξιμο.

Ὁ Στέφανος ἔφτασε λαχανιασμένος. Κοίταξε καί τὸ πρόσωπό του ἔλαμψε ἀπὸ τὴ χαρά. Δὲν εἶχαν ἀκόμα φέρεῖ τὸ ἀγριο ἄλογο, τὸν Βουκεφάλαι.

— Δὲν ἔχουμε καιρὸ νά χάνουμε, εἶπε ὁ Φίλιππος.

Ἐκαμε λίγα βήματα, προχώρησε. Δεξιὰ ἦταν συναγμένη ἡ βασιλικὴ αὐλή. Ὁ βασιλιάς διακρίνονταν στὴ μέση μὲ τὴν πλούσια πορφύρα του καί μὲ τὸ χρυσὸ διάδημα πού τοῦ στεφάνωνε τὰ πυκνὰ μαλλιά. Στρουμπουλός, εὐθυμὸς, ἀεικίνητος* εἶχε μονάχα ἓνα μάτι, τὸ ἄλλο τὸ εἶχε χάσει στὸν πόλεμο. Γύρω του οἱ πιστοὶ φίλοι, οἱ ἑταῖροι. Ὁ Στέφανος τοὺς γνώριζε καλά· ἔρχονταν συχνὰ σπíti κι' ἔβλεπαν τὸν πατέρα του. Ὅλοι εἶχαν πληγωθῇ στοὺς πολέμους κι' εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ γιατρό. Κι' ὁ πατέρας του τοὺς ἔδενε τίς πληγές, τοὺς ἔδανε ἀλοιφές κι' ὅλοι τὸν ἀγαποῦσαν.

Ὁ Στέφανος κράτησε τὰ βήματά του καί καμάρωνε τοὺς γενναίους ἄντρες πού περικύκλωναν τὸ βασιλεῖο. Πῶς σήκωναν ὅλοι τὸ κεφάλι περήφανοι, πῶς ἔλαμπαν τὰ σώματά τους ἡλιοψημένα καί δυνατά! Ἦταν ζωσμένοι τὰ σπαθιά τους καί φοροῦσαν βαριεὶς χάλκινες περικεφαλᾶιες.

— Νά, ὁ γέρο στρατηγὸς ὁ Ἀντίπατρος! ψιθύρισε ὁ Στέφανος. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ παραβγῇ στὴν παλληκαριά καί στὴ φρονιμάδα. Εἶναι πρῶτος στὴ μάχη καί πρῶτος στὰ συμβούλια τοῦ βασιλιά. Συχνὰ ὁ Στέφανος ἀκούγε τὸν πατέρα του νά λέη:

— Ἀλλοῖμονο στὸν ἐχθρὸ τοῦ Ἀντίπατρο καί χαρά στὸ φίλο του!

Νά, ὁ πατέρας τῆς Ἀλκας, ὁ Νέαρχος. Ἦταν ἀπὸ τοὺς νεώτερους ἑταίρους τοῦ Φιλίππου, λίγο κοντός, μὰ ὅλο δύναμι κι' εὐλυγισία. Ὁ Νέαρχος

φημίζονταν γιὰ τὴν παλληκαριά του στὴ θάλασσα.

— Εἶναι ὁ καλύτερός μου καπετάνιος, ἔλεγε ὁ βασιλιάς. Ὅταν αὐτὸς κυβερνᾷ τὸ στόλο μου, ἐγὼ κοιμοῦμαι ἥσυχος.

— Νά, κι' ὁ Ἀντίγονος, ὁ «Κύκλωπας», μὲ τὸ ἓνα μάτι! Εἶχε χάσει κι' αὐτὸς τὸ μάτι του στὸν πόλεμο.

Στὴν ἄκρη, λίγο παράμερα, δυὸ ἄντρες στέκονταν καί κουβέντιαζαν σιγὰ. Δὲ φοροῦσαν αὐτοὶ ἀπλὰ ἐλληνικὰ φορέματα, μὰ ἦταν φορτωμένοι πλούσια πολὺχρωμα ὑφάσματα μὲ παράξενα κεντήματα καί μὲ χρυσάφια. Εἶχαν μακριὰ γένεια χτενισμένα μὲ μεγάλη προσοχὴ καί τὰ δάχτυλά τους ἦταν γεμάτα δαχτυλίδια* καί στὰ μπράτσα εἶχαν περασμένα βαριά χρυσὰ βραχιόλια.

Ὁ Στέφανος τοὺς γνώριζε καλὰ τοὺς δυὸ αὐτοὺς καλοντυμένους, μυρωμένους ἄντρες. Εἶχαν ἔρθει πέρυσι ἀπὸ τὴ Μικρὰν Ἀσίαν κι' ἔμειναν στὴ βασιλικὴ αὐλή* ἦταν Πέρσες κι' ἔλεγον πῶς τοὺς εἶχε διώξει ὁ βασιλιάς τους καί ζητήσαν ἐδῶ καταφύγιο. Τὸν ἓνα τὸν ἔλεγον Ἀρσίτη, τὸν ἄλλο, τὸν πιὸ γηραιό, τὸν ἔλεγον Ἀρτάβαζο.

Θὰ ἦταν πολὺ πλούσιοι, γιατί σκόρπιζαν ἄφθονο τὸ χρυσάφι κι' ὁ λαὸς τοὺς ἀγαποῦσε. Ὁ Στέφανος ὅμως, χωρὶς νά ξέρῃ γιὰ ποῖο λόγο, δὲν τοὺς ἀγαποῦσε καθόλου. Τοῦ κάκου τοῦ ἔδιναν δῶρα, πότε ἓνα χρυσὸ σπαθάκι, πότε ἓνα ὠραῖο τῆξο... Αὐτὸς ποτέ δὲ θέλησε νά τὰ δεχθῇ.

— Ὅχι, ὅχι, ἔλεγε. Δέ θέλω. Ἐχω! Καί τώρα τοὺς βλέπει νὰ κρυφομυλοῦν μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καί νά κοιτάζουν μὲ προσοχὴ γύρω τους, σὰ νὰ φοβοῦνται μήπως τοὺς ἀκούσῃ κανένας.

Στὴν ἄλλην ἄκρη στέκονταν ἀκουμπησμένοι στὸ ραβδί του ἓνας ἡλικιωμένος στρατηγὸς καί φαίνονταν χλωμός καί κουρασμένος.

— Ὁ Παρμενίων! ψιθύρισε ὁ Στέφανος μὲ σεβασμό. Ἦξερε πόσο ἦταν καί τοῦτος γενναῖος, προβλεπτικός καί φρόνιμος. Ἐἶναι ὁ πιστότερος καί φρονιμώτερός μου φίλος, ἔλεγε ὁ βασιλιάς Φίλιππος. Ὅταν μιλά ὁ Παρμενίων ἐγὼ σωπαίνω.

Ἐἶναι ἄρρωστος, ἄρρωστος... συλλογίστηκε ὁ Στέφανος. Χτὲς ὁ πατέρας μου πῆγε σπíti του* ἀνοῖξαν πάλι οἱ πληγές του καί πονάει. Καί τώρα νά, ὁ πατέρας μου πῆγε κοντὰ του καί τὸν κρατᾷ ἀπὸ τὸ μπράτσο....

Ἐκαμε ὁ Στέφανος νά τρέξῃ στὸν πατέρα του, μὰ δὲν πρόλαβε. Ἀπὸ τὴν ἄλλην ἄκρη τοῦ γυμναστηρίου φάνηκε νά μπαίῃ μὲ γοργὸ βῆμα μιά συντροφιά νέοι. Θὰ ἦταν ὅλοι δεκαπέντε ὡς εἴκοσι χρονῶν. Φοροῦσαν κοντὰ χιτῶ-

νια κι' ἐλαφροὺς πολὺχρώμους μαντιέες.

— Ἡ νιότη! ψιθύρισε ὁ βασιλιάς Φίλιππος μαζεῦοντας τὰ φρύδια. Ἡ νιότη, πού βιάζεται νά φύγουμε ἐμεῖς καί νάρθῃ στὴ θέσι μας.

Μπροστὰ πῆγαινε ένας περήφανος νέος ψηλός, μὲ χρυσὰ μαλλιά, μὲ βιαστικὸ βῆμα, μὲ τὸ κεφάλι λίγο γυρτὸ πρὸς τ' ἀριστερά. Τὰ μάτια του ἦταν γαλάζια κι' ἔλαμπαν σάν ἄστρα.

Ἡ καρδιά τοῦ Στέφανου χτύπησε χαρούμενη.

— Ὁ Ἀλέξανδρος! εἶπε. Ὁ Ἀλέξανδρος!

Πόσο τὸν ἀγαποῦσε! Πόσο ἦταν ἔτοιμος νά δώσῃ τὴ ζωὴ του πρὸς χάρι του.

— Ἀχ, πότε νά μεγαλώσω, συλλογίζονταν, νά πάω κι' ἐγὼ στὸν πόλεμο, μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ἀλέξανδρο, ν' ἀντραγαθίσω, νά δοξάσω κι' ἐγὼ ὅσο μπορῶ τὴν πατρίδα!

Ζύγωσε δεξιὰ τὴ συντροφιά τοῦ Ἀλέξανδρου. Ὅλοι οἱ φίλοι τοῦ ξανθοῦ βασιλόπουλου ἦταν ἐκεῖ* τώρα ὁ Στέφανος τοὺς διέκρινε καθαρά ἓναν ἓνα: Οἱ δυὸ γιοὶ τοῦ Παρμενίωνα, ὁ ἀλαζονικός Φιλώτας κι' ὁ γενναῖος Νικάνωρ, ὁ σιωπηλὸς Πτολεμαῖος, ὁ ἀφωσιμένος Περδίκας, ὁ πιστὸς Κρατερός, ὁ ὀρμητικὸς Κλεῖτος, πού τὸν ἔλεγον Ἀράπη, ἐπειδὴ ἦταν πολὺ μελαχρινός.

Ὅλοι ἦταν ὠραῖοι, μὰ ἀπ' ὅλους ὠραιότερος ἦταν ἓνας λιγνὸς νέος, μὲ κάτασπρο δέρμα, μὲ μαῦρα ἀλαφίσια μάτια. Ἐγερνε κι' αὐτὸς τὸ κεφάλι τοῦ ἀριστερά, σὰ νάθελε νά μοιάσῃ τοῦ Ἀλέξανδρου. Φοροῦσε φαρδεῖὰ ἀσημένια ζώνη, ὅπου κρέμονταν ἓνα ὠραῖο σπαθί μὲ χρυσὴ σκαλισμένη λαθὴ. Πῆγαινε τώρα πλάϊ στὸν Ἀλέξανδρο καί τὸν κρατοῦσε τρυφερά ἀπὸ τὸ χέρι.

— Ὁ Ἥφαιστίων! συλλογίστηκε ὁ Στέφανος μὲ θαυμασμό. Τί ὠραῖος πού εἶναι! Καί πόσο τὸν ἀγαπᾷ ὁ Ἀλέξανδρος! Εἶναι ὁ καλύτερός του φίλος.

Τὴ στιγμή ἐκείνη στράφηκε ὁ Ἀλέξανδρος, κοίταξε γύρω καί φώναξε μὲ δυνατὴ φωνή:

— Ἀκόμα δὲν ἦρθε τὸ περίφημο αὐτὸ ἀγριᾶλογο; Ἀκόμα;

Τὸ μάτι του πῆρε τὸν Στέφανο.

— Καλῶς τὸ μικρούλη μου ἀδερφὸ! εἶπε γελῶντας. Ἦρθε ν' ἀγωνισθῇς κι' ἐσύ;

Ὁ Στέφανος κοκκίνισε. Ἐκαμε κάτι ν' ἀποκριθῇ, μὰ δὲν μπόρεσε νά μιλήσῃ ἀπὸ τὴ συγκίνησί του. Ὁ Ἀλέξανδρος τὸν ἔλεγε «ἀδερφὸ», γιατί εἶχαν βυζάξει τὸ ἴδιο γάλα. Ἦταν ὁμογάλακτο ἀδερφοί. Ἡ μητέρα τοῦ Στέφανου, ἡ καλὴ Ἑλληνική, εἶχε παρασταθῇ μαμμὴ στὴ βασιλίσσα Ὀλυμπιάδα, τὴ βραδιά πού γεννοῦσε* κι' αὐτὴ εἶχε βυζάξει τὸν Ἀλέξανδρο καί τὸν ἀγαποῦσε σάν παιδί της.

— Βύζαξαν τὸ ἴδιο γάλα, ἔλεγε κάποτε μὲ περηφάνεια. Μακάρι νά τοῦ μοιάσῃ ὁ γυιὸς μου!

Κε φ. 4.

Κόντευε πιά μεσημέρι. Ὁ Φίλιππος σηκώθηκε ἀπότομα ἀπὸ τὸν πέτρινο θρόνο πού κάθονταν* φαίνονταν θυμωμένος.

— Δὲν ἔχουμε καιρὸ νά χάνουμε, εἶπε. Ἐχουμε κι' ἄλλες δουλειές. Σήμερα περιμένω τοὺς πρέσβεις τῶν Περσῶν* μεθαῦριο φεύγω γιὰ τὸν πόλεμο. Δὲν μπορῶ νά κάθουμαι ἐδῶ τόσην ὥρα καί νά περιμένω ἓνα παλάλογο! Νά τρέξῃ ἓνας νά τὸ φέρῃ εὐτύς.

Δὲν εἶχε ἀποτελειώσῃ τὰ λόγια του κι' ἀκούστηκε δυνατό χλιμίντρισμα.

Τρεῖς ἄντρες φάνηκαν νά κρατοῦν ἀπὸ τὸ χαλινάρι ἓνα ἀγριεμένο ἄλογο. Ὅλοι τινάχτηκαν ξαφνιασμένοι.

Στέφανε! Στέφανε! φώναξε ὁ φιλόσοφος σηκώνοντας τὸ ραβδί του.

Ποτέ δὲν εἶχαν δεῖ ἓνα τόσο θαυμαστὸ περήφανο ἄλογο. Γιγάντειο, κατάμαυρο, μὲ μιά ἄσπρη βοῦλλα στὸ μέτωπο, σάν ἄστρο. Τὰ ρουθόνια του, θαρρεῖς, πετοῦσαν φλόγες, περπατοῦσε ἄργα, καμαρωτὰ, κι' ὡς μῆκε μέσα στὸ γυμναστήριο κι' εἶδε τοὺς ἀνθρώπους, χλιμίντρισε ὅλο θυμὸ καί γρηγόρεψε τὸ βῆμα του.

— Μοῦ ἀρέσει! ψιθύρισε ὁ Ἀλέξανδρος κοιτάζοντας μὲ λαχτάρια τὸ περήφανο ζῶο.

— Ποῖος θὰ τὸ καθάλλῃ πρῶτος; ρώτησε ὁ Φίλιππος κοιτάζοντας ἑρωτικά τοὺς στρατηγούς του.

Μὰ οἱ σύντροφοι σιωποῦσαν. Ὅσο κι' ἂν ἦταν παλληκαρία, μιά στιγμή δειλίασαν.

«Αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλογο, εἶναι θερίο!» συλλογίζονταν.

— Κανένας; ρώτησε πάλι ὁ Φίλιππος κοιτάζοντας περιπαχητικά τοὺς συντρόφους του. Κανένας;

Ὁ γέρο Ἀντίπατρος ἔκαμε ἓνα βῆμα.

— Εἰμαι γέρος, εἶπε, δὲν μπορῶ νά παραβγῶ μὲ τοὺς νεώτερους μου. Ὅμως μὲ τὴν ἀδεία σου, βασιλεῖ μου, θά δοκιμάσω.

Μὰ ὁ Νέαρχος τότε πετάχτηκε: — Ὅχι, εἶπε, δὲν εἶναι σωστὸ νά σὲ ἀφήσουμε, στρατηγέ μου. Ἐμεῖς εἴμαστε νεώτεροι, μὴ μᾶς ντροπιάσῃς. Ζητῶ τὴν ἀδεία νά δοκιμάσω πρῶτος ἐγὼ νά καθάλλῃ τὸ ἀγριο αὐτὸ θερίο.

— Ἐγὼ! φώναξε τότε κι' ὁ Ἀντίγονος ὁ «Κύκλωπας».

— Ἐγὼ! φώναξε κι' ὁ ἀρχηγὸς τῶν Θρακῶν, ὁ φοβερός ἀκοντιστὴς Σιτάλκης. Ἦταν πανύψηλος, μὲ κόκκινα γένεια καί μακριὰ γεράτα μουστάκια. Κανένας δὲν μπορούσε νά τοῦ ἀνισταθῇ στὸ πάλεμα* τόσο δυνατὸς ἦταν, πού μιά φορὰ ἄλειψε μιά στρογγυλὴ πέτρα μὲ λάδι, στάθηκε ἀπάνω καί κανένας δὲν μπορούσε νά τὸν μετακινήσῃ.

— Ἐγὼ! φώναξε κι' ὁ Κάλας, περίφημος καθαλλάρης ἀπὸ τὴ Θεσσαλία.

Ὁ Φίλιππος τὸν εἶχε διορίσει Ἱππαρχο, ἀρχηγὸ τοῦ μακεδονικοῦ ἱππικοῦ* τόσο πολὺ κυρίαρχοσε τὸ ἄλογο, πού τὸν ἔλεγον «Κένταυρο»*.

— Μὴ μαλώνετε! εἶπε γελῶντας ὁ Φίλιππος. Θὰ ρίξουμε κλῆρο.

Τὸ ἄλογο ὥστόσο, ὁ φοβερός Βουκεφάλαις, εἶχε σταθῇ μπροστὰ ἀπὸ τοὺς στρατηγούς καί χτυποῦσε δυνατὰ τὴ γῆ μὲ τὸ πόδι του, σὰ νά τοὺς προκαλοῦσε.

Ἐρριξε ὁ Φίλιππος τοὺς κλήρους σὲ μιά περικεφαλᾶια. Στράφηκε γύρω, διέκρινε τὸν Στέφανο πού στέκονταν τώρα δίπλα στὸν πατέρα του.

— Στέφανε, φώναξε, ἔλα ἐδῶ!

Ὁ Στέφανος ἔτρεξε.

— Βάλε τὸ χέρι σου καί βγάλε ἓνα κλῆρο.

Ὁ Στέφανος βύθισε τὸ χέρι του στὴν περικεφαλᾶια κι' ἔπιασε ἓνα κλῆρο.

— Διάβασε! εἶπε ὁ βασιλιάς.

Ὁ Στέφανος ἀνοῖξε τὸν κλῆρο, διάβασε:

— Νέαρχος! εἶπε μὲ δυνατὴ φωνή!

(Ἀκολουθεῖ)

* Καθὼς ἔρετε οἱ Κένταυροι ἦσαν μυθολογικά τέρατα, ἀπὸ τὴ μέση καί πάνω ἄνθρωποι κι' ἀπὸ τὴ μέση καί κάτω ἄλογα.

Ο θρόνος των Μετεώρων — το παρ-
ραδόξου αυτό θαύματος της Φύσεως,
που την εικόνα του είχε πλάσει μέσα
στην παιδική φαντασία μου, με τις
σκοινόπλεχτες βάρκες ν' ανεβοκατε-
βαίνουν ή τις ανεμόσκαλες, που χά-
νουνται προς τα ούρανόβρατα και κρε-
μαστά όπως οι ποτέ κήποι της Βαθυ-
λῶνος μοναστήρια του — μ' έκαμε να
κατέχωμαι τη στιγμή που κινούσα να
τά έπισκεφθώ από μια ένδοξη συγκίνηση. Πήγαινα, έπι-
τέλους, να δω με τα μάτια μου το μυθικό αυτό μέρος,
γιατί το όποιο μονάχα είχα ακούσει ως τότε ή διαβάσει.

Όταν, λοιπόν, το χειμωιάτικο κείνο βράδυ, κατεβαίνον-
τας από μακριά ανά τη Δυτική Μακεδονία περιόδια μου,
βρέθηκα περνώντας μέσ' από κόσμους βράχων, μπροστά
στα κυκλώπεια αυτά άναστήματα, που, σαν μυθικοί Τιτά-
νες, συγκροτούν το κολοσσιαίο αυτό σύμπλεγμα, στάθηκα
και διερωτήθηκα αν ξεπερνούσε ή δεν έφθανε καν ή εικόνα
που έβλεπα, εκείνη που είχα πλάσει με τη φαντασία μου.
Πρέπει να πω πως την πρώτη στιγμή δοκίμασα μια μικρή
άπογοήτευση και πολύ εύλογα. Ζητούσα να βρω το θρυ-
λικό θαύμα των Μετεώρων μέσα εις το καταπληκτικό
θέαμα της φύσεως. Και μία φύσις, όσο εκπληκτική, όσο
παράδοξη και αν ύποτεθή, ποτέ δεν φτάνει να κατα-
πλήξη τον άνθρωπο.

Έπρεπε, λοιπόν, ν' ανεβώ και γώ με τη σειρά μου
μέ τα δικτυοφόρα, τις ανεμόσκαλες ή τις μόνιμες — που
μόλις είχαν άποπερατωθή — κτιστές κλίμακες, να περά-
σω, εκεί πάνω, άρκετες χειμωιάτικες μέρες, μέσα σε μια
τέλεια, ανάμεσα ούρανο και γής, άπομόνωση, για να
καταλάβω πως το θαύμα των Μετεώρων δε βρίσκεται εις
την φοβερή θέα των πελωρίων βράχων του, αλλά εις το
φοβερό της οικήσεώς των, εις τον φρενήρη αυτόν θρησκευ-
τικό ζήλο, που, άψηφώντας τους Ιλίγγους, αποφασίζει να
σκαρφαλώση ως τις άπρόσιτες, και για το μάτι άκόμα,
κορυφές, για να χτίση τις πιο παράδοξες που μπορεί να
πή κανείς μοναστικές πολιτείες, που νομίζεις κι' ανήκουν
περισσότερο στον ούρανο παρά στη γή.

Κλεισμένοι μέσα στις εύρύχωρες άβυσσους των υποδο-
χών τους, τις άλλοτε πολυτελέστατες, με τους πολύχρω-
μους άνατολικούς τάπητες και τους τεράστιους κρεμα-
στούς πολυελαίους των, μέσα στη μοναστική σιγή και την
άταραξία, ένω έξω άκουα να ώρύνονται σά θηρία μέσα
στη σκοτεινή νύχτα οι χειμερινοί άνεμοι, κοιτώντας όλη
τη μέρα από το παράθυρό μου την πικνή δμίχλη να ση-
κώνεται άπειλήτικη και να πέφτει, συνάπτοντας φανταστι-
κές μάχες πάνω στους μαυρωπούς βράχους, τά σύννεφα
να κατεβαίνουν χαμηλά και, μες σάν άρπαγμένους από
μια φανταστική αιώρα ν' ανεβαίνουμε πάνω από τά σύν-
νεφα, έτσι που ν' αυξάνω το φυσικό χάος κι' ή άσυναρ-
τησία που μάς μετέριππε διαδοχικά από την έκταση στη
ζάλη, άρχισα να καταλαβαίνω κάτι από το κάποτε άλη-
θινό αυτό θαύμα των Μετεώρων, που σιγά-σιγά σήνει
μαζί με τη ζωή των Μοναστηριών του.

Γιατί όσο κι' αν παραμένουν άμετάβλητοι πάντα, κι'
αιώνιοι, οι φυσικοί παράγοντες της καταπληκτικής και
παράδοξης αυτής σκηνοθεσίας, λείπει πια ό κύριος παρά-
γων του θαύματος: ό άνθρωπος.

Αυτός, που άλλοτε, οιστρηλατημένος από το θρησκευ-
τικό πάθος ως τους άβατους αυτούς γκρεμούς των όρνων,
για να σηκώση πάνω τους παλάτια και ναούς βασιλικούς,
έφυγε εγκαταλείποντας τά πάντα σε μια μόνωση πένθιμη
και έφιαλτική. Μονάχα πια ή τέχνη, και ό,τι σου θυμίζει
άκόμα εκείνον, που άλλοτε ύπήρχε και δημιουργούσε, σο
ήμερώνει λίγο την ψυχή και χρειάζεται πολύ διάθεση της
φαντασίας για να άναπληρώση κανείς από τά λίγα άπομει-
νάρια τις γραμμές που ό χρόνος ήφάνισε.

* * *

Τά Μετέωρα, αυτοί οι κατάκρημνοι μαυρωποί όγκοι,
που σάν πελώρια «Μενχία» σηκώνονται φοβεροί περί τά
τριάκοντα μέτρα από τη θεσσαλική πεδιάδα, κατά την
έξοδο του Πηνειού κοντά στην Καλαμπάκα, πέρασαν σχε-
δόν άπαράτηρητα και άμνημόνευτα από την άρχαιότητα.

Η Ιστορία τους, σενά συνυφασμένη με την Ιστορία του
«Αθω και τη φιλομοναστική παράδοσι των Σλαύων τότε
χωροδεσποτών της Θεσσαλίας, άρχίζει κατά τον ΙΒ'
αίωνα.

Τότε παρουσιάζεται για πρώτη φορά σε τούτη την πε-
ριφέρεια μια μικρή μοναστική όργάνωση, στην άρχή σπη-
λαιοδίαιτη, που σιγά-σιγά όργανώνεται στη Σκήτη Στα-

ΜΕΤΕΩΡΑ

γών, τη σημερινή Καλαμπάκα, και
χρησιμοποιεί ως Κυριακάτικο της Ναο
το μικρό έκκλησάκι της Δούπιανης
παρά το Καστράκι.

Κατά τους καιρούς αυτούς επίσης
— και συγκεκριμένα περί το τέλος του
ΙΒ' αιώνα — Άγιορείτες καλόγηροι,
που γυρίζουν για ζήτεια, επισκέπτον-
ται την αύλη του Μεγάλου Ζουπά-
νου της Σερβίας, Στεφάνου Νεμάγια,
και με τις διηγήσεις τους κάνουν ώστε ό νεώτατος γυιός
του ήγεμόνα αυτού, παιδί άκόμα, ό δμορφος, εύλαθής και
φιλόβιλος Ραστικός (Rastko Rastimire), με την πρό-
φασί πως βγαίνει σε κυνήγι, να παρατήρη το πατρικό βα-
σιλικό σπίτι, για νάρη να μονάση στο «Άγιον Όρος, με
τόνομα Σάββας.

Άμέσως κατόπιν ό πατέρας του, ό Μεγάλος Νεμά-
για, άφου πρώτα μπροστά στη σύνοδο, που συγκροτήθηκε
τό Μάρτη του 1196, αυτόθέλητα παραιτήθηκε από το
θρόνο του, φορά το καλογερικό ράσο και με τόνομα μονα-
χός Συμεών άποτραβιέται, στην άρχή, στο μοναστήρι που
είχε χτίσει ό ίδιος της Στουδενίκας, ένω ή γυναίκα του
«Άννα, ως μοναχή Άναστασία, μπαίνει στο μοναστήρι
του Ράς.

Μά, όπως λέγει ό ίδιος ό Μεγάλος Ζουπάνος μοναχός,
πληρώθηκε και γι' αυτόν ή ρήσις της Γραφής: «Κανένας
προφήτης στον τόπο του». Κι' άφίνοντας το μοναστήρι της
Στουδενίκας τραβά κι' αυτός, μετά ένα χρόνο, στο «Άγιον
Όρος, όπου μαζί με το γυιό του Ραστικό, που σηκώνεται
και πηγαίνει έπι τούτω στην Πόλη για να βγάλη το σχε-
τικό χρυσόβουλλο, χτίζει το σέρβικο μοναστήρι του «Αθω,
όπου σε λίγο πεθαίνει προσευχόμενος μπροστά στην εί-
κόνα της Παναγίας με κατάνυξι.

Τό μοναστήρι τούτο του Χιλιανταρίου άπέβη με τον
καιρό — ό,τι και το μοναστήρι των 'Ιθέρων για τους
«Ιθηρες — όχι μονάχα τόπος άσκήσεως για τους Σλαύους,
άλλά και φυτώριο σπουδών, όπου κείμενα, ίδιως λειτουρ-
γικά και άγιογραφικά, μεταφράζονται και γίνονται κτήμα
εξαιε του σλαβικού κόσμου.

Ό Μεγάλος αυτός Ζουπάνος της Σερβίας, που τά όσα
του μετακομίστηκαν άργότερα κι' άποτέθηκαν στο μονα-
στήρι του της Στουδενίκας, μαζί με το γυιό του Ραστικό,
στάθηκαν οι πρώτοι της φιλομοναστικής παραδόσεως του
σέρβικου βασιλικού οίκου.

«Έτσι κατά τον ΙΔ' αιώνα, άλλος βασιλικός βλαστός,
ό κατά κόσμον 'Ιωάννης Ούρεσις, γυιός του Σέρβου βασι-
λιά και χωροδεσπότη της 'Ηπειρου και Θεσσαλίας Συ-
μεών του Ούρεσι, που έμόναζε κι' αυτός εις τον 'Αθω
ως μοναχός 'Ιωάσαφ, θέλοντας να γλυτώση από τους κα-
τατρογμούς, που συχνά ύπόφεραν τότε από κουροδάρους
τά μοναστήρια, καταφεύγει στην Σκήτη Σταγών (Καλαμ-
πάκα), όπου ό πρώτος της Σκήτης Ιερομόναχος Νείλος
είχε χτίσει στο μεταξύ τέσσερες έκκλησιές, που σιγά-σιγά
είχαν προαχθή σε μοναστηράκια.

Εις αυτόν τον καιρόν και ό Άγιος Άθανάσιος ό Με-
τεωρίτης, φιλοδοξώντας να γίνη για τά Μετέωρα ό,τι ό
δμώνυμός του Άγιος Άθανάσιος για τον 'Αθω, ανεβαί-
νει μαζί με τον πνευματικό του πατέρα Γρηγόριο πρώτα
στο ναό των Ταξιαρχών, του Στύλου Βράχου (σήμερα του
'Αγίου Πνεύματος) και άργότερα στον Πλατύλιθο (του
κυρίως Μετεώρου), όπου χτίζει τη Μονή της Μεταμορφώ-
σεως και της Παναγίας και όπου σε λίγο έρχεται και κα-
ταφύγει ό κατά κόσμον μνημονευθείς Σέρβος πρίγκιπας
μοναχός 'Ιωάσαφ και διάδοχος κατόπιν του 'Αγ. Άθανά-
σιου του Μετεωρίτου.

Έπί της ήγουμενίας του πρίγκιπα τούτου μοναχού ή
Μονή, χάρις εις την ύψηλή προστασία των Σέρβων χωρο-
δεσποτών και των προνομίων που της παραχωρούνε, χει-
ραφετημένη πλέον από τον πρώτο της Σκήτης Σταγών,
άποβαίνει με τον καιρό ή έξοχωτέρα των Μετεώρων.

Στρατής Δούκας

(Άκολουθεί)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Είπεν ό Κύριος την παραβολήν ταύτην. «Αν-
θρωπός τις είχε δύο υιούς. Και είπεν ό νεώ-
τερος αυτόν το πατρί' πάτερ, δός μοι τό έπι-
βάλλον μέρος της ουσίας. Και διείλεν αυτοίς
τόν βίον. Και μετ' ου πολλάς ήμέρας συνα-
γαγών άπαντα ό νεώτερος υιός άπεδήμησεν
εις χώραν μακράν, και εκεί διεσκόρπισε την
ουσίαν αυτού ζών άσώτως. Δαπανήσας δέ
αυτού πάντα έγένετο λιμός λυχνρός κατά την
χώραν εκείνην, και αυτός ήρξάτο ύστερείσθαι.
Και πορευθείς έκολληθή ένι των πολιτών της
χώρας εκείνης, και έπέμφεν αυτόν εις τους
άγρους αυτού βόσκειν χοίρους. Και έπεθύμει
γεμισαι την κοιλίαν αυτού από των κερατίων
ών ήσθιον οι χοίροι, και ουδείς έδίδου αυτόν.
Εις έαυτον δέ έλθών είπε' πόσοι μισθιοί του
πατρός μου περισσεύουσιν άρτον, έγώ δέ λι-
μώ άπόλλυμαι. Άναστάς πορεύσεται προς τον
πατέρα μου και έρω αυτόν' πάτερ, ήμартон εις
τόν ούρανόν και ένοπίσόν σου. Ουκέτι είμι ά-
ξιος κληθηναι υιός σου' ποιήσόν με ως ένα
των μισθίων σου. Και άναστάς ήλθε προς
τον πατέρα αυτόν. «Ετι δέ αυτού μακράν άπέ-
χοντος είδεν αυτόν ό πατήρ αυτού και έσπλαγ-
χνισθή, και δραμών έπέπεσεν έπι τον τράχη-
λον αυτού και κατεφίλησεν αυτόν. Είπε δέ
αυτῷ ό υιός' πάτερ, ήμартон εις τον ούρανόν
και ένωπίόν σου, και ουκέτι είμι άξιος κλη-
θηναι υιός σου. Είπε δέ ό πατήρ προς τους
δούλους αυτού' εξεγγενάτε την στολήν την
πρώτην και ένδύσατε αυτόν, και δότε δακτύ-
λιον εις την χείρα αυτού και ύποδήματα εις
τους πόδας. Και ένέγκαντες τον μόσχον τον
σιτευτόν θύσατε, και φαγόντες εύφρανθώμεν.
«Ότι ούτος ό υιός μου νεκρός ήν και άνέζησε,
και άπολλώως ήν και εύρέθη. Και ήρξάτο
εύφρανένθαι. «Ην δέ ό υιός αυτού ό πρε-
σβύτερος έν άγρώ' και ως έρχόμενος ήγγισε
τη οικία, ήκουσε συμφωνίας και χορών. Και
προσελασόμενος ένα των παιδών έπυνθάνετο
τι ειη ταύτα. «Ό δέ είπεν αυτόν ότι ό άδελφός
σου ήκει και έθυσεν ό πατήρ σου τον μόσχον
τόν σιτευτόν, ότι υγιαίνοντα αυτόν άπέλαθεν.
«Άρτίσθθι δέ και ούκ ήθελεν εισέλθειν. «Ό
οὖν πατήρ αυτού ουκ ήθελεν παρελθόντα αυτόν.
«Ό δέ άποκριθείς είπε τῷ πατρί' Ιδοὺ τοσαῦτα
έτη δουλεύω σοι και ουδέποτε έντόλην σου
παρήλθον, και έμοι ουδέποτε έδώκας έφρον
ίνα μετά των φίλων μου εύφρανθώ. «Ότε δέ
ό υιός σου ούτος, ό καταφαγών σου τον βίον
μετά πορνών, ήλθεν, έθυσας αυτόν τον μόσχον
τόν σιτευτόν. «Ό δέ είπεν αυτόν' τέκνον, συ
πάντοτε μετ' έμού εί, και πάντα τά έμά σου
έστιν. Εύφρανθήναι δέ και χαρήναι έδει, ότι
ό άδελφός σου ούτος νεκρός ήν και άνέζησε,
και άπολλώως ήν και εύρέθη.

ΑΓΙΟΙ ΠΟΥ ΕΜΑΡΤΥΡΗΣΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Μια από τις πιο μαρτυρικές
μορφές του Χριστιανισμού είναι
ό άγιος Μάρκος ό καφός που τι-
μάται ή μνήμη του στις 2 'Ια-
νουαρίου. Έζησε στα χρόνια του
αυτοκράτορος 'Ιουλιανού, του ά-
σεβούς και θεομάγου ήγεμόνος,
που έπολέμησε με φρικιαστικές
σκληρότητες τη θρησκεία του
Χριστού. Ό άγιος Μάρκος έγεν-
νήθη στην Άγκυρα της Μικράς
Άσίας, της οποίας διοικήτης ή-
ταν τότε ό άσέβης και σκληρός
ειδωλόατρης Σατορνίλος. Ό ά-
γιος Μάρκος ήλπισθη έκ των
πρώτων των Χριστιανισμών και έκ-
ορσε φανερά τη διδασκαλία του
Ναζωραίου, εμφανιζόμενος εις
δημόσιες συγκεντρώσεις σε δι-
δαχμους πολείς και χωρία της αυτο-
κρατορίας. Άναρίθμητοι από τους
ειδωλόατρους έπειθόντο εις το
κήρυγμα του άγίου, του οποίου
ό βίος ήταν υπόδειγμα άρετής
και έπίστευον εις τον Χριστιανι-
σμό. Με τη θεία χάρι ό άγιος
έξερπάτευε και τους άσθενείς και
διέσπειρε το έλεος και την άγά-
πην. Άνθρώποι και οι Χρι-
στιανοί άγατοί, έγκάθετοι της έξου-
σίας, πήγαν και κατηγόρησαν
τόν άγιο ότι προσβάλλει τους

θεούς και κηρύσσει καινούργια
θρησκεία. Ό ήγεμών Σατορνί-
λος έκάλεσε τον άγιο στο διοι-
κητήριο και τον έρώτησε τι πρε-
σβεύει. Ό άγιος άπήντησε ότι
πιστεύει στην αιώνια σοφία του
Χριστού και ότι καμμία δύναμις
δεν ήταν ικανή να τον άναγκάση
να την άρνηθή. Τότε ό ήγεμών
διέταξε τους φύλακες να άπα-
γάγουν τον άγιο και να τον ύ-
ποβάλουν στα φρικτότερα μαρ-
τύρια. Πράγματι τον ώδηγησαν
σε δημόσιο μέρος της Άγκυρας
και τον έκρέμασαν, δεμένον από
τά χέρια. «Επειτα πήραν περόνια
και τον τρυπούσαν άλόπητρα σε
έλο το σώμα. Σ' όλο αυτό το
διάστημα της τιμωρίας τον έκα-
λούσαν να άπαρνηθή το Χριστό
για να συγχωρηθή, όμως ό ά-
γιος έμεινε άπαθής και έχαιρε
διότι θά άξιωνόταν της αιώνιας
δόξης. Για τούτο μετεφέρθη ένε-
κα της έπιμονής του στην Κων-
σταντινούπολη και ώδηγήθη έμ-
πρός εις τον αυτοκράτορα. Ό
'Ιουλιανός τον έκάλεσε να μετα-
νοήση και να πιστέψη στους θε-
ούς και έπειδή ό άγιος έπέμεινε,
διέταξε να τον υποβάλουν σε άλ-
λα φρικτότερα μαρτύρια. Τόν έ-

δέσαν, τον κρέμασαν και τον τρυ-
πούσαν με καρφιά. Του τραβού-
σαν τά χέρια και τά πόδια με
δύναμι, πολλοί μαζί από τους
φύλακες. Φρικτοί πόνοι έσφίγγαν
την καρδιά του μάρτυρος και ό
μυς ή ψυχή του έμενεν άλόγηστη.
Λύθηκαν οι άρθρώσεις των χε-
ριών και των ώμων του και τά
χέρια του έμειναν παράλυτα. Ύ-
στερα του έχάραξαν με μαχαί-
ρια το δέρμα και αίμα έτρεχαν
από τις τομές. «Άρτίσθθι το
Χριστό!» Έκείνος με χαρωπό
πρόσωπο έστρεψε τά μάτια στον
ούρανο. Μετά πήραν πυρωμένα
σιδερά και του κεντούσαν μ' αυ-
τά τις σάρκες. Τότε πια οι διώ-
κται του, βλέποντας ότι όλο αυ-
τό το φρικτό μαρτύριο δεν είχε
σταθή ικανό να τον άναγκάση ν'
άλλάξη γνώμη, τον έπριξαν με
σα σε καυτόν καμίνι. Και τό-
τε όσοι έκ των διωκτών του ή-
σαν παρόντες, περιμένοντες να
τον Ιδούν να καίγεται και να γί-
νεται κάρθουνο, είδαν το θαύμα
πούς τους εθάμπωσε τά μάτια.
«Όρβιος ανάμεσα στις φλόγες
ό άγιος στεκόταν με λυτά χέρια
και έκανε την προσευχή του, σώ-
ος και άκέραιος, χωρίς το πα-

ραμικό να τον πειράξουν οι φλό-
γες. Βλέποντας ό 'Ιουλιανός
πως με κανένα τρόπο δεν ήμω-
ρσσε να θανατώση τον άγιο,
διέταξε να τον διώξουν στην
Καισάρεια. Εκεί άλλα μαρτύ-
ρια τον άνέμεναν. Ό άρχων της
πόλεως διέταξε να τον ρίξουν
μέσα στους κλάδους του θηριο-
τροφείου για να τον κατασπα-
ράξουν τά θηρία. Άπτόητος ό
άγιος εύρέθη άνάμεσα εις τά αι-
μοφόρα θηρία, τους ζεύοντες, τους
πάρηδες, τάς τίγρεις και χω-
ρίς να δοκιμάση τον παραμικρό
πόνο έστάθη στη μέση του κλω-
θο. Περιέριξε όμοις τά θηρία
ούρλιασαν στις γωνίες του κλω-
θο και δεν τόν έθίξαν. Ό άγι-
ος τότε προσυχθή στο Χριστό
κι' έζήτησε να θέση τέλος στο
μαρτύριό του. Ό Θεός άκούσε
την προσευχή του και έδέχθη
την θυσία. Μία λέαινα χυήζε
έπάνω του, του έσχίσσε τις σαρ-
κες, και ό άγιος έτελεστώως και
αείώθηκε του άγιου έσθλούς στέ-
φανου. Οι συγγενείς του άγίου
ευνάξαν τά Ιερά λείψανα του άγίου
και τά έκήδευσαν με τι-
μές, άφου τά άλειψαν με μύρα
και άρώματα.

Ο 'Αρχηγός και οι αντιπρόσωποι των φίλων Κρατών στη Βαλκανική Διάσκεψη.

«Διότι έπρεπε τα παιδιά να μπουν μέσα εις την ζωήν του Κράτους δια να ήμπορέσουν να την αίσθανθουν, να την καταλάβουν, να την αγαπήσουν και να την συνεχίσουν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

'Αγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Κάποιοι από τους αρχαίους μας προγόνους κατηγορούσε τον άνθρωπο που δεν ήθελε να λάβει μέρος στα δημόσια πράγματα της χώρας του, να ενδιαφερθή γι' αυτά, να ασχοληθή, όπως θα λέγαμε σήμερα, για την πολιτική του Κράτους του. Σήμερα φυσικά κάθε άνδρας, κάθε νέος ενδιαφέρεται για τα ζητήματα αυτά και δεν είναι ανάγκη να του γίνη σύσταση.

Το κορίτσι όμως και η γυναίκα έμαθαν να μη δίνουν δεκάρα για τέτοια. Κι' αυτή η παράδοση, ότι της γυναίκας το μυαλό είναι μόνο για στολίδια και πλουμίδια, στερεώθηκε και δεν μπορεί να ξεαφανισθή.

Κι' όχι μονάχα το κορίτσι δεν μάθαινε τίποτα για τα κρατικά και έθνικα του ζητήματα, αλλά και το άγόρι,

Ο γάμος

* ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ *

Αν δεν ήτανε μόνο του έρευνητικό, ν' ανοίγνη κάπου-κάπου καμιά έφημερίδα, από την οποία πάλι μόνο άκρες και μέσες καταλάβαινε. Τα παιδιά λοιπόν δεν ήξεραν ακόμα τα πιο στοιχειώδη του άφωρούσαν την Πατρίδα τους. Δεν ήξεραν ποιος ήτανε ο πρωθυπουργός των, ποιοι οι συνεργάτες του κλπ.

Τώρα οι έποχές άλλαξαν. Στα σχολεία, από τις πρώτες ακόμα τάξεις του δημοτικού, διδάσκεται το μάθημα της Έθνικης άγωγής και το παιδί μπαίνει σιγά-σιγά στη ζωή του Κράτους του, γιατί τώρα καλούνται όλοι, μικροί και μεγάλοι, άνδρες και γυναίκες, για κατανόηση και συνεργασία. Κι' υπάρχουν πολλών ειδών συνεργασίες, από την πιο μεγάλη ως την πιο μικρή. Πλέκοντας ένα κορίτσι μια φανέλλα για τον στρατιώτη, φυτεύοντας το περβολάκι του ένας συνταξιούχος με πατάτες, άποφεύγοντας μια νοικοκυρά ν' αγοράζει για την κουζίνα της ξένα προϊόντα, που χρειάζονται έξαγωγή συναλλαγμάτων, συνεργάζεται με το Κράτος. Μα για να είναι η συνεργασία αυτή συνειδητή, έκουσία κι' όχι επιβεβλημένη, χρειάζεται να κατανοηθή. Κι' αυτό ένοψει ο 'Αρχηγός μας, όταν λέγει ότι τη ζωή του Κράτους μας πρέπει να την καταλάβουμε και να την συνεχίσουμε.

Γι' αυτό κι' έμεις στη στήλη μας αυτή μιλάμε καμιά φορά για τα ζητήματα αυτά.

Νά ο 'Αρχηγός μας γύρισε προχτές από ένα έπίσημο του ταξίδι. Ήτανε στο Βελιγράδι, την πρωτεύουσα της Γιουγκοσλαβίας, που έγινε η Βαλκανική Συνδιάσκεψις. Έμεις φυσικά δεν

θέλουμε εδώ ν' ασχοληθούμε με τις συνάψεις της μεγάλης πολιτικής, γιατί ίσως κι' ακόμα να μην τις καταλαβαίνουμε. Ένα μόνο όμως νοιώθουμε. Ο στοργικός μας 'Αρχηγός ήτανε πάλι ταξίδι. Στο ταξίδι αυτό έφυγε με την έννοια στην 'Ελλάδα και στα 'Ελληνόπουλα. Στο ταξίδι αυτό μια σκέψη είχε: Πώς να ισώσει το δρόμο να περάσουμε έμεις καλύτερα από τους γονιούς μας. Εκεί φρόντισε μαζί με τους άνδρας των γειτονικών μας χωρών να μην πέση κι' άπάνω στην Πατρίδα μας το άγριο του πολέμου χέρι. Ή, αν πέση, να μας βρῇ τέλεια έτοιμους από όλες τις μεριές, υλικά και ψυχικά προετοιμασμένους.

Υπέγραψε συμφωνίες που τις γεμίζει μόνο η πνοή της μεγάλης στοργής για την 'Ελλάδα, για τη φυλή με τους γείτονες, για την ειρήνη, αλλά έντιμο ειρήνη, για την έμπορικη συναλλαγή, που είναι άπαραίτητη για της χώρας μας τη ζωή, και για την παράτασι της συνειδησής των Βαλκανίων έπτά ακόμα χρόνια.

Δεν μπορούμε, φυσικά, εδώ στον μικρό μας χώρο να αναλύσουμε όλα τα βαθιά αίτια των ιστορικών του αυτών πράξεων. Έμεις ένα μονάχα πρέπει να ξέρουμε και άσθητα μέσο στην ψυχή μας να γράφουμε. Ότι όλες οι χειρονομίες του 'Αρχηγού μας φερώνονται από την πνοή μιας πατρικής λαχτάρας, μιας έπιθυμίας Πατέρα για την ευτυχία των παιδιών του. Έμεις δεν έχουμε παρά να του χαρίζουμε την ευγνωμοσύνη μας και την αγάπη μας, έχοντας τη στέρεα πεποίθησι πως δουλεύει για την 'Ελλάδα και για μας.

Σ. Καρ.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ

Τα ιδιαίτερα προβλήματα της σημερινής νέας πολύ λίγο διαφέρουν από του κοριτσιού των περασμένων χρόνων.

Ξέρετε μόνο ποιές είναι και πρέπει να είναι οι διαφορές σας από τα κορίτσια των παλαιότερων γενεών; Πρώτον η δύναμις για την αυτοκυριαρχία. Το σημερινό κορίτσι, ως μαθήτρια, ως εργάτρια, ως νοικοκυρά, ως άρρωστη, ως γυναίκα, ως έφημος, πρέπει να ξέρη να διευθύνη τον εαυτό του πιο σταθερά, με περισσότερο ρυθμό. Θα μπορού να βλέπη τις μεγάλες γραμμές της άτομικης και της κοινωνικής της ζωής, για να μη χάνεται στη λεπτομέρεια, αλλά να χαράζει το δρόμο της με σύστημα και μέθοδο. Και το δρόμο αυτό θα τον άκολουθή χωρίς περιττές μεμψιμοιρίες. Δεν θα παραπονιέται εύκολα για τις μικρές ατέλειες της ζωής, θα τρέφει το δρόμο της γενναία, άγρόγυστα, καρτερικά. Δεν σπάζει και σαν ένα ψυχικό παιγνίδι θα όπερνικά τα έμποδια, ιδίως εκείνα που θα της προέωλθουν ό εαυτός της, τις άδυνα-

μίες της, τις έλλείψεις της, τα έλαττώματά της.

Στην εργασία της, την οικιακή και την επαγγελματική, θα έχη την ύπομονη και την έπιμονη να τελειοποιείται συνεχώς, θα έχη δηλαδή περισσότερη έλαστικότητα για να δέχεται την πρόοδο. Η γυναίκα της διαίσθησις, η τόσο πολύτιμη, θα είναι περισσότερο φωτισμένη από το φώς της Έπιστήμης. Και ως μέλος της κοινωνίας και της Πατρίδος θα έχη ευρύτερο το συναισθήμα της ανθρωπίνης αλληλεγγύης, θα σέβεται τη δυστυχία και θα την βοηθή μεθοδικότερα και πλατύτερα. Για τις άλλες, ως δυσπιστή, ως τις έλέγχη, ως τις προσέχη μήπως διάφοροι έδωθεν ύμνηται της άτομικης άλευθερίας του σημερινού κοριτσιού τη βλάψουν άνεπαύτως.

Πρέπει να μάθη να βοηθή την Πατρίδα με όλα τα μέσα που θα διαθέτη και όσο πιο πολλά θα είναι άργότερα τα μέσα αυτά, υλικά ή πνευματικά, τόσο περισσότερη εύθυνη πρέπει να αισθάνεται άπέναντι του συνόλου.

Δεν πρέπει να νομίζει ότι αυτό θα τη βλάψη ως άτομο άπέναντις μόνον έτσι μα μπορεί να βρίσκεται σε άρμονία με τον άληθινό εαυτό της. Γιατί καθένας από μας είναι ένα κομμάτι από την Πατρίδα και Πατρίδα είμαστε όλοι μαζί.

Αυτή θα μας δώση την ασφάλεια, την καλή συγκοινωνία, τον καλό δημόσιο ύπλληλο, τον καλό γιατρό.

'Ελληνόπουλα θα είναι τα παιδιά που θα συναντούμε σε κάθε μας βήμα, είτε για να συνεργασθούμε μαζί τους και να διευκολυνθούμε ό ένας τις προσπάθειες του άλλου, είτε για να μας φροντίσουν, αν ποτέ βρεθούμε άρρωστοι κι' άδύνατοι.

Όσο πιο πολιτισμένη θα είναι η Πατρίδα μας, τόσο πιο καλά θα μας φροντίση στις άδύνατες στιγμές μας.

Η Πατρίδα δεν είναι κάτι άφηρημένο και άόριστο. Είναι κάτι χειροπιαστό και κάτι δικό μας. Θα την βοηθήσουμε για να προχωρή και θα μας βοηθήση και αυτή όταν την χρειασθούμε.

Ν' αγαπάμε πρέπει και να σεβώμαστε τα δημόσια πράγματα, που είναι περιουσία της Πατρίδος.

Όχι μόνον να μην τα χαλάμε, αλλά να τα περιποιηθούμε και να τα φροντίζουμε όπως τα δικά μας και ακόμα πιο πολύ, γιατί αυτά δεν θα χρησιμεύσουν μόνο σε μας, αλλά και στα παιδιά μας και στα παιδιά των παιδιών μας. Δεν πρέπει να μη μας ενδιαφέρει τι θα γίνεται στην 'Ελλάδα έπειτα από μας.

Αν η ζωή μια φορά τελειώνη, δεν τελειώνουν όμως οι συνέπειες των ευγενών προσπαθειών.

Μια μικρή καλή συνήθεια, που θα καθιερώσουμε στον κύκλο μας, θα ζήση και έπειτα από μας. Ένας ευγενικός δρόμος που θ' άνοιξουμε θ' άφήση να περπατήσουν εύκολα και άμαλά πολλοί άλλοι εξ αίτίας μας. Η ζωή μας δεν θα τελειώνη, γιατί θα συνεχίζεται μέσα σ' εκείνους που θα βοηθούνται από τις δικές μας προσπάθειες, για να προχωρούν και αυτοί με τη σειρά τους και να προετοιμάζουν νέας προόδους.

Αυτός είναι, ένας από τους μεγάλους σκοπούς της ζωής. Άς προσέξουμε τα μυστικά του, άς βρούμε την άρμονία του άληθινού εαυτού μας και θα νιώσωμε ότι πιο άωραίο έχει να μας δώση η ανθρωπινή ζωή.

ΕΛ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Των Βουρλουτών

Ο ΑΡΓΑΛΕΙΟΣ

«Στ' άργαστήρι μας βρίσκεται
[ό παλῆος
ό χρυσελεφαντένιος άργαλειός».

Έτσι λέει ο ποιητής, στολίζοντας τον άργαλειό με χρυσό κι' έλεφαντόδοντο. Θέλει μ' αυτό να δείξη πόσο πολύτιμος είναι για τον πολιτισμό του ανθρώπου και γενικά την εξέλιξη του.

Γι' αυτό δεν θα είναι άσχημο να μιλήσουμε σύντομα για τον άργαλειό από την εποχή των μυθικών χρόνων μάλιστα.

Μια μέρα, ή θεά 'Αθηνά θύωσε πολύ έπειδή έμαθε ότι μια κόρη από την Λυδία, ή 'Αράχνη, καυχήθηκε στις φίλες της ότι ήταν ή πιο ίκανή ύφαντρια κι' ότι ούτε ή ίδια ή 'Εργάνη

'Αθηνά δεν μπορούσε να συναγωνισθή μαζί της. Η πρόκλησις αυτή μιάς ταπεινής θνητής ήταν σοδαρή προσβολή για την θεά της σοφίας. Όστόσο, ή 'Αθηνά δέχθηκε την πρόκληση να συναγωνισθή μαζί της. Η 'Αράχνη νικήθηκε και ή θεά, για να την τιμώρηση, την μετέτρεψε στο δμώνυμο έντομο, που δεν παύει από τότε να ύφαινη τον ιστό του, λεπτότατα και άριστοτεχνικά.

Αυτά λέει ο μύθος.

Όστόσο, στην αρχαιότητα, ή ύφαντική τέχνη ήταν προνόμιο των γυναικών της άνωτέρας κοινωνικής τάξεως. Οι ευγενείς κόρες των 'Αθηνών ύφαναν τον πέπλον της 'Αθηνάς για την γιορτή των Παναθηναίων. Όλοι γνωρίζουμε την ιστορία της πιστής Πηνελόπης, που ύφαινε την ημέρα και ξύφαινε τη νύχτα για να ξεγελάση την ύπομονη των μνηστήρων.

Ο άργαλειός ήταν άλλοτε ένα άπαραίτητο έπιπλο σ' όλα τα έλληνικά σπίτια. Σάζονται άφθονα τα άωρατά ύφασματα που κατασκεύασαν οι γιαγιάδες μας. Σήμερα, δυστυχώς, στίς έπαρχίες, πολλές 'Ελληνοπούλες ντρέπονται να πουν ότι ξέρουν την ύφαντική. Τώρα όμως ο άργαλειός έγινε της μόδας... και πολλές κυρίες και δεσποινίδες των 'Αθηνών έπεδόθησαν με ζήλο στην έμάθησι της ώραιάς αυτής χειροτεχνίας. Άσφαλώς, τα κορίτσια των έπαρχιών θα παύσουν να ντρέπονται για τον παραπεταμένο άργαλειό των γιαγιάδων των.

Περίφημα σπιτικά ύφαντά είναι τα σαμαροσκούτια της 'Ηπείρου, τα ώρατα κιλίμια του Μετσόβου, τα ύφασματα της Σκύρου, της Κρήτης και τα περίφημα μεταξωτά της Καλαμάτας.

Οι ξένοι που έπισκέπτονται την 'Ελ-

λάδα θαυμάζουν αυτά τα είδη και άγοράζουν τα κεντήματα και τα ύφαντά του τόπου μας. Στίς διεθνείς έκθέσεις του Παρισιού, του Βερολίνου και τελευταίως της Νέας Υόρκης ο κόσμος όλος θαύμασε τα περίτετρα της 'Ελληνικής Τέχνης κι' αυτό πρέπει να μας ένθαρρύνει για την διατήρησι και την τελειοποίησι της οικιακής χειροτεχνίας. Άλλως τε, στην δύσκολη εποχή που ζούμε, πόσο θα έχη να όφεληθή κάθε οίκογένεια αν με τον περιφρονημένο άργαλειό της μπορούσε να περιορίση τα έξοδα του ρουχισμού και ταυτοχρόνως δώση μια νέα ώθησι στην ευγενική αυτή άπασχόλησι κάθε 'Ελληνοπούλας.

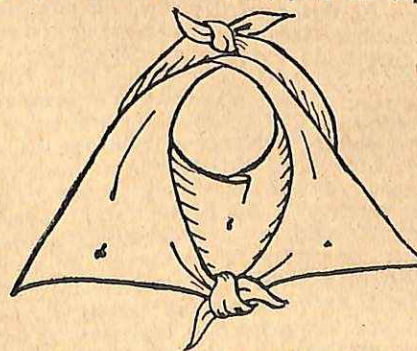
Ένα κασκόλ

Μπορείτε να κάμετε ένα άωραίο και εύκολο κασκόλ σαν αυτό που φαίνεται στην εικόνα ως έξης:

Πάρτε 30 δράμια δικλωνα μαλλι λεπτό και βελόνες 3 νούμερο.

Το μαλλί που θα πάρετε θα είναι δύο χρώματα, τα είκοσι δράμια από το ένα χρώμα και τα δέκα από το άλλο.

Μπορείτε να κάμετε πολλούς συνδυασμούς χρωμάτων, άσπρο και μπλε, μπλε και κίτρι-

νο, καφέ και κόκκινο ή ό,τι άλλα χρώματα νομίζετε ότι συνδυάζονται με τα χρώματα του προσώπου ή των φορεμάτων σας.

Παίρνετε το ένα κουδέρτι το μαλλί που είναι δέκα δράμια, και αρχίζετε με 80 θηλιές πλέκοντας όλο άνάποδη, στην άρχή της δεύτερης σειράς κάνετε ένα στένεμα. Όταν αρχίζετε την τρίτη σειρά δεν κάνετε στένεμα, αλλά στην άρχή της τετάρτης γίνεται πάλι στένεμα. Κατ' αυτόν τον τρόπο κάνοντας στένεματα φθάνετε στο σημείο που θα μείνουν μόνον δύο θηλιές στη βελόνα σας, τις παίρνετε τότε μαζί και αυτές και έτσι έχετε σχηματίσει ένα όρθογώνιο και ισόπλευρο τρίγωνο. Κατά τον ίδιο τρόπο πλέκετε και άλλα δύο όμοια τρίγωνα, από το άλλο σας κουδέρτι των είκοσι δραμιών τα όποια ενώνετε από πίσω (όπως φαίνεται στο σχήμα). Έμπρός τις γωνίες τους τις δένετε με ένα κόμπο ή τις πιάνετε με μια πόρπη.

Το άλλο τρίγωνο που είναι πλεγμένο από το διαφορετικό χρώμα του μαλλί, το τοποθετείτε κατά τέτοιο τρόπον, ώστε ή όρη του γωνία να έλθη έμπρός και τις άκρες του τις άκρες τις δένετε πίσω στο λαιμό.

Η γλυκοπατάτα

Είναι φυτόν ίθαγενές της τροπικής 'Αμερικής. Φυεταί εν τούτοις εις όλα τα μέρη, όπου το θερρόν έδαφος άρκετά ώστε οι ρίζες ν' άποκτήσουν την απαιτούμενη ανάπτυξιν. Όταν τις άγοράζωμεν, πρέπει να προσέχωμεν να μην έχουν το ελάχιστο κτύπημα ή βλάβη, διότι θα καταστραφῇ ολόκληρη ή πατάτα, ένώ, αν την προσέξωμε δυνάται να διατηρηθῇ επί πολύν καιρό σε καλήν κατάστασιν. Πρέπει επίσης ν' άναποθήκευται σε στεγνό μέρος.

Η Χώρα μας εισάγει μεγάλη ποσότητα γλυκοπατάτας. Παρασκευάζονται βραστές, ή του φούρνου, όπο τύπον μάλλον γλυκίσματος. Τα παιδιά έχουν μια ιδιαίτερη προτίμησι στη γλυκοπατάτα κι' είναι καλό από καιρού σε καιρό να δίνωμε στο παιδί μας μερικές.

Πατατόψωμο

Δύο κεσάδες πατάτα βρασμένη και περασμένη από την μηχανή (καλοκοπανισμένη), 4 κεσάδες άλευρι μαύρο, 3 κουταλάκια του γλυκού άλάτι, 5 δράμια μαγιά της μύρας, 2 κεσάδες βραστό νερό, 2 κουτάλια της σουπας βούτυρο ή λάδι.

ΟΔΗΓΙΑ

Θέσε το λάδι και το άλάτι μέσα σε μια πηλινή λεκάνη, πρόσθεσε και καυτό το νερό, ανακάτεψε έως ότου να διαλυθή τελείως το άλάτι. Όταν το νερό γίνει χλιαρό πρόσθεσε μέσα την μαγιά την όποιαν έχεις διαλύσει σε ολίγον χλιαρό νερό, βάλε την πατάτα και το μισό άλεύρι και άνακάτεψε τα έως ότου γίνουν όλα ένα μίγμα, πρόσθεσε κατόπιν σιγά το υπόλοιπο άλεύρι και ζύμωσε έως ότου ή ζύμη να γίνει λευκή, έλαστική και να αρχίση να σχηματίζει φουσκάλες. Πασπαλίζετε το έπάνω μέρος της ζύμης με λίγο άλεύρι και άφήστε την να φουσκώση. Όταν γίνει ξαναζυμώσατε την, πλάστε την και βάλε την σε λαδωμένες φόρμες ψαμίδι. Άφήστε την σε γλίψη, έως ότου να διπλασιασῇ σε όγκο, ψηστε την σε πολύ ζεστό φούρνο.

Το πατατόψωμο με βούτυρο και μαρμελάδα τρώγεται ευχάριστα.

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑμῶς : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Σὰ στρατιώτες ποὺ πολεμοῦν κά-
τω ἀπὸ τὸ ἴδιο φλάμπουρο κ' ἔχουν
ἀντίκρου τους τὸν ἴδιο κοινὸ ὀχτρὸ.
Δυνάμωσεν ὁ ἀγέρας· τὰ σκινὰ σφύ-
ριζαν. Ὁ δρόμωνας, κλίνοντας στὸ
ἓνα πλευρὸ, ἔτρεχε, πηδοῦσε τὸ κύμα
καὶ πάλι ἔτρεχε... μὲ τέτοια ξενιο-
σία, θαρρεῖς... σὺν παλληκαρόπουλο
ποὺ γυρνᾷ στοὺς φόρους, μὲ τὰ χέ-
ρια στὶς τσέπες σφυρολογώντας.

Ὁ Γρηγόρης βυθίστηκε πάλι στὴ θύ-
μησή του...

Τώρα εἶδε μπροστά του τὸ ἀρχον-
τικὸ τῆς Χρυσοθέργειας. Ἐκεῖ τρέ-
ξαν μὲ μὴν ἔμφαν ἀπὸ τὴν κυρὰ
Σταύραινα. Εἶχε ἀρχίσει πιά νὰ ξη-
μερώνη. Καὶ μ' ὅλο ποὺ τὰ βαρεῖα
μαῦρα σύννεφα σκέπαζαν ὀλότελα τὸν
οὐρανὸ, τὰ σπῖτια, τὰ δέντρα μὲ
ἐξεκαθάριζαν σ' ἓνα θαμνὸ φῶς. Οἱ πε-
ριβολάρηδες κουβαλοῦσαν τὰ λαχανι-
κά τους στὴν ἀγορὰ μέσα σὲ χοντρά
κάρρα.

Μὴν πῆτε τίποτε στὴ μητέρα μου,
εἶπε ὁ Μιχαήλ... Ἀκοῦτε; Οὐτὲ λέξη
γιὰ τὴν ὑπόσχεση ποὺ μὰς ἔδωκε ὁ
Φωκάς νὰ μὰς πάρη μαζί του.

Καὶ βέβαια, πρόστεσε ἡ Δημή-
τρης... Ἀς ἀφήσουμε τὸν πατέρα νὰ
τὴν προετοιμάσῃ... Μὰ τὸ καλύτερο
θαρρῶ πὼς εἶναι ν' ἀναλάβῃ ἐσὺ ὁ
ἴδιος, Μιχαήλ, αὐτὴ τὴ δουλειά.

Ἡ Χρυσοθέργεια κοιμώταν ἀκό-
μα. Μὰ μόλις ἔμαθε τί τρέχει σηκώ-
θηκε εὐτὺς ἀπὸ τὸ κρεβάτι.

— Ἐτοίμας ἀφίνεις, λοιπὸν, εἶπε
στὸ Γρηγόρη. Κοίταξε αὐτὰ ποὺ θὰ
σοὺ παραγγεῖλω... Πές, πὼς σοὺ τὰ
λέει ἡ μάνα σου... Θέλω νὰ μαθαίνω
συχνά ποὺ βρίσκεσαι καὶ τί κάνεις...
Ἐσεῖς, οἱ νιούτσιοι, ξεγνᾶτε γρηγο-
ρα... μὰ, τὰ ξέρεις, ἔχω τόσες γνω-
ριμίες στὴ βασιλεύουσα ποὺ δὲ θὰ σοὺ
βγῇ σὲ καλὸ... Γιατί θὰ στείλω σ' ὅ-
λους μήνυμα κ' ἅμα σὲ βλέπουν θὰ
λένε: «Νά, ἕνας ποὺ ξεχνᾷ τὸν φί-
λους του καὶ τὴ μάνα του...». Ἐλα
δὼ... ποὺ εἶναι ἡ τάπη σου;

— Ἐδῶ... εἶπε ὁ Γρηγόρης καὶ σί-
μωσε χαμογελώντας.

Ἡ Χρυσοθέργεια καταπιάστηκε νὰ
χάσῃ μέσα ἓνα μεγάλο σακκούλι γε-
μάτο χρήματα. Θέλησε νὰ τραβηχθῇ...

— Τί κάνει λέει; εἶπε κείνη καὶ μά-
ζεψε τὰ φρύδια. Ἀρνιέσαι; Δεύτερος
λόγος δὲ μοῦ χρειάζεται. Ὡστε, σὰ
νὰ ποῦμε, ἂν δὲν εἶχε χρήματα ὁ Μι-
χαήλ καὶ βρισκόταν σὲ ὥρα ἀνάγκης
κ' εἶχες ἐσὺ, δὲ θὰ τὸ θαρροῦσε κα-
θόλου ὑποχρέωσή σου νὰ τὰ μοιρα-
στῇς μαζί του, ἔ; Τέτοιος εἶσαι;

— Ὁχι, γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, δια-
μαρτυρήθηκε ὁ Γρηγόρης ἔντονα.

— Τότες λοιπὸν πάψε τ' ἀνόητα κα-
μώματα... Πῶς μὰς πῆρες; Ἐσὺ μο-
νάχα ἔχεις φιλότιμο μαθῆς καὶ κανέ-
νας ἄλλος;

Τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα, μὰ
δὲν ντράπηκε καθόλου. Τέτοια ἦταν ἡ
ἀγαθότητά καὶ ἡ εὐγένεια τῆς γυναι-
κας αὐτῆς καὶ μὲ τέτοιο τρόπο φανε-
ρωνότανε ποὺ σὲ σκλάβωνε καὶ σὲ
συγκινούσε μακάρι νάχες καρδιά ἀπὸ
πέτρα.

Πῆρε τὸ χέρι της καὶ τὸ φίλησε, ἔτσι
ὅπως θὰ φιλοῦσε τὸ χέρι τῆς μάνας
του.

— Πήγαινε στὸ καλὸ καὶ στὴν εὐκὴ
μου.

— Ὡστερα πρόστεσε:

— Κι' ὅσο γιὰ τὸν Ἀθανάσιο, μὴν
ἔχεις ἔγνοια.

— Δὲν ἀφίνεις, μητέρα, κάτι νὰ τοῦ
ὑποσχεθῶ κ' ἐγώ; ρώτησε ὁ Μιχαήλ
γελώντας.

— Ὡ! γιὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶμαι πιά
ἡσυχος... Τρεῖς μοῦ δώσανε τὸ λόγο
τους.

— Ἐγώ, ὁ Μιχαήλ καὶ ποῖος ἄλλος;
ρώτησε ἡ Χρυσοθέργεια.

— Ἡ Νανώ, εἶπε ὁ Γρηγόρης σο-
βαρά.

— Ἡ Νανώ! Κοίταξε πὼς τὸ λέει!
Μὰς πρόλαβε μάλιστα ἡ εὐγένειά της
καὶ φυσικὰ ἡ ὑπόσχεσή της ἀξίζει πε-
ρισσότερο. Ἀκοῦς ἐκεῖ!

— Ἐγὼ τὸ ἴδιο σὰς εὐχαριστῶ ὁ-
λους.

— Εἶναι ἀνάγκη ὁρᾶνε νὰ βεβαιώ-
νωμε κάθε φορὰ πὼς θὰ κάμωμε τὸ
χρέος μας; ἀπόρησε ὁ Δημήτρης.

— Μπαρδὸ, μίλησε σωστότερα ἀπ'
ὅλους, ἀνηψιέ, εἶπε ἡ Χρυσοθέργεια
καὶ τὸν χτύπησε στὸν ὦμο. Ὅλα
αὐτὰ εἶναι λόγια... καὶ τὰ λόγια ξε-

θωριάζουν τὴν πράξη ἀντὶ νὰ τὴ στο-
λίζουν. Ὁ ἄντρας μου ὁ μακαρίτης
ἔλεγε συχνά: Ἡ καλὴ πραγματεία δὲ
χρειάζεται σύσταση.

Τὸν Ἀθανάσιο τὸν εἶχαν εἰδοποιή-
σει κιόλας κ' ἔτσι, ὅταν πῆγαν, τὸν
βρήκανε ἀνακαθισμένο στὸ κρεβάτι
του νὰ περιμένῃ.

— Σταθῆτε ἀπ' ἔξω... Θὰ μῶ μό-
νος μου, εἶπε ὁ Γρηγόρης στοὺς φί-
λους του.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ Ἀθανάσιος τοῦ ἔ-
καμε νεῦμα νὰ πλησιάσῃ. Ὁ Γρηγό-
ρης γονάτισε μπροστά του. Ἐκείνος
ἀπλώσε τὸ χέρι πάνω στὸ κεφάλι του.
Μιλούσε σιγὰ τραυλίζοντας, μὰ ἀνά-
μεσα στὰ λόγια του εἶπε, ὁ Γρηγόρης
κάταφερε νὰ διακρίνῃ καθαρά:

«Ἡ Καπιπαδοκία... Ὁ πύργος...
Τὸ προγονικὸ χρέος...».

Τὸν φίλησε ὕστερα καὶ τοῦδωκε τὴν
εὐκὴν του. Φαινότανε ὀλότελα ἐξαντλη-
μένος ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Δυὸ χοντρά
δάκρυα ἐκίνησαν ἀπὸ τὶς γωνιές τῶν
ματιῶν του καὶ κύλησαν ἀργὰ στὰ γε-
ροντικά του μάγουλα.

Ἡ Χρυσοθέργεια ἀνοιξε τὴν πόρ-
τα καὶ μῆκε στὴν κάμαρα.

— Πήγαινε τώρα, εἶπε στὸ Γρηγό-
ρη. Ἡ συγκίνηση τοῦτε εἶναι πάνω
ἀπὸ τὶς δυνάμεις του.

Ἐπρεπε νὰ ξαναγυρίσουν στὸ σπῖτι
τοῦ Πρωτοπαθάρη. Στους δρόμους ἡ
κίνηση ἦταν ζωηρή, παρ' ὅλο ποὺ ὁ
ἥλιος δὲν εἶχε ἀνατελεῖ ἀκόμη. Παν-
τοῦ συζητοῦσαν γιὰ τὸ θάνατο τοῦ
Βασιλιᾶ. Πολλοὶ καλόγεροι ἀνεθοκα-
τέβαιναν κατσούφηδες λοξοκοιτάζον-
τας τοὺς διαβάτες.

Ὁ κύρ Γρηγόρας περιδιάβαζε στὸ
περιβόλι. Πάντα σηκώνονταν πρωὶ κ'
ἔκανε ἕναν περίπατο ἀνάμεσα στὶς
βραγιές μὲ τὰ πολύτιμα λουλούδια
του. Ἐκεῖ τὸν βρῆκανε καὶ τώρα...

Τὰ λόγια του θὰ τὸ θυμᾶται πάντα...
— Κοιτᾷ, τοῦ εἶπε, εἶσαι πολὺ τυ-
χερός. Ἀλλοὶ γιὰ νὰ φτάσουνε στὸ
σημεῖο ποὺ βρίσκεσαι τώρα κοπιᾶσανε
πολύ...

«Ἐνας πιστὸς δούλος σ' ἄρ-
παξε μέσα ἀπὸ τὴ σφαγὴ μὲ κίντυνο
τῆς ζωῆς του... Ἐνας διαλεχτὸς ἄν-
θρωπος σ' ἀνάθρεψε καὶ σοῦδειξε τὸ
δρόμο τῆς τιμῆς καὶ τοῦ χρέους, ὁ πᾶ-
τερ Εὐτύχιος. Καὶ τὰ παιδιὰ τῶν βα-
σιλιάδων ἀκόμα θὰ τὸ λογάριζαν κα-
λοτυχία ἂν πετύχαιναν τέτοιο δάσκα-
λο... Καὶ πάλι, σὺν ἡρθεῖς ἐδῶ πέρα,
βοήκες φίλους καὶ προστάτες ποὺ σὲ
βοήθησαν μ' ὅλη τους τὴν καρδιά...
Μποροῦσε νᾶσαι ἕνας ἄγνωρος προ-
σευχόμενος αὐτῇ τῇ στιγμῇ, τσιράκι κα-
νενὸς χαρκιᾶ νὰ ποῦμε, ἢ παραγιὸς
πραματευτὴ ποὺ δένει καὶ λύνει τὶς
πραμάτειες καὶ νοιάζεται τὰ μούλα-
ριά καὶ τὶς καμῖλες του... κ' εἶσαι
ἀκόλουθος τοῦ πιὸ δυνατοῦ ἀρχόντα
τῆς αυτοκρατορίας. Ὁ δρόμος εἶναι ἀ-
νοιχτὸς μπροστά σου. Ἐμπόδια δὲ βλέ-
πω κ' ἔτσι στὸ χέρι σου εἶναι νὰ δει-
ξῇς ὅλη σου τὴ δύναμη. Δὲ μπορεῖς νὰ
πῇς μὲ κανένα τρόπο: «Ἄν οἱ περι-

Ἡ Χρυσοθέργεια καταπιάστηκε νὰ τοῦ βάλῃ
στὴν τσέπη ἓνα σακκούλι γεμάτο χρήματα.

στάσεις μὲ βοηθοῦσαν...». Σὲ βοήθη-
σαν κ' ἔτσι ἔχεις ὀλόκληρη τὴν εὐ-
θύνη.

Καὶ οἱ τρεῖς στέκανε μπροστά του
καὶ τὸν ἄκουσαν.

Ὁ κύρ Γρηγόρας τοὺς ἔρριξε μιὰ
γρηγορή ματιά.

— Αὐτὰ τὰ λόγια μου εἶναι γιὰ ὁ-
λους σας, πρόσθεσε... Κεῖνος ποὺ ἀ-
νεβαίνει γρηγορὰ μιὰ σκάλα, εἴτε γιὰ
τὸν τραβοῦν χεῖρα φιλικὰ ἀπὸ πά-
νω, εἴτε γιὰ τὸν βοηθοῦν καὶ τὸν
παρκαρτοῦνε οἱ περιστάσεις, τὰ
πλοῦτη λόγου χάρη ποὺ τ' ἀφῆκε ὁ
πατέρας του ἡ τὸ δοξασμένο τ' ὄνομα,
δὲ στέκει τόσο ἀσφαλισμένος... Αὐτὸ
νὰ τὸ θυμᾶστε πάντα... Γιατὶ τοῦτος
δὲν ἀνέθηκε στηριγμένος στὴ δική του
δύναμη, δὲ σκόνταψε ἀνεβαίνοντας καὶ
φυσικὰ δὲ δασκαλευτήκε ἀπὸ τὴν ἀπο-
τυχία... Δὲ δοκίμασε τὴν ἀντοχὴ τῆς
ψυχῆς του ἐκεῖ ποὺ μοναχὰ δοκιμάζε-
ται τοῦτε: στὴ δυσκολία καὶ τὴ στέ-
ρηση. Ἐτσι ἅμα ἀνταμώσετε ἕναν στὸ
δρόμο σας ποὺ βρίσκεται στὴν ἴδια θέ-
ση μὲ σὰς, μὰ ποὺ ἔφατσε ἐκεῖ ἀπὸ
ταπεινὸς κ' ἀσήμαντος ποὺ ἦταν, νὰ
τὸν σέβαστε καὶ νὰ τὸν νομίζετε καλὸ-
τέρου σας. Γιατὶ ἔχει κάτι ποὺ ἐσεῖς
δὲν τῷχετε καὶ ποὺ εἶναι δίχως ἄλλο
πιὸ ἀκριβὸ ἀπὸ κάθε θαυασρὸ: τὴν
πειρά, τὴν πείρα τῆς ζωῆς. Τὸ
σπαθὶ του εἶναι δοκιμασμένο στὴ μά-
χη, τὸ δίκῳ σας δὲν τραβήχτηκε ἀ-
κόμα ἀπὸ τὸ θηκάρι του...

Ἐσκυψε μιὰ στιγμὴ καὶ κοίταξε
προσεχτικὰ ἕνα πράσινο κοτσάνι ποὺ
ξεπρόβαλε ζωηρὸ ἀπὸ τὸ χῶμα...
«Ὡστερα ἐξακολούθησε:
— Κοιτᾷ, θὰ εὐχαριστοῦμαι πολὺ
ὅταν μαθαίνω πὼς προκόβεις. Κατὰ
τὴν κρίση μου εἶσαι πιὸ γνωστὸς ἀ-
πὸ τοὺς φίλους σου καὶ πολὺ δίκαια
πρῶτος ρίχνεις ἐσὺ στὴ ζωὴ... Κοί-
ταξε νὰ δασκαλευτῇς ἀπ' αὐτὴ ὅσο
μπορεῖς περισσότερο κ' ἔτσι, ὅταν ἔρ-
θουν ὕστερα ἀπὸ ἕνα δυὸ χρόνια, ἴσως
καὶ γρηγορώτερα, κοντά σου, νάχουν
ἕναν ὁδηγὸ κ' ἕνα σύμβολο. Πήγαινε
στὸ καλὸ! Ὁ Θεὸς μαζί σου!

— Πρῶτὴ φορὰ εἶδα τὸν πατέρα μου
συγκινημένο, εἶπε ὁ Δημήτρης μόλις
μάκρυναν ἐκεῖθε.

— Τὰ συχαρίκια μου, Γρηγόρη, εἶπε
ὁ Μιχαήλ... Ὁ Πρωτοπαθάρης, κα-
θὼς βλέπεις, σὲ ἔχρισε πιά ἀρχηγὸ
μας.

Ἀπόμεινε ἀκόμα μιὰ συνάντηση κ'
ἕνας ἀποχαιρετισμός.

Μέσα στὰ διάφορα περιστατικὰ τῆς
Περᾶς ἦταν πιά ἀναπάντεχο κ' ἐκπλη-
κτικό... Γι' αὐτὸ καὶ ἔστεκε ξέχωρα
στὴ θύμησή του σὺν ἕνα αἰνίγμα, νὰ
ποῦμε, ποὺ δὲν μπορούσε νὰ μῆτῃ τέ-
λεια στὸ νόημά του.

Χωρὶς ἄλλο σήμερα θὰ καταλά-
θω καλότερα, σκεφτότανε.

Ἡ Νανὼ τοὺς περιμένε στὸν προθά-
λαμο μὲ τὰ ψηφιδωτὰ, ἐκεῖ ποὺ γιὰ
πρῶτὴ φορὰ εἶχαν συναντηθῇ.

Ἦταν σοβαρὴ καὶ ἡσυχῇ... Ποτὲ
δὲν μπορούσε νὰ φαντασθῇ ὁ Γρηγό-
ρης πὼς μπορούσε τὸ κοριτσάκι αὐτὸ
νὰ πᾶρη τέτοιο ἐπίσημο ὄφος.

— Ἐλα, ὁ Γρηγόρης φεύγει, εἶπε
εὐθύμα ὁ Μιχαήλ, ἀποχαίρετά τον...
Κι' ὕστερα ἀπὸ κάμποσους μῆνες καὶ
μεῖς... Δὲν ἔμαθες τίποτα;

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΣΙΚΗΝ

Οἱ κεραυνοὶ καὶ τὰ ἀλεξικέραυνα

Ὅλοι γνωρίζομεν τὰ ἀποτελέσματα ποὺ ἐπι-
φέρει ἡ πτώσις κεραυνῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας
τῆς Γῆς. Καὶ ὅλοι ἔχομεν πείρα τὸν φόβου
τοῦ ὁποῖον προκαλοῦν αἱ κατὰ τοὺς χειμερι-
νοὺς κυρίως μῆνας ἐμφάνειαι τῶν ἀστραπῶν
καὶ τῶν βροντῶν, ὅταν μάλιστα συνοδεύων-
ται ἀπὸ τὸ φαινόμενον τοῦ κεραυνοῦ μὲ ὅλα
τὰ καταστροφικὰ ἐπακόλουθα αὐτοῦ.

Τὸ ὅτι ὁ κεραυνὸς εἶναι φαινόμενον ἡλεκτρι-
κῆς ἐκκένωσης, ποὺ γίνεται μετὰ ἡλεκτρι-
σμένου νέφους καὶ ὁριζομένου τμήματος τῆς
ἐπιφανείας τῆς Γῆς, τὸ γνωρίζομεν ὅλοι. Ἐ-
πίσης εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ κεραυνοὶ πῖπτουν
κατὰ προτίμησιν εἰς τὰ ὕψη καὶ μέρη, ὅπως εἶ-
ναι τὰ βουνὰ καὶ οἱ λόφοι, τὰ δένδρα εἰς τὰς
πεδιάδας, τὰ κωδωνοστάσια τῶν Ἐκκλησιῶν
κλπ. Δι' αὐτὸν τὸν λόγον μαθανόμεν εἰς τὸ
Σχολεῖον ὅτι πρέπει ἐν καιρῷ χειμῶνος, ὅταν
ὁ καιρὸς εἶναι ἀνέμελος, νὰ ἀποφειγώμεν
νὰ μείνωμεν κάτω ἀπὸ ὕψηλα δένδρα ἢ ἄλλα
ὕψηλα μέρη σχετικῶς μὲ τὴν γύρω περιοχὴν.
Καὶ ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ἡ ἐπιστήμη ἐφεῖρε
τὰ ἀλεξικέραυνα, τὰ ὁποῖα μὲς προφυλάσ-
σουν ἀπὸ τοὺς κεραυνούς, διότι διαχετεύουν
τὸν ἡλεκτρισμὸν ἐκ τοῦ νέφους εἰς τὴν Γῆν,
χωρὶς νὰ προεξηγήθῃ καμμία καταστροφή.

Ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη, τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρό-
νια, στηριζομένη εἰς μεγάλων ἀριθμῶν πειρα-
μάτων καὶ παρατηρήσεων, ἔχει πολλὰς ἐπιφύ-
λαξεις σχετικῶς μὲ τὴν ἀποτελεσματικότητά
ποὺ ἡμῶν ποὺ νὰ ἔχουν τὰ ἀλεξικέραυνα,
διότι τὰ φαινόμενα ποὺ παρουσιάζονται μὲ
τοὺς κεραυνούς εἶναι τόσο περιέργη καὶ
πολλὰς φορὲς ἀντίθετα πρὸς ἄλληλα, ὥστε
ἐφεραν τοὺς σημερινούς ἐπιστήμονας σὲ δύ-
σκολη θέσιν.

Νεώτεροι στατιστικαὶ μελέται, ποὺ ἔγιναν
σὲ διαφόρους χώρας τῆς Εὐρώπης καὶ κυρίως
εἰς τὴν Γερμανίαν, ἔδειξαν ὅτι οἱ κεραυνοὶ
δὲν προτιμοῦν πάντοτε τὰ ὕψηλα μέρη, ἀλλὰ
τὰ ἐδάφη ποὺ ἔχουν ἀπὸ κάτω ὑπογίους ποτα-
μοὺς ἢ ἄλλας συναθροίσεις ὁδῶν, ἢ τέλος
τὰ μέρη ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν πολλὰ
ἐργαστήσια. Παρατηρεῖται ἐπίσης καὶ τὸ ἐ-
ξαιρετικὰς περιέργου φαινόμενον, κατὰ τὸ
ὁποῖον, πολλάκις, ἀντὶ νὰ ἐπιφέρουν οἱ κε-
ραυνοὶ καταστροφὰς εἰς ἀνθρώπους ποὺ εὐ-
ρίσκονται εἰς τὰ μέρη ποὺ πῖπτουν τοιοῦτοι,
ἔχομεν ἄλλα ἀπροσδόκητα φαινόμενα. Διη-
γῶνται ἐπὶ παραδείγματι ὅτι κάποτε ἕνας
κεραυνὸς ἐγγάλε τὸ σασκί ἐνὸς ἀνθρώπου
καὶ ἔκανε τὰ κομμάτια τοῦ σασκαίου τοῦ συν-
τρόφου του, χωρὶς αὐτοὶ νὰ πάθουν ἀπολύ-
τως τίποτε.

Τὸν παρελθόντα Ἰούλιον ἐκεῖνος ποὺ γρά-
φει τὸ παρὸν ἄρθρον παρέστη ἡμέρας τοῦ
ἀκολουθοῦ ἀξιωματικὸ φαινόμενον ἐν Πεν-
τέλῃ.

Περὶ τὴν 2αν ἀπογευματινὴν συνέβη θερμικὴ
καταιγὴ συνοδευομένη καὶ ἀπὸ κεραυνῶν
(ὕψος 509 μ.). Δὲν ἔγινε τίποτε ἀντιληπτόν,
ἐνῷ εἰς τὴν πλάγιαν τοῦ λόφου κατεστράφη
ἕνα πύκνον, πλησίον τοῦ ὁποῖου (ἀπόστασις
10 μ.) εὐρίσκετο μιὰ οἰκονομία, ἡ ὁποία δὲν
ἔπαθε τίποτε. Ἐπὶ πλέον, εἰς τοὺς πρόποδας
τοῦ λόφου κατεστράφησαν τρία καθίσματα
ἐνὸς παντοπωλείου ποὺ ἦσαν ἐξῶ, ἐνῷ οἱ ἐν-
τός αὐτοῦ ἄνθρωποι δὲν ἠσθάνθησαν τίποτε
τὸ ἐξαιρετικόν.

Τὰ τελευταῖα χρόνια εἶπαν πολλοὶ ὅτι τὰ
ἀλεξικέραυνα ὄχι μόνον δὲν προφυλάσσουν
ἀρισμένην περιοχὴν ἀπὸ τοὺς κεραυνούς ἀλλὰ
εἶναι καὶ ἐπικίνδυνα. Διότι ἐνῷ εἶναι ἀληθές
ὅτι αὐτὰ διαχέουσιν τὸν ἡλεκτρικὸν ρεῖμα ἐκ
τοῦ νέφους εἰς τὴν γῆν, συγχρόνως γίνονται
ἀφορμή, ὥστε εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην νὰ
συναθροίζονται περισσότερα νέφη φορτισμένα
μὲ ἡλεκτρισμὸν, καὶ ἔτσι ἀπὸ τοῦτος ὁ φῶς
τῆς πολλῆς φορᾶς νὰ πᾶσιν καὶ κεραυνοὶ ποὺ
νὰ ἀκολουθήσῃ ἀπὸ μεγάλων καταστροφῶν.
Αὐτὸ, μὲ ἄλλους λόγους, εἰς τὴν περίπτωσιν
αὐτὴν τὸ ἀλεξικέραυνον γίνεται ἀφορμὴ νὰ
μαζεύωνται περισσότεροι κεραυνοὶ εἰς τὸ μέ-
ρος ἐκεῖνο.

Καὶ τότε ποῖον εἶναι τὸ συμπέρασμα;
Καλὸν εἶναι νὰ ἀσφαλισθῇ ἐν καιρῷ
καταιγίδων, ἀποφειγόντες νὰ παραμεινωμεν
εἰς ὕψηλα μέρη ἢ κάτω ἀπὸ δένδρα ἢ
ἂν εἶναι δυνατόν, νὰ ἐξώμεν καὶ ἀλεξικέραυ-
να. Ἀλλὰ νὰ μὴ νομίζωμεν ὅτι καὶ αὐτὰς
τὰς προφυλάξεις εἴμεθα καθ' ὅλα ἀσφαλεῖς.
Διότι πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος
παρ' ὅλας τὰς προόδους καὶ τὰς κατακτη-

σεις του θὰ μείνῃ πολὺ μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ
ἐξουσιάσῃ παντελῶς τὴς φύσεως, διότι πρέπει
πάντοτε νὰ διδάσκειται δι' ὅλων τῶν πραγμά-
των, ὅτι ἐπάνω ἀπὸ αὐτὸν ὑπάρχει Κάποιος,
ἄνευ τοῦ ὁποῖου δὲν ἡμπορεῖ νὰ ζῇ καὶ
νὰ προοδεύῃ πραγματικὰ.

Οἱ σεισμοὶ καὶ οἱ σεισμογράφοι

Οἱ τελευταῖοι σεισμοὶ ποὺ ἔγιναν καὶ ἐξα-
κολουθοῦν νὰ γίνονται μὲ τόσο καταστρο-
φικὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν φίλην Τουρκίαν,
μὰς δίδουν ἀφορμὴν νὰ σημειώσωμεν ὀλίγα
διὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἠεολογίας», ἐπειδὴ
ἀλλὰ καὶ ἡ δικὴ μας Χώρα υπέφερε κατὰ
καιροὺς πολλὰ ἀπὸ τοὺς ἐπισημνάντας σει-
σμούς.

Οἱ σεισμοὶ εἶναι φαινόμενον τὸ ὁποῖον λαμ-
βάνει χώραν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Γῆς,
ὅπου, ἐν τῷ συνόλῳ τῆς, δὲν ἐμφαίνεται ἀκόμη
καὶ δι' αὐτὸ κατὰ καιροὺς θὰ γίνονται ἀκόμη
σεισμοὶ, ἀλλὰ ὅχι τόσο συχνοὶ καὶ τόσο
καταστροφικοὶ ὅσοι ἦσαν εἰς πολὺ περασμέ-
νους αἰῶνας. Ἀν καὶ τὸ φαινόμενον ὁμῶς
αὐτὸ γίνεται ἐντὸς τῆς Γῆς, ἐν τούτοις αἱ ἐκ-
δηλώσεις του εἶναι τόσο ἰσχυραὶ, ὥστε ἔχουν
μεγάλων ἀντίκτυπον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας
καὶ εἶναι ἐντελῶς περὶ τὸν νὰ εἰπωμεν τὰς
συντελεῖς ποὺ ἔχει κάθε ἰσχυρὸς σεισμός,
διότι ὅλοι τὰς γνωρίζομεν.

Θὰ προσθέσωμεν ὁμῶς μερικὰ διὰ τὸν τρό-
πον μὲ τὸν ὁποῖον οἱ ἐπιστήμονες παρακολου-
θοῦν τοὺς σεισμούς. Καὶ τοὺς παρακολου-
θοῦν, ὄχι διότι ἡμποροῦν νὰ τοὺς προῖδουν,
ἀλλὰ διότι τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἐνδιαφέρει,
ἀπὸ πολλὰς ἀποφύας, πολλὰς ἐπιστήμας. Καὶ
ἡτο φυσικὸν ἡ ἐπιστήμη ποὺ ἀσχολεῖται μὲ
τοὺς σεισμούς, ἡ Σεισμολογία, νὰ ἀναπτύ-
ξῃ περισσότερο ἐκεῖ ποὺ γίνονται καὶ οἱ
περισσότεροι σεισμοί. Ἐπὶ εἰς τὴν Ἰαπωνί-
αν, ποὺ κάθε τόσο γίνονται τρομακτικοὶ σει-
σμοί, ὑπάρχουν οἱ καλλίτεροι σεισμολογοὶ καὶ
ἔχουν καὶ πολὺ κολούς σεισμογράφους. Ἐ-
πειτα καὶ εἰς τὴ

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 21

Ποία ήταν τα ήρωικά Έλληνόπουλα της Έπαναστάσεως. — Ο μικρός Κολοκοτρώνης που καταπλήσσει. — Ο Μιαούλης ένδοξος πειρατής σε ηλικία 17 ετών! — Έγινε χιλιάρχος 18 ετών ο Γρίβας! — Ο Νοταράς... στρατηγός, μόλις δεκαεννεαετής. — Δυό ήρωικά κοριτσάκια: Μπουμπουλίνα και Μαυρογένους! — Ο μονόχειρ Πετιμεζάς και ο δεκαετραετής «καπετάνιος» Δ. Σαχτούρης. — Ο Ραζικότσικας και ο Γ. Σαχτούρης.

Μιά αξιοπερίεργη διαπίστωση, την οποία μπορεί να κάνει κάθε Έλληνόπουλο που γνωρίζει την δοξασμένη Ιστορία του τόπου του, είναι ότι δλοι σχεδόν οι ήρωες της Έλλην. Έπαναστάσεως ήταν προικισμένοι στην παιδική τους ηλικία με μιά πρώιμη ιδιοφυΐα.

Η χαρακτηριστική αυτή αλήθεια δεν πρέπει, ωστόσο, να θεωρηθεί σαν κάτι το παράξενο και ανεξήγητο.

Γιατί, ένα έργο τόσο τολμηρό και μεγαλόπνοο στη σύλληψή του, σαν την Έλληνική Έθνεγερσία, μόνο από μιά τέτοια νεολαία, προικισμένη με πρώιμη ιδιοφυΐα και τόλμη, μπορούσε να γίνει πραγματικότητα...

Άλλ' άς δούμε ποιοι ήταν οι ήρωες εκείνοι της Έλλ. Έπαναστάσεως, που έδειξαν στα παιδικά τους χρόνια δύναμη, πνεύμα και σθεναρότητα μεστωμένων ανθρώπων και μεγάλων ανδρών.

Πολεμούσε σε ηλικία 12 ετών...

Πρώτος στη σειρά έρχεται ο ένδοξος στρατηλάτης και αρχιστράτηγος του άγώνος Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.

Ο Κολοκοτρώνης από δέκα χρονών παιδί έδειξε ότι προωριζέτο για μεγάλους άθλους στη ζωή του. Ήταν εξαίρετικά έξυπνος, δυνατός και άποφασιστικός. Και δύσκολα μπορούσε κανείς να πη ότι το μικρό εκείνο πλάσμα με την παιδική αφέλεια και την απλότητα της ηλικίας του ήταν ένα παιδί...

Οι συγχωριανοί του τον θαύμαζαν. Και συχνά έλεγαν προφητικά:

— Τουτό το παιδί θα γίνει μιά μέρα μεγάλος άνθρωπος!

Η πρόρρησις των αυτή βγήκε πολύ σύντομα αληθινή. Σε ηλικία δώδεκα ετών ο Κολοκοτρώνης πολέμησε για πρώτη φορά έναντίον των έχθρων της πατρίδος του, σώζοντας από βέβαιο θάνατο την οικόγένειά του.

Σε ηλικία 16 ετών ανέλαβε την διοίκηση των άρματωλών Λεονταρίου και είκοσαετής πιά έκινούσε τον θαυμασμό όχι μόνο των Έλλήνων συναγωνιστών του, αλλά και των έχθρων του για τό άπαράμιλλα άνδραγαθήματά του.

Ο δεκαεπταετής πειρατής Μιαούλης

Έκπληκτικό φαινόμενο πρόωρου ιδιοφυΐας απέτέλεσε και ο ένδοξος ναυτικός των θαλασσιών άγώνων του Εικοσιένα Άνδρέας Μιαούλης.

Αν και δεν γνώριζε διόλου γράμματα, ο νεαρός Μιαούλης σε ηλικία μόλις δέκα χρονών ήταν προικισμένος με μιά δεξιάτη αντίληψη και κατείχε την ναυτική τέχνη όσο έλάχιστοι άνδρες ναυτικοί.

Γιγαντώσμος και με άθλητικό παράστημα, ο Μιαούλης σε ηλικία 12 ε-

τών φαινόταν δλόκληρος άνδρας... Άφοβος, άτρόμητος και τολμηρός, ήταν ένα πραγματικό υπερφυσικό παιδί...

Δωδεκαετής έταξίδευε σ' όλες τις θάλασσες του κόσμου με τον πατέρα του, βοηθώντας τον όχι μόνο στην διακυβέρνηση του Ιδιοκίτου πλοίου του, αλλά και στις έμπορικές έπιχειρήσεις του.

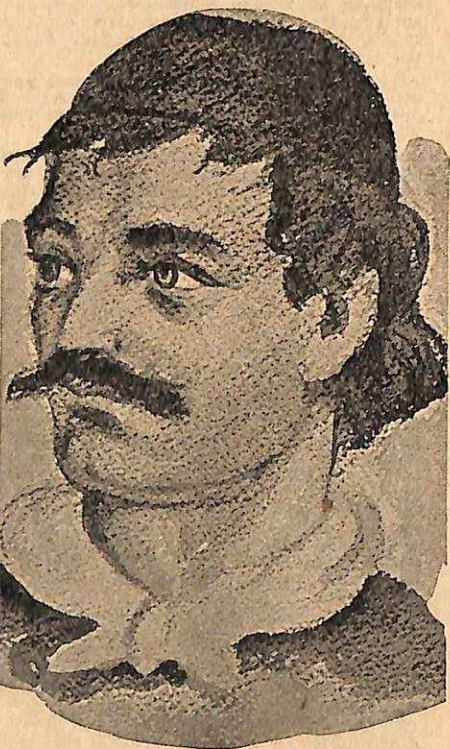
Σε ηλικία δέ μόλις δεκαεπτά ετών έπιδόθηκε στην πειρατεία, που αποτελούσε την εποχή εκείνη την άμυνα των έπαναστατών έναντίον των πολυαριθμών έχθρων των, λαμβάνοντας μέρος στις μεγάλες έπιδρομές που γινόντανε την εποχή εκείνη στα παράλια του Αιγαίου, της Συρίας και της Αιγύπτου.

Ένα παιδί που δεν φοβάται τον θάνατο!

Ο Θεοδωράκης Γρίβας, ένας από τους πιο γενναίους και άτρόμητους ήρωες των πρώτων χρόνων της Έλλην. Έπαναστάσεως, υπήρξε κι' αυτός ένα μεγαλοφυές παιδί.

Σε ηλικία δέ μόλις δεκαεπτά ετών άρματωλίκι υπό την άρχηγία του όπλαρχηγού Πανουργιά. Όταν δέ κηρύχθηκε η Έπανάσταση, έσπευσε να μετάσχει σ' αυτήν απ' τους πρώτους, διορισθείς από την Γερουσία της Δυτικής Ελλάδος χιλιάρχος σε ηλικία μόλις δεκαοκτώ ετών!

Χαρακτηριστικώτατο του άφαστου πατριωτισμού και της γενναιοψυχίας

Ο Άνδρέας Μιαούλης εις άνδρικήν ηλικίαν.

του μικρού πολεμιστού Γρίβα είναι και το ακόλουθο περιστατικό:

Ο πατέρας του Θεοδωράκη Γρίβα, ο πολύς Δράκος, υπηρέτουσε στην αλή του Άλη πασά ως έμπιστος υπερασπιστής του. Κάποτε λοιπόν ο Άλης ζήτησε από τον Δράκο να φέρη στην αλή των Ιωαννίνων και τον μικρό γιού του Θεοδωράκη, που ήταν μόλις ένδεκα χρονών! Ο Δράκος παρήγγειλε στο γιού του την έπιθυμία του Άλη. Ο Θεοδωράκης όμως έγινεν έξω φρενών:

— Να προσκυνήσω τον Άλη; φώναξε. Ποτέ! Προτιμώ να πάρω τα βουνά...

Και χωρίς δισταγμό, έγκατέλειπεν άμέσως το πατρικό του σπίτι και κατέταγην στο έθελοντικό σώμα του Όδυσσέως Άνδρούτσου.

Ο Άλη πασάς, όταν έμαθε την προσβλητική στάσι του νεαρού Θεοδωράκη, έστειλε άποσπάσματα Τουρκαλβανών να τον συλλάβουν. Ύστερα από λίγες μέρες ο ένδεκαετής Θεοδωράκης ώδηγείτο πρό του τρομερού Άλη πασά, μαζί με μερικούς άλλους άρματωλούς.

— Να τους τουφεκίσετε άμέσως! διέταξε ο αίμοβόρος τύραννος. Και πρώτα απ' όλους αυτό το παιδί ο που τόλμησε να μου σηκώσει κεφάλι.

Την ώρα που το έκτελεστικό άπόσπασμα ύψωνε τα όπλα να πυροβολήση, ο Θεοδωράκης έκρυψε το πρόσωπό του με την κάπα του.

— Όχου, δειλέ! κάγχασε ο Άλης. Τόσο πολύ, λοιπόν, φοβάσαι τον θάνατο;

— Δεν είναι που φοβάμαι τον θάνατο, απάντησε ο Θεοδωράκης άγέρωχα. Μά ντρέπουμε να πεθάνω απ' αυτούς τους γύφτους εδώ — κι' έδειξε τους στρατιώτες του έκτελεστικού άποσπάσματος — αντί να βρω τον θάνατο εκεί που τον ζήτησα τόσες φορές μόνος!

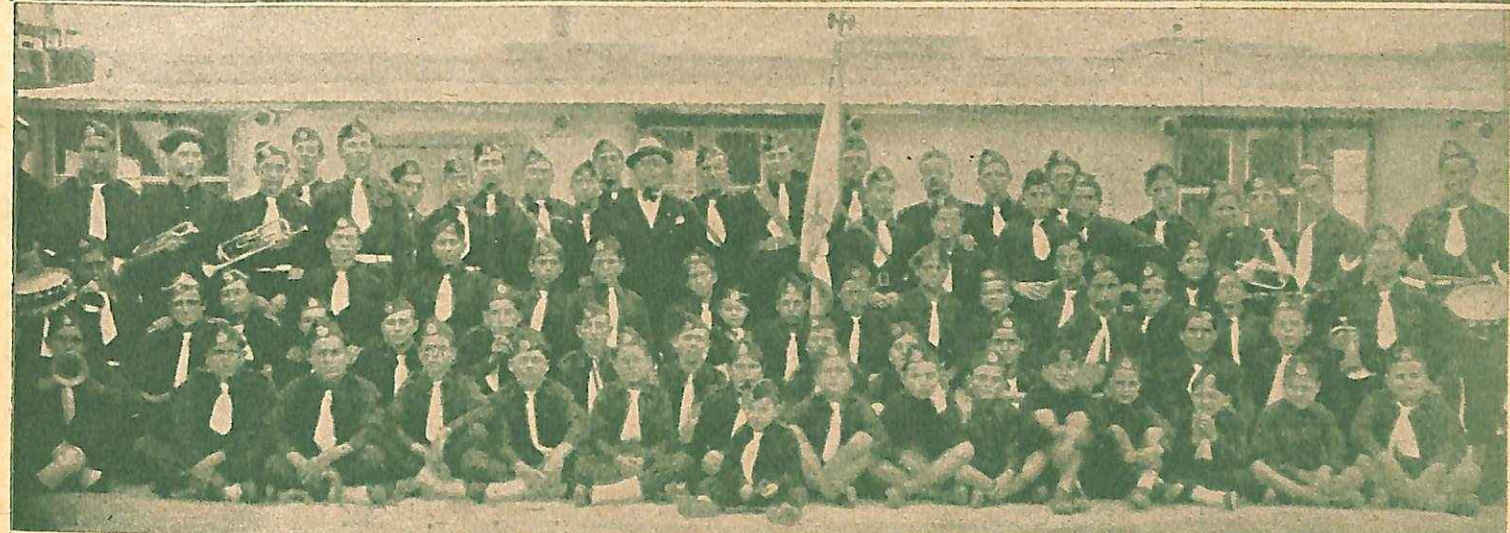
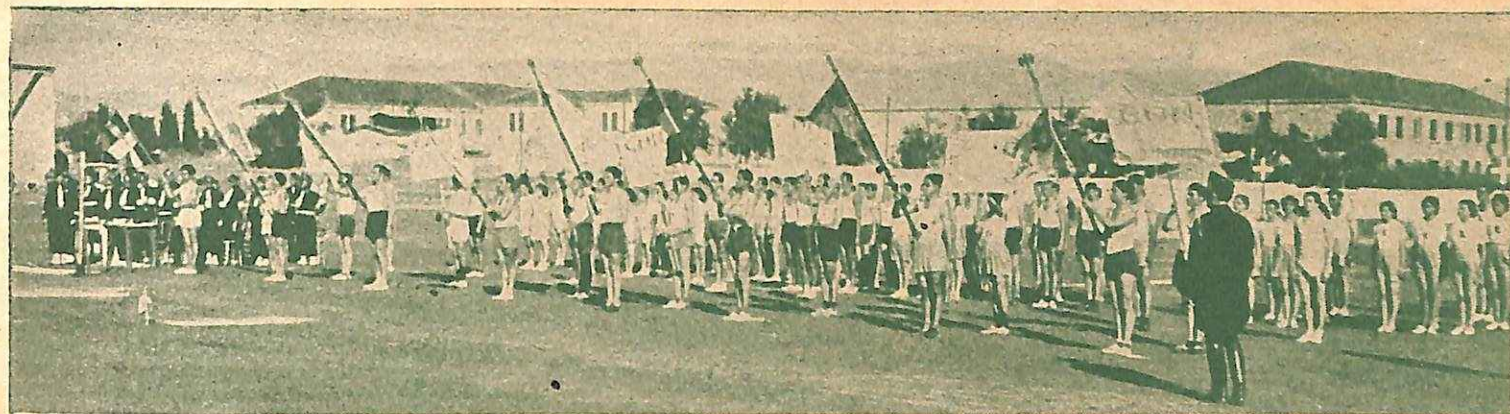
Ο δεκαεννεαετής Νοταράς... στρατηγός!

Ο Γιαννάκης Νοταράς υπήρξε κι' αυτός ένα υπερφυσικό παιδί. Σε ηλικία δεκαπέντε χρονών ήταν τόσο ρωμαλέος και άνδρειος, ώστε δεν μπορούσαν να «παραθγούν» μαζί του οι δυνατότεροι άνδρες συναγωνιστά του.

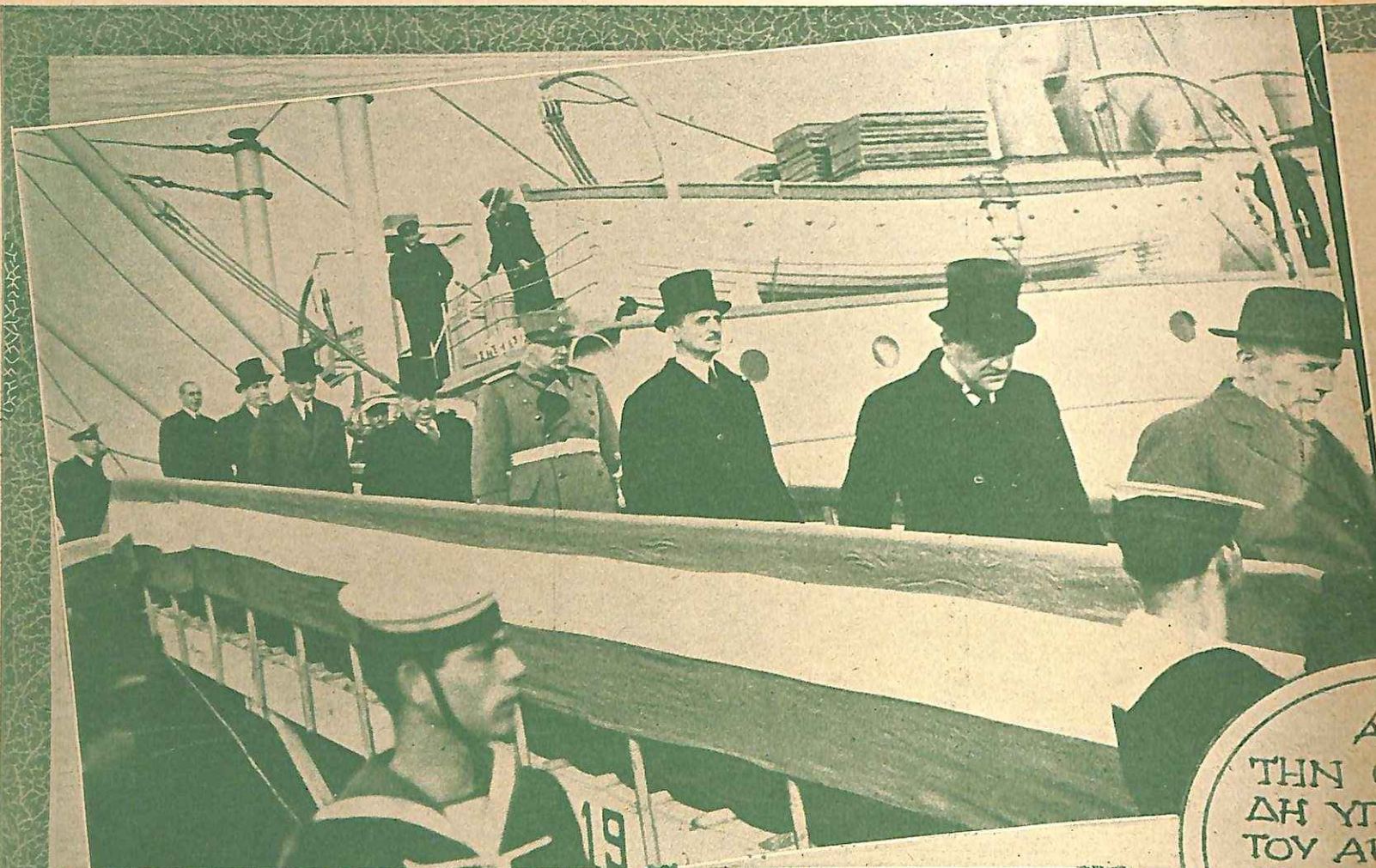
Δεκάξη χρονών παιδί πήρε τα όπλα για τον υπέρ άνεξαρτησίας Άγώνα, όταν δέ έγινε δεκαοκτώ χρονών του άνετέθη η άρχηγία της επαρχίας Κορίνθου.

Στην τρυφερή αυτή ηλικία ο άτρόμητος Γιαννάκης Νοταράς πολεμούσε σαν λιοντάρι, έχει μείνει δέ Ιστορική ή γενναιότης που έπέδειξε στην περίφημη πολιορκία του Άκροκορίνθου, κατά την όποιαν, ώδηγώντας το έθε-

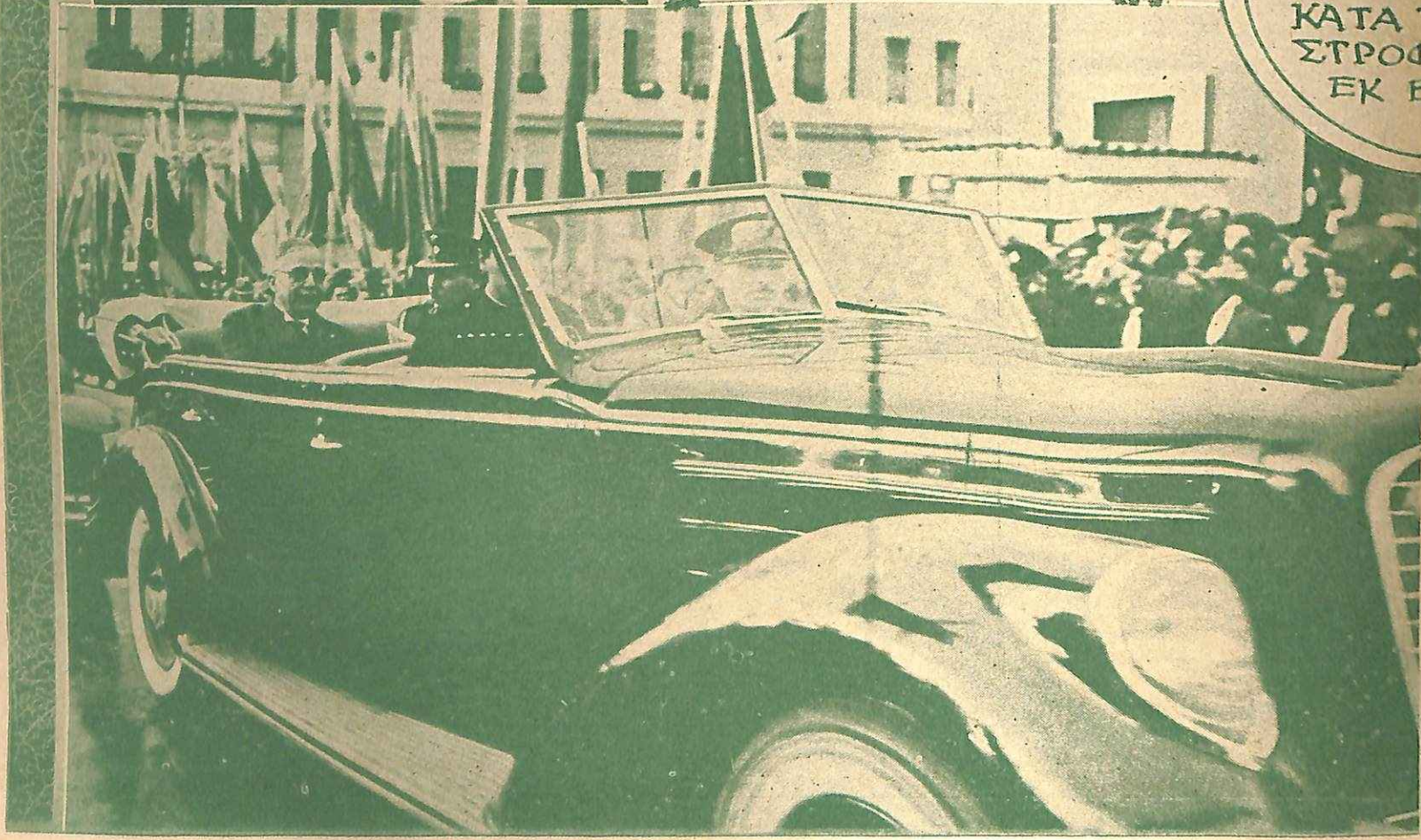
(Συνέχεια στη σελίδα 640)

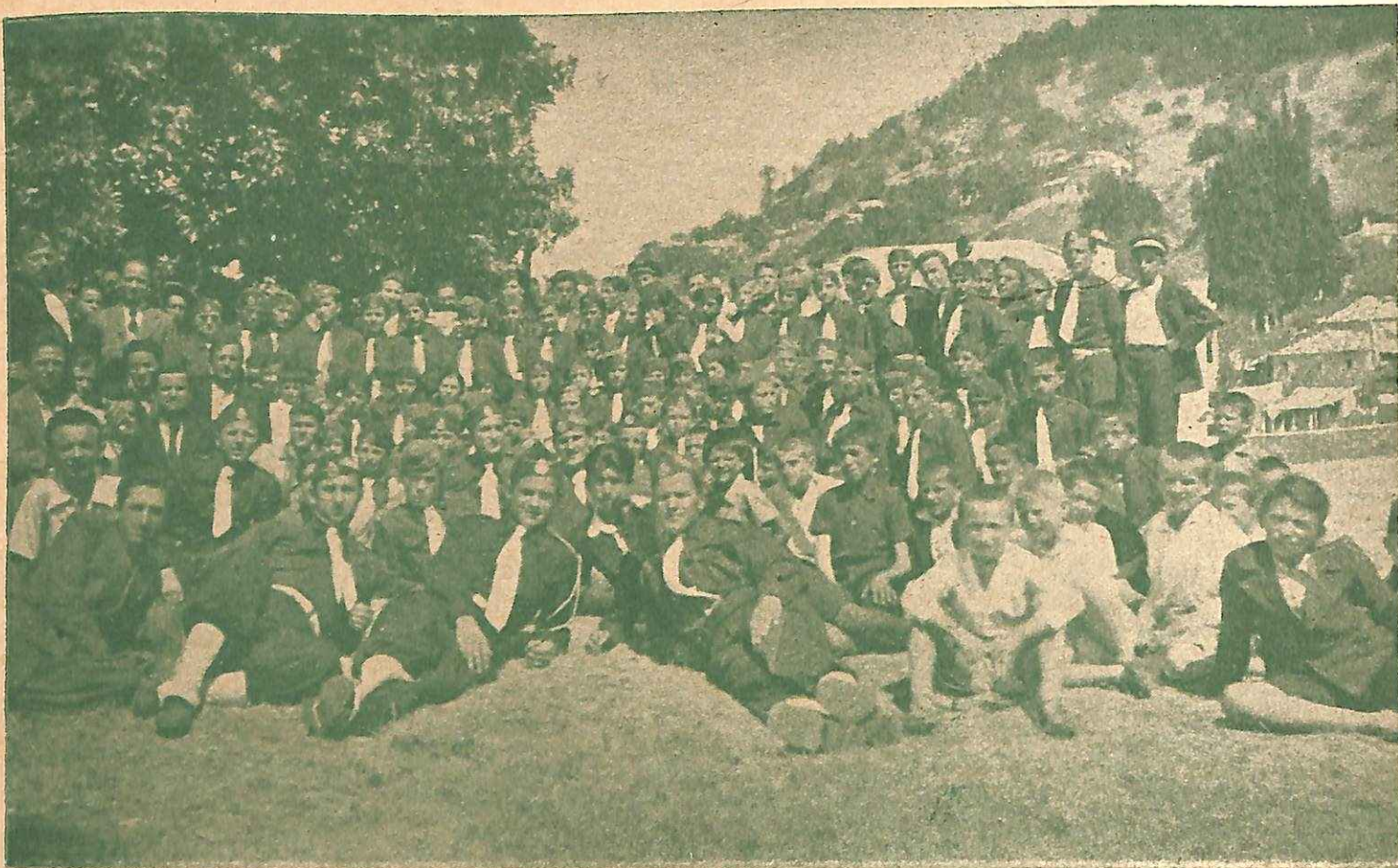

Ανω: Παράταξις άθλητικών ομάδων εκ των μετασχουσών εις τους Α' Παιμπελοποννησιακούς άγώνας έν Τριπόλει. Εις το μέσον: Φαλαγγίται και Σκαπανείς της Ε. Ο. Ν. Σητείας. Κάτω: Οι Σκαπανείς του 9ου Υποτομέως Άθηνών.

Απο
ΤΗΝ ΕΝΘΥΣΙΟ
ΔΗ ΥΠΟΔΟΧΗΝ
ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙ-
ΣΤΡΟΦΗΝ ΤΟΥ
ΕΚ ΒΕΛΙΓΡΑ-
ΔΙΟΥ

Φαλαγγίται και Σκαπανείς Πωγωνίου.

Φαλαγγίται 'Αθηνών εις το στρατόπεδον «'Ι. Μεταξάς».

Η ΑΠΟΚΡΗ Σ'ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Δέν μπορεί νά βοηθή στην 'Ελλάδα η 'Αποκρηά χωρίς μασκαράδες. Τό άλλαγμα τής ένδυμασίας και τό άλλαγμα τοῦ προσώπου μέ μούτζουρωμα ή μέ μάσκα αποτελοῦν τό βασικό ἑλληνικό ἔθιμο τής 'Αποκρηάς.

Οἱ μετημφιεσμένοι τής 'Αποκρηάς ἔχουν κατά τόπους διάφορα ὀνόματα. Στήν 'Αθήνα λέγονται «μάσκαρες», στήν Πελοπόννησο «μπούλες», στήν Κέρκυρα «κουκουγέροι», στή Σμύρνη «κουδουνάτοι»... Ὡστόσο ἡ συνήθεια τοῦ μασκαρεύματος εἶναι μία καί ὁμοία σ' ὅλους τοὺς τόπους τής 'Ελλάδος καί τοῦ ἔξω 'Ελληνισμοῦ.

Καί ἡ συνήθεια τοῦ ἀποκρηάτικου μασκαρεύματος, ὅπως καί τόσες ἄλλες σύγχρονες ἑλληνικές συνήθειες, ἔχει τήν ἀρχή της ἀπό τήν ἀρχαία 'Ελλάδα. Οἱ γιορτές τής 'Αποκρηάς μέ τοὺς μασκαράδες, μέ τοὺς χορούς, μέ τὰ εὐθυμα τραγούδια καί μέ ὅλες τίς διασκεδάσεις τους, ἔχουν τήν ἀρχή τους στά ἀρχαία Διονύσια, πού μέ τόση μεγαλοπρέπεια καί εὐθυμία ἐγιορτάζοντο στάς ἀρχαίους 'Αθήνας.

Στά Διονύσια ὀφείλεται καί ἡ ἀρχή τής μάσκας, δηλαδή τής προσωπίδος, ὅπως τήν ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι. Πρῶτος ὁ ἡθοποιός Θέσις, πού ἔδινε παραστάσεις περιοδεύοντας μέ τό ἱστορικό του ἄρμα, ἐγκαινίασε τήν ἀλλαγὴ τοῦ προσώπου. Ὅταν αὐτός παρουσιάσθη μέ τό πρόσωπό του βαμμένο μέ μαῦρο κρασί ἔκαμε πρῶτος ἀρχή τής προσωπίδος. Ὁλίγο ἀργότερα ὁ ἐπίσης περίφημος ἡθοποιός Χέρυλος πρῶτος ἔφτιασε προσωπίδα. Τριάντα χρόνια κατόπι, πού τό 'Ελληνικό θέατρο ἔφθασε στήν ἀκμή του μέ τὰ ἔργα τοῦ Αἰσχύλου, ἡ προσωπίδα ἐγενικεύθη στό θέατρο. Ὅλα τὰ ἔργα, δραματικά καί κωμικά, ἐπαίζοντο μέ προσωπίδες. Ὅπως λοιπόν τό ἀρχαῖο θέατρο προῆλθεν ἀπό τίς γιορτές τοῦ Διονύσου, ἔτσι κι ἡ μάσκα ἐμπήκε σ' αὐτό ἀπό τὰ Διονύσια.

Σήμερα ἡ μάσκα δέν χρησιμοποιεῖται στό θέατρο, γιατί τό θεατρό μας ἔχει ἀκολουθήσει τίς συνήθειες τοῦ θεάτρου τής Δυτικῆς Εὐρώπης. Ὡστόσο ἡ μάσκα διατηρήθηκε στίς γιορτές τής 'Αποκρηάς.

Στήν 'Αθήνα κατά τὰ χρόνια τής Τουρκοκρατίας καί ἀργότερα ἡ 'Αποκρηά ἔπηρε διάφορες συνήθειες περιεργες. Ἐκτός ἀπό τίς ἀποκρηάτικες διασκεδάσεις, πού ἐγίνοντο στά σπίτια μέ μασκαρευμένους, μέ χορούς καί μέ τραγούδια, διάφοροι τυπικοί μασκαράδες ἐγύριζαν στοὺς δρόμους. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς μασκαράδες τοῦ δρόμου ἦταν ἡ γκαμήλα, τό γαϊτανάκι, τὰ ρόπαλα, τ' ἀλογάκια καί ὁ ξυλοπόδαρος.

Ἡ γκαμήλα, πού εἶναι χονδροειδὴς μίμησις τοῦ γνωστοῦ τετραπόδου ζώου, φαίνεται ὅτι ἀρχισε νὰ ἐμφανίζεται μετὰ τήν 'Επανάστασι. Ὁ εἰδικὸς μελετητὴς τῶν ἀθηναϊκῶν ἐθίμων κ. Δ. Γ. Καμπούρογλου ἔχει γράψει ὅτι ἡ ἀποκρηάτικη γκαμήλα εἶναι δημιουργημα τῶν ὑπαλλήλων τῶν φούρων. Καί ὑπῆρχε τό ζωντανὸ ὑπόδειγμα, ἀφ'οὗ ἐξοῦσαν γκαμήλες στήν 'Αθήνα ὥς τό 1860 περίπου.

Τό γαϊτανάκι, τὰ ρόπαλα, τὰ ἀλογάκια, ὁ ξυλοπόδαρος, εἶναι ὁμοίως λαϊκά δημιουργήματα, πού κάνουν τήν ἐμφάνισί τους ἀκόμα καί σήμερα. Σ' αὐτὰ προσετέθη καί ὁ λαϊκὸς ποιητὴς Θεοδοσίου μέ τό κάρρο του. Ἀπάνω στό κάρρο ἐπαίξε μικρὸς θίασος, καί ὁ Θεοδοσίου ἀπήγγελλε τοὺς σατυρικοὺς στίχους του.

Σε πολλὰ μέρη τής Στερεᾶς 'Ελλάδος ἐκτός ἀπὸ τοὺς μασκαράδες συνήθιζαν οἱ ἑορταστὲς τής 'Αποκρηάς νὰ ρίχνουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο ἀλεύρι. Ἀλλοῦ ρίχνουν καλαμπόκι ἢ στραγάλια. Στήν Πάτρα ὑπάρχει πολυτελέστερο ἔθιμο. Ρίχνουν πλάκες σοκολάτας. Ὅπως τό Πάσχα, συνηθίζεται νὰ τρώγεται τό ἀρνί, καί τὰ Χριστούγεννα ὁ γάλος, ἔτσι στίς περισσότερες ἐπαρχίες τό κυριώτερο φαγώσιμο τής 'Αποκρηάς εἶναι ὁ χοῖρος. Τήν πρωτελευταία Κυριακὴ τής 'Αποκρηάς ἢ τήν Τσικνοπέφτη σφάζεται τό «σιπτικὸ χοιρινὸ θρεφτάρνι». Τό λίπος λιώνεται καί φυλάγεται. Καί τό κρέας τοῦ χρησιμεύει γιὰ τ' ἀποκρηάτικα γλέντια. Τήν τελευταία Κυριακὴ — τής Τυρινῆς — δέν τρῶνε κρέας, ἀλλὰ τίς τυρόπηττες καί γαλατόπηττες.

Στήν Στερεὰ 'Ελλάδα ντύνονται μασκαράδες μέ φουστανέλλες καί φέσια, ἢ μέ ρεδιγκότες καί ἡμίψηλα. Οἱ πρῶτοι παριστάνουν ληστες καί οἱ δεῦτεροι γιατροὺς. Συνηθίζονται ὁμως

καί ἄλλοι μασκαράδες. Μά μερικοὶ φοροῦν μονάχα ἕνα φέσι.

Ἡ 'Αποκρηά γιορτάζεται κυρίως μέ τραγούδια καί μέ χορούς. Ἐνα πλήθος εὐθυμα τραγούδια ὑπάρχουν, πού τὰ τραγουδοῦν μόνο τήν 'Αποκρηά.

Ἐξαφνα στήν "Ἡπειρο τραγουδοῦν καί χορεύουν κατά τίς 'Αποκρηές τό τραγούδι τῶν κουκκιῶν. Τό τραγούδι αὐτό ἀρχίζει ἔτσι:

«Πέρασ' ἀπὸ τὴν Καρυὰ
Κι' εἶδα πώσπερναν κουκκιά.
Ἔτσι γιὰ τὰ σπέρνανε
Οἱ Καρυῶτες τὰ κουκκιά».

Στίς ἄλλες στροφές ἀναφέρεται πῶς οἱ Καρυῶτες ἐπότηζαν, ἐσκάλιζαν, ἐμάζευαν, ἐσάκκιαζαν καί ἐφόρτωναν τὰ κουκκιά τους. Καί σὲ κάθε στροφή ἐκεῖνος πού σέρνει τό χορὸ δείχνει μέ χειρονομίες πῶς γίνεται καθεμιὰ ἀπ' αὐτὲς τίς ἐργασίες.

Οἱ ἄλλοι χορευτὲς τὸν μιμοῦνται. Στὰ Γιάννενα κατά τίς 'Αποκρηές ἐγίνονταν καί εἶδος ποιητικοῦ διαγωνισμοῦ. Δυὸ καλοὶ τραγουδιστὲς ἔλεγαν ὁ ἕνας κατόπιν ἀπὸ τὸν ἄλλον διστίχα. Καθένας ἦταν ὑποχρεωμένος ν' ἀρχίσῃ μέ τὴν ἴδια λέξι πού τελείωσεν ὁ ἄλλος καί νὰ ἔχη περίπου τό ἴδιο θέμα.

Στὴν Γορτυνία τραγουδοῦν τίς 'Αποκρηές πολλὰ περιγελαστικά τραγούδια. Ἐνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι τής τεμπέλας:

Ὁῦλοι μου οἱ κακοὶ γειτόνοι,
ἀκαμάτρα μέ φωνάζουν.
Μ' ἀκαμάτρα γὰρ δέν εἶμαι
τῇ δουλίτσα μου τὴν κάνω.
Ὅσο νάμπη, νάβγῃ ὁ χρόνος
ἔρριξα κλωνὰ στ' ἀδραχτι.
Κι' ὅσο νὰ διπλοχρονιάσῃ,
ἔγινε ξεσφοντυλίδι!
Κι' ἐπίασα νὰ τ' ἀναλύσω
ἀπ' ἀφτί, σ' ἀφτί τῆς γάτας.
Εἶδε ἡ γάτα τὸ ποντίκι
κι' ἀνακάτωσε τό νῆμα...
Θάφτιανὰ τ' ἀντρός μου σκούφια
κι' ἔλεπε ἡ κορφή κι' ὁ γῦρος!

Στὰ χωριά τῆς Καρπάθου τὸ μεγαλύτερο γλέντι γίνεται στό σπίτι τοῦ προεστοῦ. Μαζεύονται ἐκεῖ τίς 'Αποκρηές ὅλες οἱ οἰκογένειες, ἐκτός ἐκείνων πού ἔχουν πένθος.

Κάθε νοικοκύρης παίρνει μαζί του καί κάτι γιὰ τὸ γλέντι. Μετὰ τὸ φαγοπότι ἀρχίζει τὸ τραγούδι.

Πρῶτα-πρῶτα τραγουδιοῦνται αὐτὰ τὰ διστίχα:

Ὁ μάσκος ποῖναι στό κουτί
τσαί μέσ στό μωσκοπούλι
Ἔτσ' ἄνε τὴν παρέα μας
τὴ συντροφιά μου οὐλή.
Ὡς εἶν' τὸ μῆλο κότσινο
τσαί τὸ διαμάντι ἄσπρο.
Ἔτσ' ἄνε τὴν παρέα μας
θεμελιωμένο κάστρο.

Μέ τὸν ἴδιο τρόπο γιορτάζεται ἡ 'Αποκρηά, δηλαδή μέ μασκαράδες, μέ χορούς καί μ' εὐθυμα τραγούδια, σ' ὅλα τὰ μέρη τῆς 'Ελλάδος κι' ὅπου βρίσκονται σκορπισμένοι Ἕλληνες.

Φ. Γιοφύλλης

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Κλερίς ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

Κάποιος περνούσε εκείνη την ώρα, και τον σταμάτησαν, για να τον ρωτήσουν πού κατοικεί ο κ. 'Εσπινασού.

—'Εκεί! μάς είπε, δείχνοντας την πόρτα του κουρείου.

Παράξενο μάς φάνηκε: Πώς ένας μουσικός μπορούσε να κάθεται μαζί μ' ένα μπαρμπερί; 'Επιτέλους δεν ήταν κι άδυνάτο. Και μπηγαίμε στο κουρείο.

Ήταν χωρισμένο σε δύο. Στο ένα μέρος, έβλεπες, σε ράφια, βούρτσες, χτένια, βαζάκια με πομπάδες, σαπουνία, μυρωδιές· στο άλλο, σ' ένα τραπέζι και στον τοίχο, ήταν αραδιασμένα ή κρεμασμένα μουσικά όργανα, βιολιά, κορνέττα, τρομπέτες.

Ο κ. 'Εσπινασού, ρώτησε ο Ματτίας.

—'Ενας ανθρωπάκος, ζωγράφος και τηλεκτούλης σαν πουλί, που έβριζε όλοένα ένα χωρικό, καθισμένο σε μία πολυθρόνα, άποκρίθηκε με φωνή υπάκουη:

—'Εγώ.

—'Ερριξα μία ματιά στο σύντροφό μου, για να του δώσω να καταλάβει πως ένας μουσικο-μπαρμπερί δεν ήταν ο δασκαλός που γυρεύαμε, και πως θα πετούσαμε τα λεπτά μας αν παίρναμε μαθήματα απ' αυτόν. Μά ο Ματτίας, αντί να καταλάβει και να μ' ακούσει, πήγε ίσια και καλοκάθισε σε μία καρέκλα.

—Μπορείτε να μου κόψετε τα μαλλιά, άμα ξυρίστε τον κύριο; ρώτησε.

—Ευχαριστώ, νεανία μου. Και να σε ξυρίσω αν θέλεις.

—'Α, όχι σήμερα, ευχαριστώ, άποκρίθηκε φαιδρά ο Ματτίας. —'Όταν θα ξαναπεράσω. —'Απορούσα με την έπισημη του συντροφού μου. 'Αλλά μου έβριζε κρυφά μία ματιά, που με παρακαλούσε να μη βιαστώ να θυμώσω μαζί του.

Σε λίγο, ο 'Εσπινασού τελείωσε το ξύρισμα και με την πετσέτα στο χέρι, ήλθε να κόψει τα μαλλιά του Ματτία.

—Κύριε 'Εσπινασού, του είπε ενώ του έδενε την πετσέτα στο λαιμό· είχαμε μία συζήτηση, ο σύντροφός μου κι' εγώ, κι' επειδή ξέρουμε πως είστε περιφημος μουσικός, θα σας παρακαλέσουμε να μάς πείτε τη γνώμη σας για κάποιο ζήτημα, να ιδούμε ποιος έχει δίκαιο.

—Ευχαριστώ· πητέ μου ποιο ήταν το ζήτημά σας;

Κατάλαβα το σκοπό του Ματτία· πρώτα, ήθελε να ιδεί αν ο μουσικο-μπαρμπερί ήταν ικανός να τον λύσει τις άποριές του· και δεύτερο, αν ήταν πραγματικός, να πάρη απ' αυτόν το μάθημα που ήθελε μόνο με την τιμή ενός κοψίματος μαλλιών.

Τι κατεργάρες κι' αυτός ο Ματτίας!

—Γιατί, τον ρώτησε τότε, το βιολί κουνδίζεται σε όριζόμενες νότες κι' όχι σ' άλλες;

—'Ενόμια· πως ο μπαρμπερίς αυτός, που τη στιγμή εκείνη χτενίζει κιόλα τα μαλλιά του συντροφού μου, θα τούδινε καμμία απάντηση σαν τις δικές μου· και γελούσα από μέσα μου, όταν άξαφνα... τον άκουσα να λέει:

—'Επειδή η δεύτερα άριστερά χορδή του βιολιού πρέπει να δώσει το λ' α στη φυσική διαπασών, οι άλλες χορδές πρέπει να κουνδισθούν σε τρόπο ώστε να δίνουν τις νότες από πέμπτη σε πέμπτη· έχουμε λοιπόν σ' ο λ, τετάρτη χορδή· έπειτα, — σ' ο λ, α, σ' ι, ν τ ο, ρ έ, πέντε νότες, — ρ έ, τρίτη χορδή· λ α, δεύτερη χορδή και μ ι, πρώτη χορδή.

—Οχι πιά εγώ, αλλά ο Ματτίας έβαλε τα γέλια. Κορδίζετο την κατάληξή μου; Ήταν χαρούμενος που μάθαινε τέλος εκείνο που ήθελε; Το βέβαιο είναι πως γελούσε με την καρδιά του.

—'Όσο βάσταζε το κόψιμο των μαλλιών, ο Ματτίας δεν έπαυε τις ερωτήσεις του· και σ' όλες ο μπαρμπερίς του άποκρίθηκε με την ίδια ευκολία και με την ίδια γνώση που του είχε άποκριθί και για το βιολί.

—'Επειτα άρχισε να ρωτά κι' αυτός κι' έτσι

Έμαθε με ποιο σκοπό πήγαμε στο κουρείο του.

Γελώντας τότε δυνατά, εφώνασε:

—'Ω τι καλά παιδιά! τι έξυπνα παιδάκια! Και παρακάλεσε το Ματτία, που του φαινόταν βέβαια πού έξυπνος από μέσα, να του παίξη κάτι τι.

Εθύς ο Ματτίας πήρε θαρρετά το βιολί του κι' άρχισε να παίξει ένα βάλε.

—Και δεν ξέρισε μουσική ούτε νότα! εφώνασε όστερα ο μπαρμπερίς χειροκροτώντας. Μπράβο, παιδί μου, μπράβο!

Είπα ότι το μισό μαγαζί ήταν γεμάτο όργανα. 'Ο Ματτίας, αφού τελείωσε το κομμάτι του με το βιολί, πήρε από εκεί ένα κλαρινέτο.

—Ξέρω και κλαρινέτο, είπε.

—'Εμπρός! παίζει!

—Μ' αυτό το παιδί είναι θαύμα! είπε όστερα ο 'Εσπινασού. —'Αν θέλεις να μείνεις μαζί μου, θα σε κάμω μεγάλο μουσικό! Το πρώτο θα ξυρίσεις την πελατεία και το υπόλοιπο της ημέρας θα σου κάμω μάθημα. Μη φαντασθής πως δεν είμαι ικανός, έπειδή με βλέπεις μπαρμπερί. 'Ο άνθρωπος έχει και ωπαιτικές ανάγκες, — φαί, ποτό, ρούχα, στέγη, κρεβάτι — και γι' αυτές το ξυράφι είναι καλό. Κι' ο Σασμέν ξέφυγε κι' εκούρευε, μ' αυτό δεν τον έμποδίζει να είναι ο μεγαλύτερος ποιητής της Γαλλίας. —'Ελα, μικρέ· το αποφασιζεις;

—'Ημουν περίεργος να ιδώ τι σ' άπαντούσε σ' αυτές τις προτάσεις ο Ματτίας. Θά με άφινε, για να κάμω την τύχη του με τον 'Εσπινασού; Δεν ήμουν πιά ο φίλος του, ο συντροφός του, ο δασκαλός του, ο άδελφός του; Θα προτιμούσε από μέσα ένα μπαρμπερί που τον έβλεπε πρώτη φορά;

—'Οχι! 'Ο Ματτίας μου ήταν πιστός κι' άφωσιμένος.

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το φίλο μου! άποκρίθηκε.

Τού κάκου ο 'Εσπινασού του έταξε λαγούς με πετραχήλια: Πώς θα τον δίδασκε πρώτα ο ίδιος, πως θα τον έστειλε κατόπι στην Τουλούζα, στο Παρίσι, στο Κονσερβατόριο. Τίποτα! 'Ο Ματτίας την ίδια απάντησι του έδινε πάντα:

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το Ρεμύ!

—Τότε λοιπόν, είπε στο τέλος ο 'Εσπινασού, εγώ θα κάμω για σένα κάτι άλλο: Θά σου χαρίσω ένα βιβλίο που θά σε μάθι όσα δεν ξέρεις.

Κι' άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Κι' όστερα από πολύ ψάξιμο, βρήκε ένα βιβλίο παλιό, μεταχειρισμένο, χαλασμένο· μπορούσε όμως να χρησιμεύσει ακόμα κι' ο τίτλος του ήταν: «Θεωρία της Μουσικής».

Πήρε τότε μία πένα και στην πρώτη σελίδα έγραψε: «Χαρισμένο στο παιδί, που όταν γίνη μεγάλος μουσικός, θα θυμάται τον κούρεα της Μάντης».

Δεν ξέρω αν ύπληχαν τότε στη Μάντη κι'

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το Ρεμύ!

—Τότε λοιπόν, είπε στο τέλος ο 'Εσπινασού, εγώ θα κάμω για σένα κάτι άλλο: Θά σου χαρίσω ένα βιβλίο που θά σε μάθι όσα δεν ξέρεις.

Κι' άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Κι' όστερα από πολύ ψάξιμο, βρήκε ένα βιβλίο παλιό, μεταχειρισμένο, χαλασμένο· μπορούσε όμως να χρησιμεύσει ακόμα κι' ο τίτλος του ήταν: «Θεωρία της Μουσικής».

Πήρε τότε μία πένα και στην πρώτη σελίδα έγραψε: «Χαρισμένο στο παιδί, που όταν γίνη μεγάλος μουσικός, θα θυμάται τον κούρεα της Μάντης».

Δεν ξέρω αν ύπληχαν τότε στη Μάντη κι'

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το Ρεμύ!

—Τότε λοιπόν, είπε στο τέλος ο 'Εσπινασού, εγώ θα κάμω για σένα κάτι άλλο: Θά σου χαρίσω ένα βιβλίο που θά σε μάθι όσα δεν ξέρεις.

Κι' άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Κι' όστερα από πολύ ψάξιμο, βρήκε ένα βιβλίο παλιό, μεταχειρισμένο, χαλασμένο· μπορούσε όμως να χρησιμεύσει ακόμα κι' ο τίτλος του ήταν: «Θεωρία της Μουσικής».

Πήρε τότε μία πένα και στην πρώτη σελίδα έγραψε: «Χαρισμένο στο παιδί, που όταν γίνη μεγάλος μουσικός, θα θυμάται τον κούρεα της Μάντης».

Δεν ξέρω αν ύπληχαν τότε στη Μάντη κι'

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το Ρεμύ!

—Τότε λοιπόν, είπε στο τέλος ο 'Εσπινασού, εγώ θα κάμω για σένα κάτι άλλο: Θά σου χαρίσω ένα βιβλίο που θά σε μάθι όσα δεν ξέρεις.

Κι' άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Κι' όστερα από πολύ ψάξιμο, βρήκε ένα βιβλίο παλιό, μεταχειρισμένο, χαλασμένο· μπορούσε όμως να χρησιμεύσει ακόμα κι' ο τίτλος του ήταν: «Θεωρία της Μουσικής».

Πήρε τότε μία πένα και στην πρώτη σελίδα έγραψε: «Χαρισμένο στο παιδί, που όταν γίνη μεγάλος μουσικός, θα θυμάται τον κούρεα της Μάντης».

Δεν ξέρω αν ύπληχαν τότε στη Μάντη κι'

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το Ρεμύ!

—Τότε λοιπόν, είπε στο τέλος ο 'Εσπινασού, εγώ θα κάμω για σένα κάτι άλλο: Θά σου χαρίσω ένα βιβλίο που θά σε μάθι όσα δεν ξέρεις.

Κι' άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Κι' όστερα από πολύ ψάξιμο, βρήκε ένα βιβλίο παλιό, μεταχειρισμένο, χαλασμένο· μπορούσε όμως να χρησιμεύσει ακόμα κι' ο τίτλος του ήταν: «Θεωρία της Μουσικής».

Πήρε τότε μία πένα και στην πρώτη σελίδα έγραψε: «Χαρισμένο στο παιδί, που όταν γίνη μεγάλος μουσικός, θα θυμάται τον κούρεα της Μάντης».

Δεν ξέρω αν ύπληχαν τότε στη Μάντη κι'

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το Ρεμύ!

—Τότε λοιπόν, είπε στο τέλος ο 'Εσπινασού, εγώ θα κάμω για σένα κάτι άλλο: Θά σου χαρίσω ένα βιβλίο που θά σε μάθι όσα δεν ξέρεις.

Κι' άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Κι' όστερα από πολύ ψάξιμο, βρήκε ένα βιβλίο παλιό, μεταχειρισμένο, χαλασμένο· μπορούσε όμως να χρησιμεύσει ακόμα κι' ο τίτλος του ήταν: «Θεωρία της Μουσικής».

Πήρε τότε μία πένα και στην πρώτη σελίδα έγραψε: «Χαρισμένο στο παιδί, που όταν γίνη μεγάλος μουσικός, θα θυμάται τον κούρεα της Μάντης».

Δεν ξέρω αν ύπληχαν τότε στη Μάντη κι'

—Δεν μπορώ ν' αφήσω το Ρεμύ!

—Τότε λοιπόν, είπε στο τέλος ο 'Εσπινασού, εγώ θα κάμω για σένα κάτι άλλο: Θά σου χαρίσω ένα βιβλίο που θά σε μάθι όσα δεν ξέρεις.

Κι' άρχισε να ψάχνει τα συρτάρια. Κι' όστερα από πολύ ψάξιμο, βρήκε ένα βιβλίο παλιό, μεταχειρισμένο, χαλασμένο· μπορούσε όμως να χρησιμεύσει ακόμα κι' ο τίτλος του ήταν: «Θεωρία της Μουσικής».

Πήρε τότε μία πένα και στην πρώτη σελίδα έγραψε: «Χαρισμένο στο παιδί, που όταν γίνη μεγάλος μουσικός, θα θυμάται τον κούρεα της Μάντης».

Δεν ξέρω αν ύπληχαν τότε στη Μάντη κι'

Άλλοι μουσικοδασκαλοί έκτός από το μπαρμπερί 'Εσπινασού· μ' αυτόν μονάχα γνώρισα· και δεν τον ξεχάσαμε ποτέ, ούτε ο Ματτίας, ούτε εγώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ'.

Η ΑΓΕΛΑΔΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ

—'Αγαπούσα το Ματτία κι' όταν φθάσαμε στη Μάντη· μ' όταν φύγαμε, τον άγαπούσα περισσότερο. Ύπαρχε καλύπτο, γλυκύτερο πράγμα για τη φίλια, παρά να έχη κανείς τη βεβαιότητα πως αγαπιέται από εκείνους που αγαπά;

Και τι τρανότερη απόδειξι της αγάπης του μπορούσε να μου δώσει ο Ματτίας, από το ν' άνοιξη, όπως τότε, την πρότασι του 'Εσπινασού, — σά να λέμε την ησυχία, την ασφάλεια, την άνεσι, τη διασκαλία για το παρόν και τον πλούτο ίσως για το μέλλον. — για να συμμερισθί τη φτώχη τυχοδιωκτική μου ζωή, που ούτε μέλλον είχε και καλά ούτε παρόν;

Μπροστά στον 'Εσπινασού δεν μπορούσα να του πω πόσο με συγκίνησε ο λόγος του εκείνος: «Δεν μπορώ ν' αφήσω το φίλο μου!», μ' όταν βγήκαμε έξω, του έσφιξα το χέρι και του είπα:

—Ξέρεις, πως έμεις οι δύο είμαστε πιά άχωριστοί σε ζωή και σε θάνατο;

—'Αρχισε να γελά και κοιτάζοντάς με με τα μεγάλα του μάτια, άποκρίθηκε:

—Αυτό τόξερα από καιρό!...

—'Ο Ματτίας που ως τότε τα κατάφερνε τόσο άσχημα με την άνάγνωσι, έκανε πρόδους καταπληκτικές από την ημέρα που άρχισε να διαβάζει τη «Θεωρία της Μουσικής» του Κούν. Δυστυχώς δεν μπορούσα να τον βάζω να μελετά όσο ήθελα και όσο ήθελε και κείνος, γιατί ήμασταν αναγκασμένοι να περπατούμε από το πρωί ως το βράδυ, για να περάσουμε το γρηγορώτερο τη Λοζέρα και την 'Ωβέρνη, πολύ άφλόγες για τραγουησπτάδες και μουσικούς. Στις φτωχές αυτές χώρες, όπου ο χωρικός κερδίζει λίγα, δεν έχει καμμία όρεξι να δίνη· άκούει μ' ευχαρίστησι ό, τι του παίζουν· όταν καταλάβει όμως πως θά βγύ διόσκει, φεύγει ή κλείνει την πόρτα του.

Τέλος, από το Σαιν-Φλουρ και το 'Ισσουάρ, φθάσαμε στα λουτροχώρια, που ήταν ο σκοπός αυτού του ταξιδιού. Και με χαρά μας είδαμε πως οι πληροφορίες του άρκουδιάρη ήταν άληθινες: Στο Σαιν-Νεκτάρ προπατώνν στο Μόν-Ντόρ έκάμαμε πολύ καλές δουλειές.

Για να είμαι δίκαιος, πρέπει να πω πως τα λεπτά που μαζεύαμε χρωστίονταν στο Ματτία, στην ικανότητά του, στον τρόπο του.

—'Εγώ, όταν έβλεπα μαζεμένους ανθρώπους, έπαιρνα την άρπα μου κι' άρχιζα να παίζω, όσο καλύτερα μπορούσα, άληθεια, μ' ά με κάποια άδιαφορία. 'Ο Ματτίας όμως δεν έκανε έτσι. Δεν του έφθανε αυτόνοου να μαζευθούν άνθρωποι για ν' άρχισι αμέσως να παίζη. Πριν πάρη το βιολί του ή το κορνέττο του, έσπούδαζε πρώτα το κοινό του και δεν του χρειάζονταν πολύ για να καταλάβη άν έπρεπε ή όχι να παίξη, κι' άκόμη τι έπρεπε να παίξη.

Την τέχνη αυτή ο Ματτίας την είχε μάθει καλά στο Γαρροφλή και την εξάσκεισε τώρα στις λουτροπόλεις αυτές, όπου ξανόεδρισκε το γνώνιμο, το συνησμένο του και σπουδαμένο κοινό του Παρισιού.

—Το νού σου! μου έλεγε, άμα έβλεπε να μάς πλησιάζη στη Δενδροστοιχία καμμία νέα κυρία με πένθος· πρέπει να παίξουμε κάτι λυπητερό. Νά τη συγκινίσουμε, να την κάμουμε να θυμηθί εκείνον που έχασε. —'Αν κλάψη, ή δουλειά μας έγινε!

Και παίζαμε τόσο άργά και λυπητερά, που ήταν σπαργαμός ψυχής...

Στα περίχωρα του Μόν-Ντόρ, στους περιπάτους, υπάρχουν μέρη που τα λένε σ α λ ό ν ι α. Είναι μικρές πλατείες με δένδρα πυκνά, όπου οι άρρωστοι, πριν και μετά το λουτρό, περνούν λίγες ώρες στο ύπαιθρο. 'Ο Ματτίας έσπούδαζε το κοινό αυτόν των ασλονιών και σύμφωνα με τις παρατηρήσεις του κανονίζαμε το πρόγραμμά μας.

—'Όταν βλέπαμε κανένα άρρωστο, καθισμέ-

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

—'Εγώ είμαι ο 'Εσπινασού...

νο μελαγχολικά σε καμμία καρέκλα, χλωμό, με θαιπά μάτια και με βαβουλά μάγουλα, δεν πηγαίναμε ποτέ να σταθούμε άπότομα μπροστά του και να τον άποσπάσουμε από το θλιβερό του ρεύμασμα. Άρχιζαμε να παίζουμε από μακριά, σά να παίζαμε μόνο για τον εαυτό μας, και με την άκρη του ματιού τον κρυφοβλέπαμε. —'Αν μάς κοιτάζε με θυμό, φεύγαμε· αν φαίνονταν ευχαριστημένος, τον πλησιάζαμε· και τότε ο Κάπης μπορούσε να του παρουσιάση θαρρετά το δίσκο, χωρίς φόβο να διωχθί με καμμία κλωτσιά.

—'Αλλά με τα παιδιά προπάντων ο Ματτίας είχε τις πιο μεγάλες επιτυχίες του. Με το δοξάρι του, φτέρωνε τα πόδια τους για χορό και με το χαμογέλο του τάκανε να γελούν άκόμα κι' όταν ήταν μωτρωμένα. Πως το κατάρθωνε; Δεν ξέρω. Ξέρω μόνο πως άρεσε, πως τον άγαπούσαν.

Το άποτέλεσμα ήταν άληθεια λαμπρό. Βγάλαμε όλα μας τα έξοδα και μάς έμειναν, καθαρό κέρδος, εξηνταοκτώ φράγκα!

—'Εξηνταοκτώ· και έκαστον σαρανταέξη· που είχαμε; Διακόσια δεκατέσσερα φράγκα! —'Ε, ήταν πιά καιρός να κινίσουμε για το Σια-θανό, περνώντας από το Ουσέλ, όπου, καθώς έλεγαν, έπρόκειτο να γίνη κάποιο πανηγύρι.

—'Ήταν ό, τι μάς χρειαζόνταν. Γιατί στο πανηγύρι αυτό θάχαν διάφορα ζώα για πούλημα και θά μπορούσαμε ν' αγοράσάμε μία καλή άγελάδα.

—'Ός εκείνη τη στιγμή, δεν είχαμε παρά την ευχαρίστησι να θαυμάσουμε το όνειρό μας και να το κάμουμε όσο ώραίο μας συγχωρούσε ή φαντασία. —'Η άγελάδα μας θάταν άσπρη, όνειρεούνταν ο Ματτίας· όχι, θάταν κόκκινη, όνειρεούδιουν εγώ, θυμούμενος την Κ ο κ ι ν ω μας. Θάταν ήμερη, όμορφη, και θάκανε πολλές όκάδες γάλα, όνειρεούμαστε κι' οι δύο.

—'Αλλά από τα όνειρα έπρεπε τώρα να περάσουμε στην έκτέλεσι, στην πραγματικότητα. Κι' από εδώ άρχισε ή συσκόλια.

—'Πως θά διαλέγαμε μία άγελάδα, που νάχη πραγματικούς όλα τα προτερήματα που της έδινε ή φαντασία μας; Πολύ δύσκολο! Γιατί ούτε εγώ, ούτε ο Ματτίας έξεραμε από τι σημάδια γινώριζεται ή καλή άγελάδα.

Κι' ή άμνηχανία μας μεγάλωνε με όσα άκούγαμε στα χάνια και στα ξενοδοχεία, από την ημέρα που βάλαμε στο νού ν' αγοράσουμε άγελάδα. —'Ήταν κάτι ιστορίες που τις συλλογίζόμαστε και τρομάζαμε: —'Ενας χωριάτης αγοράζει από το πανηγύρι μία άγελάδα, που έχει την ώραιότερη ούρα του κόσμου. Με την ούρα αυτή θά μπορεί να ξεμυλιάζεται ως την άκρη της μύτης της, — πράγμα, που καθ' ός ξέρουν όλοι είναι μεγάλο πλεονέκτημα.

—'Γι' αυτό στο σπίτι του με καμάρι, γιατί ή άγελάδα δεν του στοίχισε και πολύ άκριβά. Την άλλη μέρα, πάει στο σταύλο να την ιδή: Δεν έχει πιά ούρα καθόλου! —'Εκείνη που είχε, ήταν ψεύτικη, της την είχαν κολλήσει. —'Ετσι κάποιος άλλος άγόρασε άγελάδα με κέρατα ψεύτικα, κι' άλλος με τεχνητά φουσκωμένα μαστάρια, που δεν έδιναν ούτε δυο ποτήρια γάλα το ήμερονύκτο. Μά δεν έπρεπε να γελασθούμε έτσι κι' έμεις!

—'Όσο για την ψεύτικη ούρα, ο Ματτίας δεν είχε φόβο: Θά κρεμιούνταν δάκαρος από τις ούρές όλων των άγελάδων που θά μάς άρεσαν, θά τις τραβούσε τόσο δυνατά, που όποια ήταν κολλημένη θά ξεκολλούσε. —'Αλλά και για τα τεχνητά φουσκωμένα, τα φουσκμένα μαστάρια, όπληχε τρόπος το ίδιο σίγουρος: Νά τα τρυπήση κανείς με μία χοντρή και μακριά καρφίτσα.

Ναι, αυτά ήταν άλάνθαστα, αν ή ούρα ήταν ψεύτικη και το μαστάρι φουσκμένο. Μ' αν ή ούρα ήταν άληθινή; —'Η άγελάδα δεν θάβινε μία γερή κλωτσιά στην κοιλιά ή στο κεφάλι εκείνου που θά της την τραβούσε έτσι; Κι' αν τα μαστάρια δεν είχαν μέσα τους άερα, πως θά δέχονταν το ζώο ένα τέτοιο τρύπημα καρφίτσας στο κρέας του;

—'Η ιδέα της κλωτσιάς άπογοήτευε το Ματτία και μέναμε με τους φόβους μας. Μά θάταν φοβερό να χαρίσουμε στη μάνα Μπαρμπερίνα μία άγελάδα που να μην έχη ούρα, να μην έχη κέρατα ή να μην

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ 'Ι ΜΕΤΑΞΑΣ

Χαρισμένο στον 'Αρχηγό, πού από μ'ά περικοπή όμιλίας Του στον Σύλλογο Γονέων έχω έμπνευσθ ή τό διήγημα αυτό.

16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

'Αγαπητή μου μητέρα,
'Εφθάσαμε καλά. Τό μέρος είναι πολύ όραιο. 'Ενας θαυμάσιος συνδυασμός θάλασσας και δάσους.
Οί έγκαταστάσεις του Στρατοπέδου έκτακτες. Όλα καθαρά και νοικοκυρεμένα.

'Η κυρία Εύγενία με ρώτησε για τις πρώτες εντυπώσεις μου και της είπα πώς είναι καλές.

'Η άλλη είναι πώς της έκρουσε κάτι, πού δέν μπορώ νά τό κρύψω κι' από σάς: Μιά κάποια δυσάρεστη εντύπωση πού μου προκαλεί ή συντροφιά των άλλων κοριτσιών. Πώς νά σάς τό πώ; Φωνάζουν και γελούν δυνατά, άστεϊεύονται ζωηρά, τρέχουν και πηδούν ελεύθερα. Δέν έχουν τρόπους. Φαίνονται πώς είναι από κατώτερες τάξεις τά καυμένα.

Ξέχασα νά σάς πώ πώς είναι μαζί κι' ένα από τά τρία κορίτσια, εκείνα πού κάθονται στο άντικρυνό μας ύπόγειο και τά βλέπαμε συχνά νά πηγαίνουν στη δουλειά τους. Τά θυμάστε; Τό καταλαβαίνω πώς θέλει νά με πλησιάσει, μου χαμογελά από μακριά, μά εγώ τό άποφεύγω με τρόπο.

Σας φιλώ τό χέρι
'Εφη.

17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

'Αγαπημένη μου μητέρα,
'Η χθεσινή μου μέρα πέρασε καλά. Κουράστηκα λιγάκι, μ' έβαλαν στην ομάδα της κουζίνας, κι' εγώ, άμείνητη καθώς είμαι, δυσκολεύτηκα. Σκεπτήτε πώς, κοντά στούς άλλους, είχα νά πλύνω και πιάτα!

'Υστερα όμως περάσαμε άρκετες ώρες στο ύπαιθρο. Χάρηκα τόν καθαρόν άέρα και τόν ήλιο. Τί όραιο πού ήταν, μαμά, κάτω από τά δέντρα, κοντά στη θάλασσα!

Όμως άν και ήμουνα μαζί με τ' άλλα κορίτσια, δέν έπιασα σχέσεις με καμιά. Δυσκολεύομαι νά βρω της σειράς μου. Θά ρωτήσω την κυρία Εύγενία.

'Εκείνο τό κορίτσι του ύπογειού μου χαμογελά όλοένα, αλλά δέν του δίνω θάρρος.

Τό βράδυ κοιμήθηκα καλά. Βέβαια, δέν μου ήταν ευχάριστο νά πλαγιαίσω στον ίδιο κοιτώνα με τόσες άλλες, μά δέν μπορούσε νά γίνει διαφορετικά.

'Ηταν όμως τόσο δροσερή κι' ευχάριστη ή άτιμόφαιρα, πού κοιμήθηκα άμέσως. Κάποια στιγμή, πού είχα μετακινηθ ή στο κρεβάτι, ξεσκεπάστηκα, τ'όνοιωσα και έύπνησα: μά πριν προφτάσω νά τακτοποιηθώ, με πλησιάζει ένα κορίτσι, άπ' αυτά πού είχαν σειρά νά προσέχουν τις πλαγιασμένες, με σκέπασε και μου έσπασε τά σκεπάσματα. Σας θυμήθηκα, μητέρα, πού

μου κάνατε και σεις τό ίδιο κι' ένοιωσα μία γλυκειά συγκίνηση. Μά έκαμα την κοιμισμένη, γιά νά μην τό καταλάβη τό κορίτσι.

Σας φιλώ τό χέρι
'Εφη.

18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητέρα μου,

Πάλι κουράστηκα λιγάκι, χθές. Σκούπισμα, ξεσκόνισμα, καθάρισμα στις πόρτες και στα παράθυρα. Και δέν είναι μόνο πού κουράζεται κανείς, όταν μάλιστα είναι άσυνήθιστος και δέν τά καταφέρνει, μά πειράζεται και ή άξιοπρέπειά του. Οί άλλες είναι μαθημένες: νά δ ήτε, μαμά, με πόση προθυμία και γρηγοράδα τά καταφέρνουν!

Μιά μικρή μονάχα, πού είναι πολύ αδύνατη ή καυμένη, φάνηκε πώς δέν μπορούσε: και με μιάς οί άλλες την έβαλαν νά καθήση και δέν την άφήκαν νά έργασθ ή.

Κάποια στιγμή, πίσω από τό παράθυρο, φάνηκε τό κορίτσι του ύπογειού.

— Θέλεις νά σε βοηθήσω; με ρωτά χαμογελώντας. Θά κουράστηκες.

— Όχι, ευχαριστώ, δέν κουράστηκα καθόλου, της απήντησα σοβαρά.

'Εφυγε κατσουφιασμένη, σάν λυπημένη, κι' εγώ μετάνιωσα πού της άποκρίθηκα άυστηρά. Μά ν' άρχισω μαζί της κουβέντες;

Σας φιλώ ή κόρη σας
'Εφη.

20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μαμάκα μου,

'Ελαβα τό γράμμα σας και χάρηκα πολύ γιά όσα μου γράφετε. 'Ενοια σας, και δέν ξεχνώ τις συμβουλές σας. Θά έχω ύπομονή, νά είστε ήσυχη, και θά προσπαθίσω γρήγορα νά συνηθίσω.

'Ενώ τό διάβαζα, ένα κορίτσι, πού καθόταν δίπλα μου, με παρακολουθούσε.

— Είναι από τη μαμά σου;

— Μάλιστα.

— 'Η δική μου δέν ξέρει γράμματα και δέν μου γράφει.

Και σε λίγο, χωρίς νά τη ρωτήσω:

— Κι' ούτε μπαμπά έχω, γιά νά μου γράφει εκείνος. 'Εσύ;

'Αναγκάστηκα νά της άπαντήσω:

— Κι' εγώ δέν έχω.

— Τί κρίμα, έ; Μά ή μαμά σου δέν ξενοδολεύει βέβαια. 'Η δική μου είναι πλούσια. Και κουράζεται πολύ ή καυμένη. Τί νά της κάμη ή δική μου βοήθεια;

— 'Εργάζεσθε;

— Και βέβαια εργαζόμα. Πώς θά τά βολεύουμε αλλοιώς; Δουλεύω σε βιβλιοδετείο. Μικροπράματα βέβαια ακόμα, μά σιγά-σιγά θά βγάλω

άρκετά, πού νά τη γλυτώσω από τη σκάφη.

Κι' έμεινε σιωπηλή, κυττάζοντας τη θάλασσα. Πόσο τη λυπήθηκα, μαμά μου, πόσο τη συμπάθησα, πού δούλευε γιά νά βοηθήση τη μητέρα της και νά τη γλυτώση από τη βαρειά δουλειά!

— Πώς σας λένε; τη ρώτησα.

— 'Αννα. Και σένα;

— 'Εφη.

— Τί όραιο όνομα! Θέλεις νά πιόσουμε φίλια, 'Εφη;

— Ναι.

Σηκώθηκε χαρούμενη, μ' άγκάλιασε και με φίλησε. Μαμά, νά είστε βέβαιη πώς είναι καλό κορίτσι. Δέν μπορεί παρά νά είναι καλό κορίτσι.

Σας γλυκοφιλώ

'Εφη.

21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητέρα μου αγαπημένη,

Χθές ήμουν πάλι στην ομάδα της καθαριότητας. 'Επειτα από τό σκούπισμα και τό ξεσκόνισμα, άρχισα νά πλένουμε τά τζάμια. Δίπλα μου ήταν κι' ένα κορίτσι, από τά ίδια πού ήμαστε μαζί στην ομάδα της κουζίνας. Είδη πώς δέν ήξερα νά τά πλένω κι' άρχισε νά μου δείχνει.

'Εκείνη τη στιγμή πέρασε τό κορίτσι του ύπογειού.

— Νά σε βοηθήσω; με ρώτησε και πάλι, πάντα χαμογελαστά.

Πρόσεξα τά μάτια της, πού ήταν γεμάτα καλωσύνη.

— Μά μου δείχνει τό κορίτσι από δω, της είπα, και θά τά καταφέρω.

Μά εκείνη πήρε μία παλιά έφημερίδα, την έβρεξε στο νερό κι' άρχισε νά πλένη τό ίδιο τζάμι δίπλα μου! 'Εγώ έξακολουθούσα τη δουλειά μου, μά ξαφνικά, εκεί πού έτριβα τό τζάμι, έοπασε κι' άνοιξε μία μεγάλη τρύπα. 'Ενοιωσα τό αίμα ν' άνεβαίνει στο κεφάλι μου. 'Ηθελα νά κλάψω. Μά την ίδια στιγμή είδα τό χέρι του κοριτσιού του ύπογειού νά πλησιάζη στην τρύπα του τζαμιού και νά σπρώχνει και νά ρίχνει χάμω κάποια ραγισμένα κομμάτια πού δέν είχαν πέσει μαζί με τά πρώτα.

— Πάει, τσπασα! φώναξε. Τι στενοχωριέσαι έσύ; μου λέει. 'Εγώ δέν τσπασα;

'Εμεινα έκπληκτη.

— Μά πώς; 'Αφού τσπασα εγώ;

— 'Εσύ; είπε γελώντας. Λάθος έχεις. Δέν ρωτάς και τη Στάσα;

— Βέβαια, τό είδα κι' εγώ, λέει ή Στάσα. 'Η Κατίνα τσπασε. 'Αδικα στενοχωριέσαι.

Μαμάκα μου, είδατε τί καλά κορίτσια; Είπαν και τά δυό ψέματα κι' έπήραν άπάνω τους τό βάρος της δικής μου ζημιάς, γιά νά μη στενοχωρηθώ.

'Απ' αυτή την ώρα, μαμά, δέν με πειράζει νά πλένω τζάμια, δέν με πειράζει καμιά δουλειά. Κι' αγαπώ αυτά τά κορίτσια. 'Η μία λέγεται Στάσα κι' ή άλλη Κατίνα.

Σας φιλώ γλυκά
ή κόρη σας
'Εφη.

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

'Αγαπημένη μου μαμά,

Καλά μου τό γράψατε πώς θά συνηθίσω. 'Εχω κι' όλας συνηθίσει. 'Εμθα όλες τις δουλειές και τις κάνω μία χαρά. Νά με δ ήτε τί καλά πού σερβίρω, άκόμα και πού μαγειρεύω! 'Όταν θά γυρίσω, θά σάς ψήνω συχνά από τά φαγητά πού έμαθα και θά με θαυμάσετε!

Και πόσα άλλα πράματα έχω μάθει, μαμά! Ξέχασα νά σάς γράψω πώς κάθε μέρα έχουμε μαθήματα, οίκοκυρικά, νοσοκομειακά, υγιεινή, αεράρισμα, γυμναστική και άλλα. Και νά σάς πώ κι' ένα άλλο: τώρα πού έχω τόσες φίλες — είμαστε πάντα μαζί με την Κατίνα, την 'Αννα και τη Στάσα — όλα πιά μου φαίνονται εύκολα κι' ευχάριστα. Κι' οί δουλειές και τά μαθήματα.

Και ξέρετε τί με ξαφνιάζει, μαμά; Νόμιζα πώς οί νέες μου φίλες θά με χρειάζονταν νά τις βοηθώ τουλάχιστο στα μαθήματα. Οί περισσότερες δέν έχουν τελειώσει ούτε τό δημοτικό! Κι' ήθελα τόσο πολύ νά μπορέσω νά τους άνταποδώσω τη βοήθεια πού μουδωσαν στις διάφορες εργασίες. 'Όμως δέν με χρειάζονται σε τίποτε. 'Εχουν μιάν άντίληψη, μιάν εύκολία νά μαθαίνουν και νά έκφράζονται!

Σας φιλώ πολύ-πολύ
'Εφη.

25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

'Αγαπημένη μου μητέρα,

Δέν προφταίνω νά σάς τά γράψω όλα. Τά περισσότερα μου ξεφεύγουν και θά σάς τά λέω σιγά-σιγά όταν θά γυρίσω. 'Ετσι μου ξέφυγε νά σάς πώ, πώς μαθαίνω κολύμπι, ή καλύτερα πώς έμαθα κι' όλας. Μου τόμαθαν οί νέες μου φίλες. Τί πρόθυμες, τί καλές πού είναι πάντα, μαμάκα μου. 'Επρεπε νά τις βλέπατε πώς θυσιάσαν τό κολύμπι τους, τά παιχνίδια τους, γιά νά προσπαθούν νά με μάθουν έμένα νά κολυμπώ, πόσο κοπιάζουν γι' αυτό!

Χτές μου συνέβη κι' ένα έπεισόδιο. 'Εκεί πού κολυμπούσα, χτύπησα τό πόδι μου σ' ένα βραχάκι. 'Αμέσως οί φίλες μου μ' έβγαλαν έξω, ή Στάσα έμεινε κοντά μου κι' ή Κατίνα μαζί με την 'Αννα έτρεξαν στο φαρμακείο. Την ίδια στιγμή κι' άλλα πολλά κορίτσια με τριγύρισαν και δέν ήξεραν πώς νά με παρηγορήσουν και νά με περιποιηθούν. 'Αλλες κάθισαν χάμω και κρατούσαν ψηλά τό πόδι μου γιά νά σταματήσουν τό αίμα, άλλες έφεραν νερό της θάλασσας και μου τόπλεναν. Και μία κύτταξε με προσοχή τό γδάρσιμο και είπε: «Καλέ αυτή πληγώθηκε γιά καλά και πρέπει νά την πάμε στο φαρμακείο». Κόι με μιάς με πήραν στα χέρια τους και μ' έφεραν με προσοχή στο φαρμακείο. 'Η Στάσα άκολουθούσε ταραγμένη κι' άήσυχη.

Σε λίγο στο φαρμακείο μουκαναν ένα σωρό περιποιήσεις. Ευτυχώς δέν

ήταν καθόλου σοβαρό, ένα άπλό γδάρσιμο, μά τά κορίτσια άπόζω δέν ένοιούσαν νά φύγουν πριν νά με δούν και νά μάθουν πώς είμαι καλά. Κι' εγώ ένοιωθα μέσα μου μία τρυφερή συγκίνηση κι' άναρωτιόμουν: μά είναι λοιπόν και άλλα κορίτσια τόσο καλά; Είναι όλα τόσο καλά;

Τώρα, μητέρα μου, είμαι έντελώς καλά και σάς φιλώ

'Εφη.

26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητέρα μου αγαπημένη,

Χθές έκλαψα — δέν μπορώ, δέν θέλω νά σάς τό κρύψω. Μά τό κλάμα μου με παρηγόρησε και μ' άνακούφισε. 'Ακούστε τί είχε συμβή.

Είχαμε πάει σ' έκδρομή. Αυτή τη φορά λιγάκι πιό μακριά. 'Όχι πώς κουράστηκα. Μά εκείνο τό κοριτσάκι τό αδύνατο, πού σάς ξανάγραφα γι' αυτό — τό λένε Μάρω — δέν μπορούσε τό καυμένο νά βαστάξη στην πεζοπορία. Κουράστηκε. Τό προσέξαμε. 'Εγώ άρχισα νά του λέω λόγια ένθαρυντικά, πώς λίγο άκόμα κι' εφτάσαμε, πώς δέν ντρέπεται νά κουράζεται κοτζά μου κορίτσι κι' άλλα τέτοια. Μά ενώ εγώ τό παρηγορούσα με λόγια, μία άλλη τό σήκωσε άπάνω, τό φόρτωσε στην πλάτη της κι' έξακολού-

Μη στενοχωριέσαι, εγώ τσπασα...
μου είπε ή Κατίνα.

θησε τό δρόμο της. 'Υστερα τό πήρε μία άλλη, έπειτα πάλι κάποια άλλη, ώπου έτσι, από πλάτη σε πλάτη, ή Μάρω έφτασε στο τέarma ξεκούραστη.

'Αχ, μητέρα μου, γιατί νά μην τό σκεφτώ εγώ αυτό; Κι' όταν τό σκέφτηκε μία άλλη, γιατί κι' εγώ μαζί με τις άλλες, νά μην τη σηκώσω την κουρασμένη Μάρω; Πώς δέν τόκαμα; Πώς δέν τό σκέφτηκα;

Αυτό ήταν τό πρώτο μου σφάλμα. Μά τό άλλο, τό χειρότερο, τό έκαιμα άγνότερα. 'Εκεί πού φτάσαμε, ήρθαν σε λίγο και μικροπωλητές, πού πουλούσαν διάφορα πράματα: κουλούρια, σταφύλια, καραμέλλες κι' άλλα. 'Όλες άγοράσαμε από κάτι και τά τρώ-

γαμε, άλλες μαζί κι' άλλες χωριστά. ή μικρούλα ή Μάρω δέν είχε πάρει τίποτε, και της δίναμε έμεις από κάτι. Μά κάτι άλλα κορίτσια παρακάτω έβαν όλες από λίγα λεπτά, άγόρασαν ένα σωρό πράματα και τάδωσαν της Μάρως, πού έμπηξε χαρούμενες φωνές.

Μου ήρθε νά κλάψω. Είχα τά περισσότερα λεφτά άπ' όλες. Κι' όμως δέν σκέφτηκα ν' άγοράσω τίποτε γιά τη μικρή Μάρω. Κι' ενώ οί άλλες έδιναν γι' αυτήν από τά ύστερήματά τους, εγώ της πέταξα μόνο ψιχουλά από τά τόσα πράματα πού άγόρασα!

Ντράπηκα φοβερά. 'Ενοιωσα μία φριχτή ταπείνωση. 'Αποτραβήχτηκα σε κάποιο άπόμερο μέρος κι' άδειασα τό πορτοφόλι μου στα χαμόκλαδα κάποιου θάμνου. Και τη νύχτα, στο κρεβάτι, έκρυσα τό πρόσωπό μου στο μαξιλάρι κι' έκλαψα πολύ.

Φιλώ άπειρες φορές τό χέρι σας, μαμάκα μου,

'Εφη.

27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Μητερούλα μου,

Τί χαρά είχα σήμερα, τί χαρά! 'Η Κατίνα έγινε βαθμόφορος! Είμαι αληθινά περήφανη, αληθινά ευτυχισμένη. Της άξιζε τόσο πολύ! 'Όλη την ώρα την άγκαλιάζω και τη φιλώ. Κι' εκείνη κλαίει! Πόσο είναι πάντα ευγενική! Και την αγαπώ τόσο!...

Και νά σάς πώ, κάτι, μαμά; 'Αν ήταν στο χέρι μου, θάκανα τώρα άμέσως βαθμόφορος και την 'Αννα και τη Στάσα, κι' ένα σωρό άλλες από τά καλά κι' ευγενικά αυτά κορίτσια πού γνώρισα εδώ.

Μαμάκα, νά τά σχίσετε εκείνα τά έλεεινά γράμματα πού σάς έστειλα στην άρχη και σάς μιλούσα γιά κατώτερα κορίτσια. Πόσο ντρέπομαι γι' αυτά πού σάς έγραφα! Μά δέν τάξερα, τί κρίμα πού δέν τάξερα! Τώρα όμως πού τάμαθα, τώρα πού τά ξέρω πιά καλά, σάς τό λέω καθαρά και νά τό πιστέψετε, μαμά: δέν είναι καθόλου «κατώτερα», δέν έχουν καμιά διαφορά από μάς, κι' άς μάς λένε «τών άνωτέρων τάξεων». Πολλές φορές μάλιστα είναι κι' άνωτέρα μας, και στη σκέψη και στην ψυχή. 'Εχουν χ ήσει πιό πολύ από μάς, έχουν πονέσει πιό πολύ: κι' ή σκέψη τους έχει άκονιστή περισσότερο, κι' ή ψυχή τους έχει γίνει πιό ευαίσθητη, πιό ευγενική.

Όταν θά γυρίσω, μητέρα, αυτές θά είναι οί καλύτερές μου φίλες. Κι' ή Στάσα, κι' ή 'Αννα, άκόμα κι' ή μικρούλα ή Μάρω κι' άλλες και πρώτα άπ' όλες ή Κατίνα. Θά τις φέρνω ταχυτικά στο σπίτι. Θά πηγαίνω στα δικά τους. Θά βγαίνω έξω μαζί τους. Κράτησα ξεχωριστά τη διεύθυνση της Μάρως, γιά νά σάς παρακαλέσω νά ήτε έσεις ή ίδια τη μάνα της και νά κάμετε ό,τι μπορείτε γι' αυτό τό παιδί. Πόσο ευτυχισμένη θά είμαι!

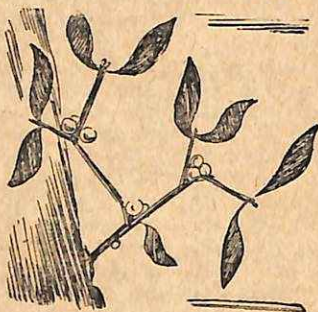
Μαμά μου, καλήν άντάμωσι. Νά τό ξέρετε από τώρα: με στείλατε εδώ γιά νά δυναμώσω. 'Εκτός όμως άπ' αυτό, έγινε και κάτι σπουδαιότερο, μαμά μου: 'Εγίνα καλύτερη, πολύ καλύτερη.

Σας φιλώ χίλιες φορές

'Η 'Εφη σας.

Μελής Νικολαΐδης

Ο Ιξός, ή το λεγόμενο «γκί», με το οποίο στολίζουμε τα σπίτια μας στις εορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς έχει πολύ παλαιά την ιστορία του. Είναι αλήθεια χαριτωμένος ο παράσιτος αυτός θάμνος με το πράσινο φύλλωμά του και τα σαν μαργαριτάρια λουλούδια του. Το βρίσκουν συνήθως στους κλώνους των ελάτων, της βαλανιδιάς, της μηλιάς και μερικώς άλλων δένδρων. Ίσως επειδή φουντώνει και ανθίζει μέσα στην καρδιά του χειμῶνος, τότε που τα δένδρα είναι απογυμνωμένα από τα φύλλα των, ίσως γι' αυτό να θεωρήθηκε ως φυτόν ιερό, ιδίως στις Σκανδιναβικές χώρες και στην αρχαία Γαλατία. Οι σοφοί της εποχής εκείνης, οι Δρυϊδοί, του άποδιδαν θαυματουργό θεραπευτική δύναμη, ο δέ Πλίνιος τον ὠνόμαζε «Πανάκεια». Την πρώτη ημέρα του Νέου Έτους γινόταν ολόκληρη ιεροτελεστία για την κοπή του Ιξού. Ο λαός συγκεντρωνόταν γύρω στην γέφυρη βαλανιδιά, που έφερε το περήφανο φυτό, που δεν καταδέχεται να φυτρώσει στη γη, διαλέγει δε τους κλώνους των δένδρων από τους οποίους άπορροφά τον χυμό για την ανάπτυξή του. Σε λίγο, έρχόταν ή έπισημος πομπή με τους ιππείς μπροστά, τους πολεμιστές με τὸν παράξενο ὅπλισμό της εποχής εκείνης, ἀκολουθούσαν τα άρματα με τα γενναία παλληκάρια, οι άρχοντες του τόπου, κατόπι οι νεαροί σπουδασταί, οι τρουαδοῦροι και τέλος οι λευκοφορέ-

νοι Ιερείς με τὸν Μεγάλο Ποντίφικα ἐπὶ κεφαλῇ. Σεβάσιμος κι' ἐπιθλητικός με τα κάτασπρα μαλλιά και γένεια του, προχωρεί άργά προς τὸν άνοιχτό χώρο μπροστά στο ιερό δένδρο. Ο λαός περιμένει με αγωνία ἐνῶ το βλέμμα του γέρνεται έρευνά έξεταστικά τους κλώνους, όπου φύεται ο Ιξός. Ταύτοχρόνως άρχίζει ή ψαλμωδία που ὕμνει τὸ θεῖον δῶρον, τὸ οποίο θα φυλάξει τὸν λαό από κάθε άρρώστια και κακό.

Τότε, ένα νεαρός Ιερεύς, έφοδισμένος μ' ένα μικρό χρυσό δρεπάνι, άνεβαίνει τις σκαλές νιες σκαλές που έχουν προσδεθί έκ τῶν προτέρων στους κλώνους του δένδρου. Κάτω, τέσσερες άλλοι Δρυϊδοί περιμένουν να δεχθῶν τὸ ιερό φυτόν μέσα στο λευκό ὕψωμα που κρατούν τενητωμένο. Ο κόσμος παρακολουθεῖ με τὴν αγωνία ζωγραφισμένη στο πρόσωπο (ή τυχόν πέση χάμω ο Ιξός και τότε, άλλοι μιν, όλων τῶν ειδῶν τὰ κακά θα έσκήψουν στη χώρα τους. Μεσα στην ἐπιθλητική αιγλή, ο άρχιερεύς δίνει τὴν εὐλογία του, τὸ χρυσό δρεπάνι έκτελει τὸ έργον του, ο Ιερός θάμνος κόπτεται, κατρακυλά από κλώνο σε κλώνο και τέλος τὸν δέχεται τὸ άπλωμένο σεντόνι. Τότε, τὸ πλῆ-

θος ξεσπά σε φωνές χαράς. Τὸ ιερό φυτό δὲν άγγιξε τὴν γῆ και αὐτὸς είναι καλὸς οἶωνός. Αμέσως, δύο βοηθοί πλησιάζουν σέρνοντας δύο νεαρούς λευκούς ταύρους που δὲν έχουν γνωρίσει ποτέ τὸν ζυγό, τὰ ζωα θυσιάζονται και μέσα στα άχνίζοντα σπλάγχνα τους οι Ιερείς διαθάζουν τὴν θεία βούλησι. Οι οἶωνοί είναι καλοί και νέες φωνές χαράς ὑποδέχονται τὸ εὐχάριστο άγγελμα.

Αὐτὴ ήταν ἄλλοτε ή ιεροτελεστία τῶν Δρυιδῶν. Σήμερα, στις βόρειες χώρες, ο Ιξός εξακολουθεῖ να θεωρεῖται, ἂν ὄχι ως ιερό φυτόν, πάντως ὅμως ως σύμβολον χαράς και εὐτυχίας. Στα σπίτια, ένας κλώνος Ιξού είναι ἀπαραίτητος για τὸν γιορτασμό τῶν Χριστουγέννων. Πρέπει ὅμως να κρεμιέται ψηλά και ποτέ να μὴ τοποθετητὰ μέσα σε δοχεῖα. Τὸ ἔθιμο αὐτό, ἐντελῶς ξενικό, έγινε τώρα τὴς μόδας και στην Ελλάδα.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

— Μία αρχαία κρήνη, που λέγεται «βρύση τῶν δακρύων» και κατασκευάσθη από ένα Τάταρον πρίγκιπα εἰς τὴν Κριμαίαν, ἀποτελεῖται από ένα άγαλμα γυναικὸς, από τα μάτια τὴς ὁποίας στάζει κάθε λεπτό μία σταγόνα νερό. Τὸ άγαλμα αὐτὸ ἀνηγέρθη εἰς ἀνάμνησιν τὴς συζύγου αὐτοῦ τοῦ πρίγκιπος.

— Τα κύματα τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ διαβιθρῶσκουν συνεχῶς τὰς δυτικὰς ἀκτὰς τὴς Ἀγγλίας. Κάθε αἰῶνα περίπου, εἴκοσι χωρία, εὐρισκόμενα πλησίον τῶν ἀκτῶν, καταστρέφονται από τὴν μανίαν τῶν κυμάτων.

— Ένα φορτηγὸν ἀτμόπλοιο 7.500 τόνων καταναλίσκει περί τούς 400 τόνους ἀκαθάρτου πετρελαίου διὰ νὰ κάμῃ τὸν διάπλουν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, από τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν Ἀμερικὴν. Τὰ μεγάλα ὅμως ὑπερωκεάνεια καταναλίσκουν περί τούς 5.000 τόνους.

— Κάθε χρόνο εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας περί τὰ τέσσερα ἑκατομμύρια ἐπιστολαί και δελτάρια δὲν φθάνουν εἰς τὸν προορισμόν των, λόγω ἐσφαλμένης ή ἑλλιπούς διευθύνσεως. Οι ἀφηρημένοι αὐτοὶ ἀποστολεῖς σπαταλοῦν ἀδίκως περί τὰ 300.000 δολάρια.

— Εἰς τὰς Ἡν. Πολιτείας εὐρίσκονται περί τὰ 25 ἑκατομμύρια σκυλιά. Μόνον ή Ν. Ὀρκη ἔχει 450.000. Κατ' ἑτος εἰς ὅλην τὴν χώραν δαπανῶνται περί τὰ δέκα ἑκατομμύρια φράγκων διὰ τὴν ἀγοράν τροφίμων τῶν πιστῶν φίλων τοῦ ἀνθρώπου.

— Κατὰ τούς πρώτους τέσσερας μῆνας τοῦ λήξαντος ἔτους εἰς τὸ Λονδῖνον ἐφονεύθησαν 238 ἄνθρωποι από διάφορα τροχοφόρα και ἐτραυματίσθησαν 11.989.

— Εἰς τὰ 1918 ή Παλαιστίνη εἶχε περί τούς 600.000 Ἀραβας και 53.000 Ἑβραίους. Σήμερα οι Ἀραβες ἀνέρχονται εἰς 900.000 και οι Ἑβραῖοι εἰς 500.000.

— Μία πόλις τοῦ Μεξικοῦ ἔχει τὸ ἐξῆς περίεργον ὄνομα: Παρραμανταμανακουτιριμικουάρο.

— Μία τηλεφωνικὴ συσκευή, ή ὁποία τὸ 1918 ἐξυγίξε περί τὰ ὀκτὼ χιλιόγραμμα, σήμερα δὲν ὑπερβαίνει τὰ δύο.

Κάθε φυτό, ὅπως συμβαίνει με τοὺς ἀνθρώπους και τὰ ζωα, ἔχει μιὰν ἰδιαίτερη ἐσωτερικὴ θερμοκρασία, που άνεβαίνει ή κατεβαίνει ὅταν είναι άρρωστο. Με άλλους λόγους παθαίνουν και τὰ φυτὰ πυρετό.

Ο Ἑλβετὸς βοτανολόγος Ἑρνέστος Γκάουμαν κατεσκεύασε τελευταίως ένα πολὺ εὐαίσθητο μηχανήμα, με τὸ ὁποῖον κατορθώνει νὰ μετρή τὴν θερμοκρασίαν τῶν φυτῶν και τὴς διακυμάνσεις τὴς. Ἐτσι εξακρίβωσε ὅτι τὸ άνεδοκατέβασμα τὴς θερμοκρασίας τῶν φυτῶν γίνεται σὲ δύο περιστάσεις: Πρῶτον ὅταν τὸ φυτό είναι άρρωστο, και δεύτερον ὅταν ἀλλάξῃ περιβάλλον, ὅταν δηλαδὴ τὸ μεταφέρουμε σὲ ἄλλο μέρος από ἐκεῖ όπου ἐμεγάλωσε.

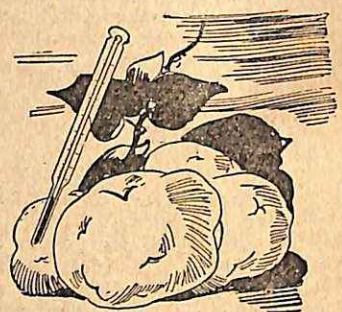
Γιὰ τὰ πειράματα τὰ ὁποῖα ἔκαμε ὁ Γκάουμαν καταλλήλῳ τερῇ ἀπεδείχθη ή πατάτα, ή θερμοκρασία τὴς ὁποίας άνεδοκατεβαίνει με τὸ παραμικρό. Καὶ ὁ

Γκάουμαν, με τὴν χρησιμοποίησιν ειδικῶν θερμομέτρων, γαλανομέτρων και άλλων ἐπιστημονικῶν ὀργάνων ἰδικῆς του ἐγ'υρέσεως, κατόρθωσε νὰ παρακολουθήσῃ ὅλες αὐτὲς τὴς μεταβολές. Ἐτσι εξακρίβωσε ὅτι ή ἐσωτερικὴ θερμοκρασία τὴς πατάτας είναι πάντα λίγο ἀνώτερη από τὴν θερμοκρασία τοῦ περιβάλλοντος.

Ἀρκεῖ ὅμως τὸ παραμικρό γιὰ νὰ μεταβληθῇ ή θερμοκρασία αὐτῇ. Ὅταν λόγου χάριν ἔσῃ κανεῖς με τὸ νῦχι τοῦ τὸ φλόουδι τὴς πατάτας, ή θερμοκρασία γύρω από τὴν πληγὴν αὐξάνει κατὰ ἕξῃ ἕως ἑπτὰ χιλιοστὰ τοῦ βαθμοῦ, και μένει ἐκεῖ μέχρις ὅτου ή πληγὴ ἀρχίσῃ νὰ ἐπουλώνεται. Ἡ ὕψωσις αὐτῇ τὴς θερμοκρασίας είναι βέβαια ἀσημάντη. Ἀν ὅμως λάβετε ὅπ' ὅψιν ὅτι ή κανονικὴ θερμοκρασία τὴς πατάτας είναι 0,005 βαθμοί, θὰ ἴδῃτε ἀμέσως ὅτι ὁ πυρετὸς ἀντιπροσωπεύει 14 ἕως 15 φορές τὴν κανονικὴν θερμοκρασίαν.

Ἀν δηλαδὴ συνέβαινε τὸ ἴδιο στὴ θερμοκρασία τοῦ ἀνθρώπου, ὅταν άρρωσταίνῃ θὰ εἶχανε πυρετὸ 431 ἕως 511 βαθμῶν. Ἄφου ή κανονικὴ θερμοκρασία τοῦ σιματός μας είναι περίπου 36,5 βαθμῶν.

Περιεργότερες ἀκόμη παρατηρήσεις ἔκαμε ὁ βοτανολόγος αὐτός, μολύνοντας τὴν πληγὴν πατάτας με ένα μικρόδιο. Σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση, ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρες ή θερμοκρασία τὴς πατάτας άνεβαίνει τριάντα και τριανταπέντε φορές παραπάνω από τὴν κανονικὴ. Ἀν πάρουμε τὴν ἴδιαν ἀναλογία στὸν ἀνθρώπον, θὰ εἶ-

χαμε πυρετὸ από 1095 ἕως 1277 βαθμούς!

Η πατάτα, ὅπως κάθε ζωντανὸς ὀργανισμός, ἔχει ἀμυντικὰ μέσα γιὰ νὰ προστατεύεται από παντὸς εἶδους μολύνσεις. Καὶ τὰ ἀμυντικὰ αὐτὰ μέσα συγκεντρώνονται πάντα εἰς τὸ σημεῖο ὅπου παρουσιάζεται ὁ κίνδυνος. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, ἐνῶ στοὺς ἀνθρώπους ή ὕψωσις τὴς θερμοκρασίας στὸν πυρετὸ είναι ή ἴδια σὲ ὅλο τὸ σῶμα, εἰς τὰ φυτὰ ή θερμοκρασία άνεβαίνει μόνο στὰ μέρη ἐκεῖνα που ἔχουν ἀνάγκη νὰ προστατευθοῦν από κάποια προσβολή.

Ἐξίσωσιμῳ εἶναι ἀκόμη ή παρατήρησις τὴν ὁποίαν ἔκαμε ένας άλλος βοτανολόγος, ὁ Ντράβερτς: ὅτι ή ἀνάπτυξις τῶν φυτῶν συνοδεύεται πάντα από μιὰν αὐξήσι τὴς θερμοκρασίας στὰ μέρη τὴς ἀναπτύξεως, ἐνῶ τὰ μέρη που βρίσκονται ἐν ἀναπαύσει διατηροῦν τὴν ἴδια, ὁμαλή θερμοκρασία. Ὑπάρχουν και φυτὰ που παρουσιάζουν τὸ φαινόμενον αὐτὸ τὴν ἐποχὴ που ἀνθίζουν.

Εἶναι ζωτικὲς δυνάμεις άνεπαίσθητες, που μὲς φανερῶνουν ἐν τούτοις ὅτι και τὰ φυτὰ ὄννε, αἰσθάνονται και ὑποφέρουν, ὅπως και κάθε ζωντανὴ ὑπάρξις που βρίσκεται στὸν κόσμο.

Μία φορά ἦτανε ένας βασιλιάς, — σὰ νὰ ποῦμε στὴν Ἀθήνα, — κι' ὁ βασιλιάς αὐτὸς εἶχε στὸ κορμί του λέπρα, μὰ τόσο πολὺ κακὴ λέπρα, που κανένας γιατρός δὲ μπορούσε νὰ τοῦ τη γιατρέψῃ. Τότενες, νάσου και παρυσιάσθηκε στὴν πόρτα τοῦ παλατιοῦ ένας κακομοῖρης, ένας παλιάνθρωπος, που συχαινόσσουν νὰ φτύσῃς ἀπάνω του· αὐτὸς τὸ λοιπὸν ὁ παλιάνθρωπος λέει: — Θέλω νὰ 'δῶ τὸ βασιλιά.

— Βρὲ φύγε, τοῦ λένε οι ἄνθρωποι τοῦ παλατιοῦ, που θὰ δῆς ἐσὺ τὸ βασιλιά, που εἶναι στὸ ἀμὴν νὰ πεθάνῃ.

— Μὰ, λέει, θέλω νὰ τὸν 'δῶ, νὰ τοῦ πῶ πῶς ξέρω ένα γιατρικὸ γιὰ τὴν άρρώστειά σου, ένα κι' ένα.

— Βρὲ ἀντε στὸ καλὸ ἄνθρωπέ μου, ἐδῶ ἦρθανε καν και καν γιατροί, οἱ καλλίτεροι τοῦ κόσμου, και δὲν κάνανε τίποτα, καὶ θὰ τὸν κάνῃς ἐσὺ καλά!

— Ὅχι, λέει ἐκεῖνος, θὰ 'μπῶ. — Ὅχι δὲ θὰ 'μπῇ.

Φωνές ἀπ' ἐδῶ, φωνές ἀπ' ἐκεῖ, μαλώματα, τ' ἄκουσ' ὁ βασιλιάς και τοὺς λέει:

— Βρὲ τί εἶναι, τί τρέχει;

— Ένας παλιάνθρωπος, τοῦ λένε, θέλει νὰ σὲ 'δῇ, γιατί, μάς λέει, ξέρει ένα γιατρικὸ γιὰ τὴν άρρώστειά σου, που εἶναι ένα κι' ένα.

— Μπα, λέει ὁ βασιλιάς, ἀφήστε τον νάρθῃ τὸν ἀνθρώπο, που ξέρει κανεῖς, μπάς και με κάνει καλά· ἐγώ, ἔτσι κι' ἔτσι, ἀπ' τοὺς γιατροὺς προκοπὴ δὲν εἶδα· πέστε του νάρθῃ γλήγορα ἀπάνω.

Τὸ λοιπὸν, ἄμα άνέβηκε στὸ βασιλιά, πέφτει στὰ πόδια του και τοῦ κάνει τεμενά.

— Ἀφέντη μου, πολυχρονεμένη μοι βασιλιά, τοῦ λέει, ἂν θέλῃς γιὰ νὰ γιατρευθῇς, πρέπει νὰ κάνῃς τοῦτο και τοῦτο: Πρέπει νὰ κλέψῃς κανένα βασιλόπουλο, νὰ τὸ μεγαλώσῃς, κι' ἄφου τὸ μεγαλώσῃς νὰ τὸ σφάξῃς, και με τὸ αἷμα του νὰ πλύνῃς τὸ κορμί σου, κι' ή λέπρα θὰ σοῦ περάσῃ στὴ στιγμή.

— Μὰ πῶς, λέει ὁ βασιλιάς, θὰ τὸ βροῦμε τὸ βασιλόπουλο, γιὰ νὰ τὸ κλέψουμε;

— Στάσου, τοῦ λέει, βασιλιά μου· νὰ γιομίσης τρία καράβια, ὅλο σπάνια πράγματα, διαμαντόπετρες, μαργαριτάρια, χρυσάφια, ἄγρια θηρία, και νὰ τὰ στείλῃς σ' ἄλλα βασιλεία· νὰ μὴ τὴς βγάλουν τίς πραγμάτειες ὅξω νὰ τίς πουλᾶνε· και τότες, σὰν πάῃ και κανένα βασιλόπουλο ν' ἀγοράσῃ ή και νὰ 'δῇ, τὸ κλέβουμε.

Τὸ λοιπὸν τὰ καράβια τοιμασθήκανε και φύγανε κι' ἄφου ἀράξανε, βγάλουν διαλαλητάδες: Ἦρθανε τρία καράβια κι' ἔχουν σπάνια πράγματα, διαμαντόπετρες, μαργαριτάρια, χρυσάφι κι' ἄγρια θηρία, που νὰ φριξῇ ὁ νοῦς σας.

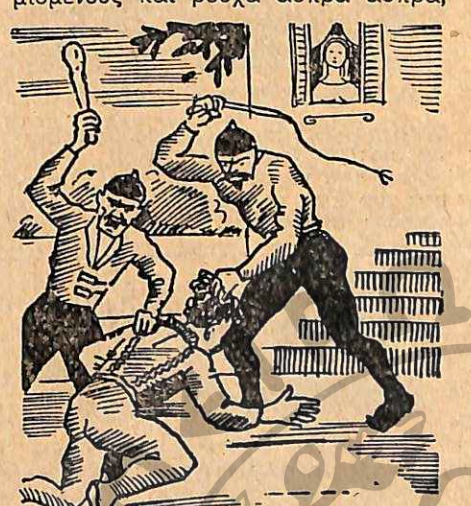
Ὁ κόσμος ἔτρεχε νὰ 'δῇ τὰ λαμπρά ἐκεῖνα πράγματα· λέει λοιπὸν και τὸ βασιλόπουλο: Βρέ! τόσοι κόσμος πηγαίνει, δὲν πηγαίνω κι' ἐγώ ἐκεῖ νὰ

δῶ ἐκεῖνα τὰ ἄγρια θηρία; Και καθὼς μπῆκε μέσα στὸ καράβι, κάνει τὸ καράβι πανιά, κι' ἀπὸ 'δῶ πᾶν οἱ ἄλλοι. Καὶ τὰ καράβια πάνε ἴσα στὸ βασιλιά τὸ βασιλόπουλο.

Ὁ βασιλιάς σὰν εἶδε τὸ βασιλόπουλο διατάζει νὰ τὸ βάλουνε στὴ φυλακή. Καὶ τὸ ταῖζανε μέλι και κουκουάρη, γιὰ νὰ μεγαλώσῃ και νὰ παχύνῃ.

Ὁ βασιλιάς εἶχε μιὰ κόρη, που δὲν εἶχε γίνει ὁμορφότερη γυναικὰ — ἐδῶ ἦλθε γιὰ νὰ βγῶ, νὰ λάμψῃς γιὰ νὰ λάμψω — τέτοια ὁμορφιά! Ἡ πεντάμορφη τοῦ κόσμου ἦτανε· και σὰν εἶδε τὸ βασιλόπουλο τ' ἀγάπησε.

Τοῦ ἔστειλε, λοιπὸν, καθεμέρα φαγὰ μαγειρεμένα με τὰ ἴδια τὴς τὰ χέρια: λαγούς, γάλους παραγεμισμένους (Ἄ νάχαμε κανένα πόδι και καμιά χιλιάρικη χα χα· — Σωπάτε βρὲ ἀδερφέ, ὅλο κόβετε τὸ παραμῦθι και δὲν ἔχει γούστο). Τὸ λοιπὸν τοῦ ἔστειλε λαγούς, γάλους παραγεμισμένους και ροῦχα ἄσπρα ἄσπρα,

Τοῦ δῶσανε παρὰ μιὰ τεσσαράκοντα.

πουκάμισα σιδερωμένα κι' ὀλοκαίνουρηγιά: Τοῦ τᾶστεινε ἀπὸνα λαγοῦμι ποῦχε κανεῖ στὴ φυλακή. Τέλος, ἐλευθερώνει τὸ βασιλόπουλο, παίρνει και πλοῦτῃ πολλὰ ἀπ' τὸν πατέρα τὴς κρυφὰ και φύγανε μαζί.

Ὁ πατέρας τὴς κι' ή μάνα τὴς τὴν καταράσθησαν μ' αὐτὴν τὴν κατάρα: Τὸ βασιλόπουλο, εὐθὺς που θὰ τὸ φιλήσῃ ή μάνα του, νὰ τὴν ξεχάσῃ αὐτὴν, νὰ μὴ τὴν θυμᾶται: που σ' εἶδα και ποῦ σὲ ξέρω.

Αὐτὴ ἔμαθε πῶς τὴν καταράσθηκε ή μάνα τὴς, και εἶπε τοῦ βασιλόπουλου νὰ μὴ φιλήσῃ με τὴν μάνα του, γιατί, πάει, τοῦ λέει, μ' ἔχασες.

— Ἐννοία σου, τὴς λέει αὐτὸς, μόν' στάσου ἐσὺ ἐδῶ μέσ' στὸ καράβι, νὰ πᾶω ἐγώ νὰ 'δῶ τοὺς γονιούς μου, κι' ἔπειτα γυρίζω και σὲ παίρνω.

Πάει, και καθὼς τὸν βλέπει ή μητέρα του, γύθηκε και τὸν ἀγκάλιασε, γιὰ νὰ τὸν φιλήσῃ.

— Μή, μανοῦλα μου, μή, τὴς λέει, γιατί τὴν κόρη που με γλύτωσε, τὴν καταράσθηκανε οἱ γονιοί τὴς μ' αὐτὴ τὴν κατάρα: Ἀμα με φιλήσῃς νὰ τὴν ξεχάσω.

Ἐπειδὴ ὅμως ἦτανε κουρασμένος ἀπ' τὸ ταξίδι, ἔπεσε λίγο νὰ κοιμηθῇ, κι' ὕστερα νὰ σηκωθῇ νὰ πᾶῃ νὰ πάρῃ τὴν γυναικὰ του, τὴ βασιλοπούλα. Ἐκεῖ λοιπὸν που κοιμότανε πῆγε ή μάνα του νὰ τὸν σκεπᾶσῃ μ' ένα λεπτὸ μαντήλι γιὰ νὰ μὴν τὸν τρῶν· οἱ μυῖγες, ἀλλὰ ἔσκυψε και τὸν φίλησε.

Ὅταν σὲ λίγο εὐπνήσῃ τὸ βασιλόπουλο, ή μάνα του τοῦ λέει: Πότε θὰ πάμε νὰ πάρουμε τὴ νύφη ἀπ' τὸ καράβι;

— Ποιὰ νύφη, τὴς λέει.

— Νά! ἐκεῖνη που σὲ γλύτωσε, ἐκεῖνη που σ' ἔφερε ἐδῶ.

— Βρὲ μάνα μου, τὶ λές ἐκεῖ; ἐγὼ ἔφερα νύφη; Δὲ θυμᾶμαι νὰ με γλύτωσε κανεῖς.

— Ἀ! ἀλλοίμονο, λέει ή βασιλίσσα, τὸν φίλησε και τὴ λησιμόνησε.

Ἡ βασιλοπούλα, ἀφου κατάλαβε ὅτι τὴ λησιμόνησε, πῆγε και κάθησε ἀντίκρου στὸ παλάτι· και τότε, καθεμέρα ἐτραγουδοῦσε τόσο γλυκά, που νόμιζες ὅτι λαλοῦσανε ἀηδόνια, κι' ἔκανε ὅλους τοὺς νέους τὴς πολιτείας και ζουρλαθήκανε.

Δυὸ φίλοι τοῦ βασιλόπουλου, που τὴν εἶδαν, χάσανε τὰ μυαλά τους και θελήσανε νὰ πάνε νὰ τὴν 'δοῦνε στὸ σπίτι τὴς.

Ἐκεῖνη τότες τοὺς παράγγειλε ὅτι ἂν δὲ μπορέσουν ν' άνεβῶννε τὴ σκάλα, θὰ φάνε ξύλο τὴς χρονιάς τους, που θὰ βάλουνε και στὴν τσέπη τους. Ἐκεῖνη ἔβαλε τοὺς δούλους τὴς κι' ἀλείψανε τίς σκαλές με ξύγκια, σπαρματσέτα, σαποῦνια, γιὰ νὰ γλιστροῦνε, και νὰ μὴ μπορῇ κανένας ἀπ' αὐτοὺς ν' άνέβῃ ἀπάνω.

Λοιπὸν, καθὼς πάει ὁ πρῶτος ν' ἀνέβῃ, μπουόρρρ! πάρτον κάτω. Ξαναδοκιμάζει, τρεῖς φορές, τίποτε: Τότε τὸν πιάνουν οἱ δούλοι και τοῦ ρίχνουν παρὰ μιὰ τεσσαράκοντα.

Στοὺς ἄλλους ὅμως ἐκεῖνος δὲν εἶπε ὅτι ἔφαγε ξύλο, μόν' τοὺς εἶπε πῶς τὴν εἶδε τάχα, κι' εἶναι ἄγγελος, ὅτι γελάει και πέφτουν ρόδα στὴν ποδιά τὴς· και τὴν ανέβασε τέλος στὰ ἑπτὰ οὐράνια.

Πάει κι' ὁ δεύτερος, κι' ἀφου ἐχόρτασε κι' αὐτὸς από ξύλο, λέει τὰ ἴδια κι' αὐτός.

Τότες πάει και τὸ βασιλόπουλο, μὰ κι' αὐτὸς πέφτει κάτω από τὴ σκάλα, και διατάζει ή βασιλοπούλα νὰ τὸν δείρουνε πιὸ πολὺ από τοὺς ἄλλους, και τότε κανέναν τ' ἀλατιῶ.

Σὲ κακὰ χάλτια γυρίζει τὸ κακομοῖρικο τὸ βασιλόπουλο στὸ παλάτι άρρωστο, πέφτει στὸ κρεβάτι, ὁ πα-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 640)

* Λέγεται πρὸς τὸ παραμῦθι αὐτό: Ἡ κατάρα τὴς μάνας ἔχει σχέση με τὸ μῦθο τοῦ Θησέως και τοῦ Μινώταυρου.

Ο ΚΗΨΟΣ

Το παραμυθάκι μας

ΚΑΤΣΙΚΙ ΚΑΙ ΛΥΚΟΣ

Μιά φορά ένα κατσικάκι ξέκοψε από το κοπάδι του κι' έπήγε να παίξει και να βοσκήση μοναχό του. Χωρίς να το καταλάβη τράβηξε πέρα μακριά, όπου βρήκε ένα λειβάδι και ξεγνοιαστο βάλθηκε να τρώη από το

Ο λύκος άρχισε κι' αυτός να χορεύη.

δροσερό χορτάρι και να παίξει πηδώντας πότε-έδω και πότε-έκει. Ξαφνικά να σου και πετιέται μπροστά του ένας πελώριος λύκος! Το κατσικάκι τόβαλε στα πόδια. Μά κι' ο

λύκος δεν κάθησε με σταυρωμένα χέρια. Όσο έτρεχε το κατσικάκι, έτρεχε κι' ο λύκος ξοπίσω του. Και μπορούσε δεν μπορούσε το πρόφθασε.

Χάθηκε, συλλογίστηκε το καυμένο κατσικάκι κι' έβυσε το κεφάλι του για να κατεβάση καμιά έξυπνη ιδέα, να ξεγελάση το λύκο και να του το σκάση.

Και δεν άργησε να τη βρή. Γυρίζει λοιπόν και τραγουδιστά λέει στο λύκο:

Λύκε, λύκε, ό,τι κι' αν κάνω, δέ γλυτώνω, θά πεθάνω και της μάνας μου ή κατάρη — άχ Θεέ μου, τί τρομάρα — έτσι δέ θά πάη άδίκως. Μοῦπε: «Νά σέ φάη ο λύκος». Σού ζητώ λοιπόν μιά χάρι, αν τό θές, αν σου γουστάρη κάτι να μου τραγουδήσης. Θέλω πριν να ξεψυχήσω να χορέψω, να γλεντήσω.

Ο κουτολύκος πίστεψε στα λόγια, που του είπε το κατσικάκι, κι' άρχισε να τραγουδά και να χορεύει κι' αυτός μαζί. Και γίνικε τέτοια φασαρία, που άκουσαν από πέρασε οι βοσκοί.

Λύκος στο κοπάδι! φώναξαν. Κι' άμόλησαν τά μαντρόσκυλα, που ώρμησαν προς το λειβάδι.

Σέ λίγο, ο λύκος ήταν περικυκλωμένος. Έκανε να φύγη, αλλά που!...

Μιά... δυό... τρεις... τέσσερις... Νιόνιο περαστικάκα!

Αλλά δεν πρόφτασε να μισοτελειώση, όπότεν ο Νιόνιος ξεφεύγει άξαφνα από τά χέρια της μητέρας του και καταφορκισμένος απάξει τον Πίπη από τά μαλλιά, τον βάζει κάτω και τον άρχίζει στο ξύλο... Τό τί γίνικε δεν μπορώ να σάς τό πώ.

Ο Νιόνιος άφριζε απ' τó κακό του και τώρα ξεθυμάνει για καλά στην πλάτη του φουκαρά του Πίπη...

Στό τέλος όμως ο Πίπης κατάφερε να ξεγλυτώση και να τό βάλη στα πόδια με αρκετές γρατζουνιές και πολλά-πολλά δάκρυα!

Ο Νιόνιος έβραζε άκόμη σαν ή-φαιστίο απ' τó θυμό του και για να ξεθυμάνη μοίρασε δεξιά κι' άριστερά στα άλλα παιδιά από ένα δυό σιγανά... χαστουκάκια...

Κανένα όμως παιδί δεν τόλμησε ν' άγριέψη στον Νιόνιο κι' αυτός, ικανοποιημένος που ήταν... νικητής, βάλθηκε να σηκώση τó παντελόνι του πού... κόντευε να πέση απ' τó πάλεμα κι' από τις παντουφλιές!

Έπειτα έστρωσε λίγο τά μαλλιά του, που ήσαν άνω-κάτω και άφου έβαλε τά χέρια του στις τσέπες του πανταλονιού του, σπηρίχτηκε στον τοίχο κι' άρχισε να σφυρίζη... αξιοπρεπώς.

Ο Τοτός τότε τον πλησίασε...

Νιόνιο, τί έκανες μωρέ πού έφα-

ΔΥΟ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ ΜΕ ΤΙΣ ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ

΄Αψυχος-ψυχάτος, κουτσοποδαράτος, στέκεται και κρίνει τη δικαιοσύνη. (Τό καντάρι) Λαϊκό

Έστάλη υπό Άθων. Μυττάρα.

Τόχετε φάει όλοι σας μπορώ να τ' όρκιστώ, μά ούτε ώμό δεν τρώγεται, ούτε ψητό, ούτε βραστό. (Τό ξύλο πού τρώνε καμιά φορά τά παιδιά)

Έστάλη υπό Κωνστ. Σαμιού.

Δεξιά κι' άριστερά, μπροστά και πίσω, παντού τον είχαν ζώσει τά σκυλιά!

Και τώρα, έτοιμος ο λύκος να φάγωθ από τά σκυλιά, γυρίζει και λέει στο έξυπνο κατσικάκι, που χαρούμενο τον κοίταζε από μακριά:

Χαχανίζεις, καμαρώνεις και σά διάνος μου φουσκώνεις για τó έξυπνο τερτίπι. Μά εγώ — τί καρδιοχτύπι — όπου νάαι θά πεθάνω, δεν ξεφεύγω ό,τι κι' αν κάνω. Θάρρη όμως κι' ή σειρά σου, αν τά λόγια της μαμάς σου δεν άκούς κι' απ' τó κοπάδι τρέχης πέρα στο λειβάδι. Θά βρεθής ένας άλλος λύκος να σε χάψη. Κι' όχι άδίκως.

γες τόσο ξύλο; του είπε δειλά.

— Έπλυνα τά δόντια της... γά-τας με τó βουρτσάκι της... μαμάς, απάντησε ο Νιόνιος.

— Χί, χί, χί, έκανε ένθουσιασμένος ο Τοτός...

Και οι δυό μαζί έσκασαν στα γέ-λια.

— Και συ τί έκανες χτές πού τις έφαγες;

— Έγώ τάισα τον παπαγάλο... σκορδαλιά!

Κι' άφου γέλασαν κι' οι δυό πολύ, ο Νιόνιος πήρε τον φίλο του άγκα-λιά και ξεκίνη-σαν για βόλτα...

— Ξέρεις τί-ποτα; του είπε στο δρόμο, σκα-ρώνο υ με μιά δουλειά;

— Λέγε, είπε ο Τοτός...

Κι' ο Νιόνιος, σκύβοντας σ' τ' αυτό του Τοτού, του είπε ένα σω-ρό μυστικά και γελώντας τόν ρώτησε:

— Σύμφωνοι; Ναι, απάντησε ο Τοτός.

Τί είδους όμως δουλειά σκέφθηκε ο τρελλο-Νιόνιος;

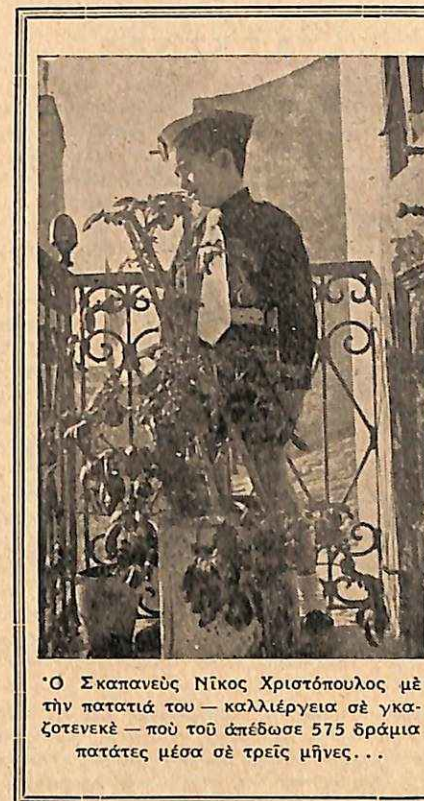
Δεν ξέρω!

Τόν άρχισε στις παντουφλιές.

— Ναι, απάντησε ο Τοτός.

Τί είδους όμως δουλειά σκέφθηκε ο τρελλο-Νιόνιος;

Δεν ξέρω!

Ο Σκαπανεύς Νίκος Χριστόπουλος με την πατατιά του — καλλιέργεια σε γκα-ζοτενεκέ — πού του απέδωσε 575 δράμια πατάτες μέσα σε τρεις μήνες...

ΞΕΥΘΑ ΚΟΥΤΕ

Γιαννάκης: Μαμά, γιατί τó ρολόγι του παππού, πού είναι τόσο μικρό, μπορεί και πηγαίνει ίσα στις ώ-ρες με τó ρολόγι της εκκλησίας, πού είναι τόσο μεγάλο;

Έστάλη υπό Μαρίας Κάταρη.

Πάνος: Μητέρα, πώς θά ψήσης τó λαγό;

Μητέρα: — Μά λάχανα...

Πάνος: "Οχι, μητέρα. Ο λαγός άγαπά τόσο πολύ τά λάχανα, πού θά τά φάη...

Έστάλη υπό Πάνου Χατζηθάνου.

Ο Τοτός προσεύχεται: «Άχ, Θεούλη μου, κάμε να ξεχάση ή μαμά τά κλειδιά επάνω στον μπου-φέ...».

Νιόνιος Τοτός & Σία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ...

Τά παιδιά πού έπαιζαν στο δρόμο σταμάτησαν τó παιγνίδι τους...

Είχαν άκουστή φωνές απ' τó σπίτι του Νιόνιου:

— Μαμάκαα! Μηή... μηή...

— Χόπ! χόπ! τίς τρώνε πάλι ο Νιόνιος πρῶτῃ-πρῶτῃ, έκανε με χαρά ένα από τά παιδιά, ο Τοτός.

— Μά γιατί τόν δέρνουν; ρώτησε ο Πίπης, ο πιό μικρός της παρέας.

— Ξέρω γώ, κάτι θάκανε, είπε ο Τοτός και ξεκίνησε μαζί με την παρέα του για να πάη να δῃ γιατί τις έτρωγε ο φίλος του.

Έφτασε λοιπόν μπροστά στην αύ-λόπορτα του σπιτιού του Νιόνιου και την σιμάνοιξε σιγά για να σπάσουν όλοι κέφι.

— Ω, ώ... Παντούφλα δουλεύει έδῶ!

Ο Νιόνιος ξεφώνιζε... Κι' ο Πί-πης είχε τόσο ένθουσιαστή με τόν ξυλοδαρμό του φίλου του, ώστε άρ-χισε να μετρώ τις... παντουφλιές:

Οι δυνατοί και παγεροί άνεμοι πού άνεμώδερναν τó μπαλκόνι μας απ' ό-λες τις μεριές, της κατεσάκισαν τούς βλαστούς και καταξεσχίσανε τά φύλ-λα. Τόσο πού άναγκάσθηκα να της στερεώσω τόν βλαστό σε τρία καλά-μια πυραμίδας και τούς μικρότερους να τούς δέσω στα κάγκελλα του μπαλ-κονιού.

Την παραμονή των Χριστουγέννων την ξεριζώσαμε με τόν μπαμπά μου. ΄Η χαρά μου δεν περιγράφεται, πόσο ώραιες και μεγάλες πατάτες βρήκα-με! Τις ζυγίσαμε στού διπλανού έμπο-ρου. Βγήκανε 575 δράμια! Ο πατέ-ρας μου πήρε τότε ένα γάλο και τόν φτιάξαμε τά Χριστούγεννα με τ'ίς πα-τά-τες, μου!

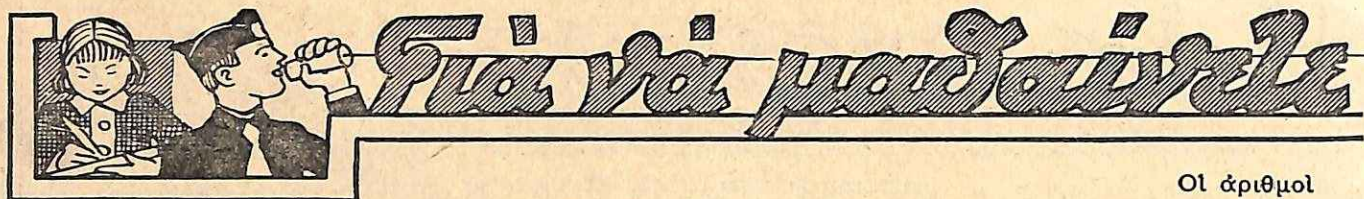
Σκέπτομαι λοιπόν, τώρα πού άρχί-ζουν πάλι να φυτεύουν πατάτες, μιά και είμαστε 700.000 Σκαπανείς και Φαλαγγίτες, αν φυτεύαμε όλοι μας ά-πό μιά γλάστρα με μιά πατάτα, θά-χαμε παραγωγή σε τρεις μέσα μήνες από 1.000.000 δικάδες πατάτες!

Νίκος Π. Χριστόπουλος

Σκαπανεύς Ληξουρίου, Υποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πάλλης

Είμαστε σύμφωνοι, άγαπητέ Χριστόπουλε, έτσι πρέπει να σκε-πτώμαστε όλοι.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Τρίγωνον

***** 1η σειρά: Μυθικός
**** γίγας. 2α σειρά:
**** Κάτοικος πόλεως
** της Μ. Ασίας, ε-
* ναντίον της οποίας
έπολεμσαν οι αρχαίοι Έλ-
ληνες. 3 Η γυναίκα που έ-
γινε στήλη άλατος. 4 Μό-
ριον της προστακτικής. 5
Σύμφωνον.

Και καθέτως τὰ ἴδια.
Β. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Μεταγραμματισμός

“Ενός μέρους του προσώπου
άν τὸ πρῶτο γράμμα βγῇ
κί’ ένα άλλο προσηθῇ
ποταμός της Αφρικῆς
θὰ παρουσιασθῇ.

ΗΛ. ΦΟΝΤΑΛΗΣ

Ἀκροστιχίς

Τὰ ἀρχικά τῶν κάτωθι
ζητουμένων λέξεων ἀποτε-
λοῦν πρωτεύουσαν εὐρωπαϊ-
κοῦ κράτους.

1) Κράτος της ΝΑ. Εὐ-
ρώπης. 2) Βιομηχανική πό-
λις της Ἀγγλίας. 3) Χώρα
της Ἀσίας. 4) Ὑπομονητι-
κὸς ἄνθρωπος. 5) Πλοῖον
(ἀρχ.). 6) Ὁραία ἐλληνι-
κή νῆσος. 7) Ὁ πρῶτος ἀε-
ροπόρος.

Α. ΔΟΥΚΟΥΜΟΠΟΥΛΟΣ

Τριγενές...

Τὸ ἀρεστικό μου κάτοικος
χώρας βρετανικῆς,
τὸ θηλυκό μου στὴ βάρκα
[σου]

πολλές φορές κρατεῖς
καὶ τοῦ φωτός τ’ ἀντίθετο
στο οὐδέτερο θὰ ἴδῃς.

Σ. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 19ου ΦΥΛΛΟΥ

Αἰνιγμα: Ἡ καρδιά.
“Α π” ἀντίθετα: Κρήτη
(Καλός, Ράπτα, Ἡσυχία, Τέλος,
Ἡμέρα).

Λεξιγριφοί: “Ομηρος
(Ο—μηρός).

Κρυπτογραφικόν:
Πίνδαρος, Ρόδος, Πάδος, Δάς,
Ἰνδία, Πίνδος, ἀνά.

Μαγική εἰκὼν: Μπά-
νιο (ΜπαΜΠΑ ΝΙΟνιο).

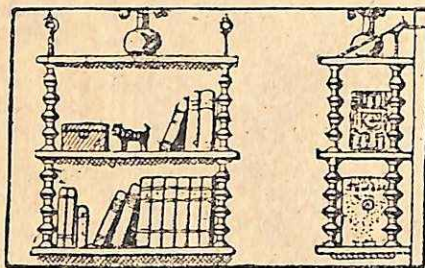
Ἀκροστιχίς: Πίνδος
(Παρίσιος, Ἰνδία, Νορβηγία, Δι-
λος, Ὀλλανδία, Σπάρτη).

Περωτὸν γράμμα:
Ξίφος, ὄξεια, Νάξος, Ἀναξ Κό-
ραξ.

Ἐρωτήσεις: Τὰ ἄγραφα,
ὁ Πάνθηρ, ἡ Ὑάνα, ἡ Ἀίγινα, ἡ
Ἐδέσσα, τὰ ροδάκινα, τὸ ἀχλά-
δι, τὰ μήλα.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

“Ἡ ἐταξέρα ἀπὸ παλῆς κουβαρίστρες εἶναι μιά χαριτωμένη κατα-
σκευή, πού δὲν χρειάζεται πολλές τεχνικές γνώσεις καὶ μεγάλην ἐπι-
δεξιότητα. Μὲ λίγη
προσοχή καὶ ὑπομονή
μπορεῖτε νὰ φτιάξετε
τὴν ὡμορφὴ ἐταξέρα
πού βλέπετε στὴν εἰ-
κόνα.

Υλικά: Παίρνε-
τε τρεῖς σανίδες, πλά-
τους 15-20 ἑκατο-
στομέτρων καὶ μήκους
50-70. Σαράντα κου-
βαρίστρες ἀχρηστες,
χωρὶς κλωστή ἔννοει-
τό καθένα.

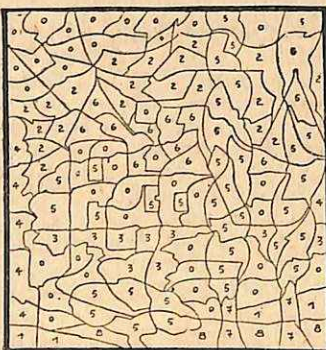
ταὶ καὶ δυὸ κορδόνια γερὰ μήκους 1 μ. 50

Ἔργασία: Στὶς τέσσαρες ἄκρες τοῦ κάθε σανιδιοῦ μπορεῖτε
νὰ ἀνοίξετε ἀπὸ μιά τρυπίτσα, ἴση πρὸς τὸ μέγεθος τῆς τρυπῆς τῆς
κουβαρίστρας. Βάζετε τὴ μιά σανίδα κάτω καὶ κολλᾶτε στὶς τέσσα-
ρες ἄκρες, ἐπάνω ἀπὸ τὶς ἀνοικνέμενες τρυπίτσες, ἀπὸ πέντε κουβα-
ρίστρες. Τὸ κολλῆμα γίνεται προσεκτικὰ μὲ ψαρόκολλα. Ἐπάνω στὶς
τέσσαρες κολῶνες πού φτιάξατε, τοποθετεῖτε τὴ δεύτερη σανίδα, τὴ
στερεώνετε μὲ ψαρόκολλα καὶ ἔπειτα βάζετε πάλι στὶς ἄκρες ἀπὸ
πέντε κουβαρίστρες, κολλημένες καλὰ μεταξύ τους. Ἀπὸ ἐπάνω θὰ
μῇ ἡ τελευταία σανίδα.

“Ὅταν κολλήσουν καλὰ οἱ κουβαρίστρες καὶ τὰ σανίδια, περ-
νᾶτε ἀνάμεσα στὸ σωλῆνα πού ἐσχημάτισαν οἱ τρύπες τὸ κορδόνι,
συνεχίζετε ἀνάμεσα στὸν δεύτερο σωλῆνα καὶ δένετε τὸ κορδόνι στὸ
ἐπάνω μέρος. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ στὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς ἐταξέρας,
πού εἶναι πιά ἔτοιμη καὶ μπορεῖ νὰ τοποθετηθῇ ἐπάνω σὲ ὀποιοδῆ-
ποτε ἔπιπλο ἢ νὰ κρεμασθῇ γερὰ, ἀπὸ τὸν τοῖχο.

Οἱ εἰκόνες δείχνουν τὴν προσθία (ἀριστερὰ) καὶ τὴν πλαγία (δε-
ξιὰ) ὄψη τῆς ἐταξέρας.

Ζωγραφικὴ

Χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς
εἰκόνας ὡς ἐξῆς:

“Ὅπου ὑπάρχει:

- 1 μὲ κίτρινο,
- 2 μὲ μπλε ἀνοιχτό,
- 3 μὲ κίτρινοπράσινο,
- 4 μὲ πράσινο ἀνοιχτό,
- 5 μὲ πράσινο σκοῦρο,
- 6 μὲ πορτοκαλλί,
- 7 μὲ καφετὶ ἀνοιχτό,
- 8 μὲ καφετὶ σκοῦρο.

Τὰ μέρη τῆς εἰκόνας πού
ἔχουν 0 θὰ μείνουν λευκά.

Οἱ ἀριθμοὶ

Συνέχεια τῶν μαγικῶν
ἀριθμῶν πού ἐδημοσιεύσα-
με στὸ προηγούμενο φύλλο.

Ὁ ἀναγνώστης μας κ. Δ.
Φροσυνάκης μᾶς προσφέρει
μιά νέα παρατήρησίν του.
“Ὅτι ὁ ἀριθμὸς 5.363.222.
357 πολλαπλασιαζόμενος
ἐπὶ τὸ 2.071.723 δίδει γινό-
μενον — οὔτε λίγο, οὔτε πο-
λύ... — δέκα καὶ ἑπτὰ ἄσ-
σους στὴ σειρά!!

Δηλαδή:

2.071.723
5.363.222.357

11.111.111.111.111.111

Δημοσιεύομεν τὸν περιερ-
γο αὐτὸν πολλαπλασιασμό,
χωρὶς νὰ ἐξακριβώσωμεν
ἂν εἶναι πραγματικὸ καὶ
σωστὸ τὸ γινόμενον.

“Ἄν θέλετε μπορεῖτε νὰ
κάμετε ὁλόκληρην τὴν πρά-
ξι γιὰ νὰ ἐξακριβώσετε ἂν
ὁ ἀποστολεὺς δικαίως ἀρά-
διασε τὰ δεκαεπτὰ 1 ἂν
ἔκαμε ἀστεία... Χρειάζεται
ὅμως κουράγιο, ἐφ’ ὅσον ὁ
πολλαπλασιαστὴς καὶ ὁ
πολλαπλασιαστέος εἶναι ἀ-
ριθμοὶ ἑκατομμυρίων καὶ
δισεκατομμυρίων...

Πήξη εὐθυμίας

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ...

Μιά μέρα ὁ Διάδοχος τοῦ Θρό-
νου τῆς Περσίας περπατοῦσε στὸν
κῆπο τοῦ παλατιοῦ του, ὅταν εἶδε
τὸν κηπουρὸ νὰ κοιμάται στὴ σκιά,
κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρο. Θυμωμένος
τοῦ φώναξε:

— Τεμπέλη, δὲν σοῦ ἀξίζει
οὔτε νὰ φωτίζεσαι ἀπ’ τὸν ἥλιο.

— Τὸ ξέρω ὕψηλότε, ἀ-
παντᾷ ὁ κηπουρὸς, γι’ αὐτὸ κι’
ἐγὼ κοιμάμαι κάτω ἀπὸ τὸ δένδρο.

ΕΛΛ ΓΡΗΓΟΡΑ

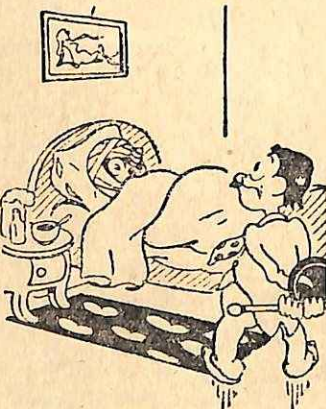
Διηγούνται ὅτι κάποτε ἓνας ἡ-
θοποιὸς πού ἐπαίξε στὸ θέατρο
τὸ ρόλο τοῦ Ριχάρδου τοῦ Γ’ στὸ
ὁμώνυμο ἔργο τοῦ Σαίξπηρ καὶ
τὴ στιγμή πού μὲ πάθος φώναζε
τὴν ἀποστροφή: “Εὐ’ ἀλογοῖν’ ἀ-
λογοῖ! Δίνω τὸ βασίλειό μου γιὰ
ἓνα ἄλογο!”, κάποιος γαβριάς
ἀπ’ τὴ γαλαρία τὸν εἰρωνεύθηκε
λέγοντας:

— “Ἐνας γάιδος δὲ θάκα-
νε τὴν ἴδια δουλειά;

Κι’ ὁ ἡθοποιὸς, χωρὶς νὰ τὰ χά-
σῃ, τοῦ ἀπήντησε:

— Naί, ναί. Μὰ ἔλα γρήγορα.

ΔΙΑΙΤΗΤΗΣ...

— Περσαστικά σου φίλε μου.

“Ἀλλὰ τί ἐπαθες; Ἐπαιξες σὲ
κανένα πυγμαχικὸ μάτς;

— “Ὀχι. Ἐπαιξα ἀπλῶς δια-
τητής...

Γνωρίζετε:

1. “Ἄν ὑπάρχῃ τακτικὴ
ἀεροπορικὴ συγκοινωνία
μεταξὺ τῶν Ἀθηνῶν καὶ
τῆς Αἰγύπτου;

2. Ποῖα εἶναι τὰ ταχύτε-
ρα σκάφη τοῦ Βασιλικοῦ
Ναυτικοῦ τῆς Ἑλλάδος;

3. Οἱ ταχύτεροι δρομεῖς
τοῦ κόσμου ἀνήκουν στὴ
λευκὴ ἢ στὴ μαύρη φυλή;

4. Ποῖα εἶναι παλαιότε-
ρα διώρυγες; Ἡ διώρυξ τοῦ
Παναμά ἢ τῆς Κορίνθου;

5. Σὲ ποῖα νῆσο εὐρίσκε-
ται ἡ κωμόπολις Λιμε-
νάρια;

Ἀπορίες

Γιατί λέμε Ἴρις (Ἴ-ρις)
κι’ ὄχι Ἰμύτης;

Γιατί Ἑρμῆς (Ἑρ-μῆς)
κι’ ὄχι Ἑργαλῆ;

Γιατί ἀντωνυμία (Ἀντώ-
νη-μία) κι’ ὄχι Νικοπέντε;

Γιατί Μυτιλήνη (μύτη-λύ-
ναι) κι’ ὄχι Στομαδέναι;

ΦΩΝΗΝΤΟΛΙΠΟΝ

μς—μ—***—πλς

“Ἄν μεταξὺ τῶν συμφώνων το-
ποθετηθῶν τὰ κατὰλληλα φωνή-
εντα θὰ σχηματισθῇ ἓνα ἀρχαῖον
ρητόν.

Χ. ΠΑΓΚΑΛΟΥ

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΜΑΣ

Ὅριζοντίως: 1 Ἐνας ἀπὸ τοὺς δώδεκα γιουὺς τοῦ Ἰα-
κώβ — Τρυφερός, εὐγενικός, 2 Μουσικὸν ὄργανον, 3 Εἶναι αἱ γυναῖ-
κες, 4 Χρονικὴ μονάς — Ποσοτικὸν (θῆλ.) —

Νότα Εὐρωπαϊκῆς
μουσικῆς, 5 Πόλις τῆς
Θεσσαλίας — “Ἐνα ἀ-
πὸ τὰ μεγαλύτερα ἀε-
ροδρόμια τῆς Ἑλλά-
δος, 6 Ἐκάστος —

“Ἡμερον ζῶον, πολύ-
τιμο γιὰ τὸ γάλα του
(καθαρ.), 7 Ἐκάστην
— Κάτοικος περιφε-
ρείας τῆς Νοτίου Ἑλ-
λάδος, 8 Ὅργανον
αἰσθήσεως — Πρόθεσις
καὶ ἀριθμητικὸν — Πο-
σοτικὸν (οὐδ. πληθ.),

9 Χαρακτηρίζει τοὺς
σοφάρους, ἀξιολογεῖ
καὶ ταπεινοὺς ἀνθρώ-
πους, 10 Μικρὸν καὶ συνήθως τεχνητὸν δάσος, 11 Κατοικία ζῶων —

Πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ κράτους ἢ ὄνομα Βασιλείας τῆς Ἑλλάδος
ἢ εὐρίσκεται στοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Καθέτως: 1 Εἶχε δώδεκα υἱοὺς, ὅπως ἀναφέρει ἡ Γραφή —

“Ἡπιος, μαλακός, 2 Τάσεις (καθαρ.), 3 Εἶναι πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ
τὴν ξηρά, 4 Θεὰ τῆς νεότητος — Τὸ αὐτὸ μὲ τὴν τρίτην λέξιν τοῦ 8
ὁριζοντίως — Θεὸς τῶν ἀρχαίων, 5 Εἶναι ἀγαπητός, πολλές φορές
ὅσον σχεδὸν καὶ ὁ ἀδελφός — Γυναικεῖον ὄνομα, 6 Ὅργανον αἰσθή-
σεως — Διηγήτριον, 7 Δυνάμειος ἢ ὑποκοριστικὸν ἀνδρικοῦ ὀνόματος

— Κάτοικος πόλεως, 8 Βιασύνη (καθ.) — Ἐποχή — Ἡσούνα, 9 Ὁκε-
ανός, 10 Πόλις καὶ περιφέρεια τῶν Ἡν. Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, 11
Νῆσος τοῦ Α. Αἰγαίου — Ἑρπετόν.

Αἶνιγμα

Μιά κόρη λιγερὴ
βῆμα-βῆμα περπατεῖ,
καὶ πίσω τῆς πηγαίνει
μιά γρηῃ βλοσυροκοιμένη.

Τί εἶναι;

Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Κρυπτογραφικόν

1234567890= Μέσον ἐπικοι-
νωνίας.

37590 = Ζῶον.

164337 = Ἀσθένεια.

43370 = Κράτος.

14390 = Φόρος.

34690 = Νῆσος.

56259690 = Γοργός, ταχύς.

4390 = Ἐστία ἀσθε-
νείων.

678120 = Ἐπάγγελμα.

87690 = Ὀδηγεῖ.

ΧΡ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ

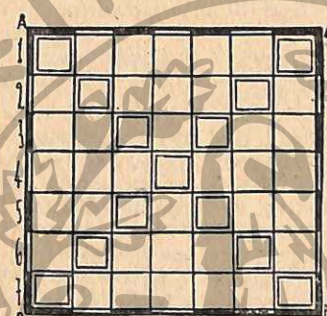
Τονόγριφος

Εἶμαι πόλις τῆς Εὐρώπης
— ὅπως ἔχω ἂν μ’ ἀφήσης —

Μένω ὅλως διόλου μόνο
ἂν τὸν τόνο μου κινήσης.

ΧΑΡ. ΠΑΓΚΑΛΟΣ

Δικτυωτὸν

Ὅριζοντίως:

1. Μάγος, θαυματοποιός.

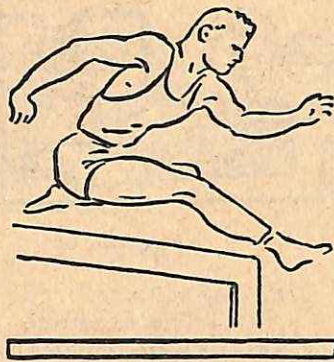
2. Ἀρχαῖος μυθοποιός.

3. Ἐπάγγελμα σχετικὸν
μὲ τὸ γάλα.

4. Σωματικὸς πόνος

(καθ.).

5. Σύμφωνος μὲ τὸν νό-
μον, ἐν τάξει.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΚΡΙΜΑΤΙΚΩΝ ΑΓΩΝΩΝ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Ετελέσθη εις τὸ δασύλλιον Βασιλίσσης Σοφίας ἡ τελευταία σειρά τῶν προκριματικῶν ἀγῶνων ἀνωμάλου δρόμου τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ πολὺ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, δεδομένου ὅτι ὁ τόπος δὲν πληροῦ ὕδρου εὐνοϊκοὺς διὰ τοὺς ἀθλητάς. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουσιν οὕτως:

51η Φάλαγγξ
3.000 μέτρα.— 1) Κατραβάς, 2) Ἀντωνίου, 3) Δεληγιάννης, 4) Πυλαρινός, 5) Κότσουφας, 6) Γιωθάνος.
2.000 μέτρα.— 1) Καραγιάννης, 2) Σκαναβής, 3) Κατσάμπας, 4) Παπασταθόπουλος, 5) Τσιμπούκης, 6) Κουλουμπής.
1.000 μέτρα.— 1) Πριονάς, 2) Ἀποστόλοπουλος, 3) Δανίκας, 4) Φίλιας, 5) Ἀγγελής.
Ναυτοφάλαγγξ
2.000 μέτρα. 1) Ἀνδρεόπουλος, 2) Πετρόπουλος, 3) Σουλῆρας, 4) Θανόπουλος, 5) Γρίβας.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΑ

Κατὰ τὴν τελευταίαν συνάντησιν τῆς ομάδος Παιδ. Ἀκαδημίας μετὰ τῆς ομάδος τῆς Σχολῆς Συνεταιριστῶν ἡ πρώτη ἐνίκησε τὴν δευτέραν διὰ 40—32.

ΑΓΡΙΝΙΟΝ.— Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ διακίτησιν τῶν λογιτῶν γυμναστῶν κ. κ. Χειμαρᾶ Κ. καὶ Μάρου Χρήστου ἐτελέσθησαν ποδηλατικοὶ ἀγῶνες ἐπὶ δημοσίας ὁδοῦ ἀποστάσεως τριάντα χιλιομέτρων. Νικητὴς ἀνεδείχθη ὁ Φαλαγγίτης Γεωργίου μετὰ χρόνον 56' καὶ δευτερός ὁ Χαβίνης Ἀναστάσιος.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας διεξήχθησαν ἀγῶνες ποδοσφαιρικοὶ μετὰ τῶν ἀθλητικῶν ομάδων «Ὀλυμπιακοῦ» Ἀγρινίου μετὰ ἀποτέλεσμα 4-0 ὑπὲρ τῆς ομάδος Ἀγρινίου. Τῶν ομάδων τούτων τὰ πλείστα τῶν μελῶν ἦσαν Φαλαγγίται.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.— Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διεξαχθέντος πρωταθλήματος ποδηλασίας τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης, ἐπὶ ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων, ἔχουν οὕτως:

1) Γρηγορίου Α 275 56' 25".
2) Ραχώνης Α 275.
3) Καρέζης Μ. Τ.
Β' Κατηγορίας.— Ἐξ ἄλλου τὰ ἀποτελέσματα ποδηλάτου περιπάτου εἶναι:

1) Τσίγκας Μ. Τ. 57' 20", 2) Ζώρας Μ. Τ., 3) Γιαννάκης Α 136. Πολυνίκης Σχηματισμός Μηχανοκινήτου Τάγματος.

Πρὸ τῶν ἀθλημάτων καλαθοσφαίρας Ε.Ο.Ν.— Εἰς τὸ «κλειστόν» Γυμναστήριον τῆς Ε.Ο.Ν. ἔλαβον χώραν αἱ συναντήσεις καλαθοσφαίρας διὰ τὸ πρωτάθλημα τῆς XXII Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θεσσαλονίκης. Τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἑξῆς: Α 138 Φάλαγγξ — Α 135 Φάλαγγξ 45—7. Α 271 Φάλαγγξ—Α 138 Φάλαγγξ 63—8. Α 271 Φάλαγγξ — Α 135 Φάλαγγξ νικητρία ἡ δευτέρα ἀνευ ἀγῶνος. Α 138 Φάλαγγξ — Α 136 Φάλαγγξ 81—1.

ΔΡΑΜΑ.— Τὴν 28ην Ἰανουαρίου ἐτελέσθησαν οἱ ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλιομέτρων καὶ ποδηλασίας 30 χιλιομέτρων.

Εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας συμμετέσχον ἐξήκοντα περίπου Φαλαγγίται ἀθληταὶ Α' κατηγορίας τῶν Ὑποδιοικήσεων καὶ Φαλαγγῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας.

Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν ὁ Νομάρχης Δράμας κ. Κ. Δήμας, ὡς Γενικός Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν., ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Σ. Δημητρίου, ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας κ. Σωτηρόπουλος, οἱ Διοικηταὶ τῶν Φαλαγγῶν, πλήθος κόσμου, ὡς καὶ ἅπανα ἡ δύναμις τῆς Ὑποδιοικήσεως Δράμας.

Τοὺς ἀθλητάς κατὰ τὴν διαδρομὴν παρηκολούθη ἀυτοκίνητον, τοῦ οὗτου ἐπέβαινον Φαλαγγίται νοσοκῶμοι τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας ὑπὸ ἀνώτερον βαθμοφόρον μετὰ πλῆρες συνεργεῖον πρῶτων βοηθειῶν.

ΚΑΒΑΛΑ.— Ἐν μέσῳ μεγάλης συγκεντρώσεως φιλάθλων ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τοῦ Α' γύρου τοῦ ποδοσφαιρικοῦ πρωταθλήματος, εἰς τὸ ὅποιον μετέχουν αἱ ἀντιπροσωπευτικαὶ ομάδες ἑνδεκα Τετραρχιῶν τῶν Ὑποδιοικήσεων Καβάλλας καὶ Παγγαίου.

Αἱ πρῶται συναντήσεις ἔλαβον χώραν εἰς τὸ ἐνταῦθα Δημοτικὸν Γυμναστήριον παρουσία πολλῶν ἀξιωματῶν τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ δὲ ἀποτελέσματα ἔχουσιν οὕτως:

Τῆς 171ης Φάλαγγος ἡ I Τετραρχία νικᾷ τὴν IV διὰ 5-0 καὶ τῆς 172ας Φάλαγγος ἡ III Τετραρχία νικᾷ τὴν I διὰ 2-1.

ΠΡΕΒΕΖΑ.— Τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελεσθέντων ποδηλατικῶν ἀγῶνων ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1ος Ν. Σμπόνιας 1.18', 2ος Εὐθ. Πεπὼνης 1.19', 3ος Ι. Κωνσταντόπουλος 1.20', 4ος Νικ. Ζέσκας 1.24', 5ος Ι. Τσαντούλας 1.34'.

ΣΠΑΡΤΗ.— Ἐτελέσθησαν καὶ εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Λακωνίας οἱ ἀγῶνες τοῦ καιροῦ ἀναθληθέν-

τες ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλιομέτρων μετὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα:

1) Γεωργιτσανάκος Εὐάγ. 26' 29", 2) Κουβαράκος Παν. 28' 55", 3) Ἀποστολάκος Παν. 29', 4) Κορωνίδης Παν. 29' 30", 5) Γιαννόπουλος Εὐάγ. 29' 40", 6) Κουσάκος Ἀντ. 29' 46".
— Εἰς τὸν προκριματικὸν ἀγῶνα ποδηλασίας ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων τῆς ἰδίας Π. Δ. ἐτερμάτισαν κατὰ σειράν οἱ ἀκόλουθοι:

1) Ἀράκης Βασ. 1.19', 2) Σωτηρίου Βασ. 1.20', 3) Τριανταφύλλου 1.21', 4) Παπαδάκος Σωτ. 1.22', 5) Κουρουνάκος Πιέρρος 1.23', 6) Βορεῖκος Γρ. 1.29'.

ΚΙΑΤΟΝ.— Ἡ Ὑποδιοίκησις Ε.Ο.Ν. Κιάτον ὠργάνωσε ποδηλατικούς ἀγῶνας ἀποστάσεως 30 χιλιομέτρων.

Οἱ ἀγῶνες διεξήχθησαν μετὰ παραδειγματικὴν τάξιν καὶ ἀπόλυτον ἀκρίβειαν εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας. Ἐτερμάτισαν δὲ κατὰ σειράν καὶ μετὰ θαυμασίας ἐπιδόσεις οἱ 1) Κωστούρος, 1) Σπηλιόπουλος καὶ 3) Ποῦλος.

ΧΑΝΙΑ.— Τὴν 28ην παρελθ. μηνὸς ἐγένετο ἀγὼν ἀνωμάλου δρόμου 5 χιλιομέτρων μετὰ τῶν σπηλαιολογῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῆς συμμετοχῇ 14 ἀθλητῶν, τὰ ἀποτελέσματα τοῦ οὗτου ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικά. Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ἔλαβε χώραν φιλικὴ ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μετὰ τῶν ομάδων τῆς 248 Φάλαγγος (Λόχος ἐργαζομένων) καὶ τῆς 249 Φάλαγγος. Ὁ ἀγὼν ἔληξε μετὰ νίκην τῆς ομάδος τοῦ Λόχου ἐργαζομένων διὰ τερμάτων 3—1.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (Κρήτης).— Μετὰ γάλην ἐπιτυχίαν ἐγένοντο τὴν πρωτὰν τῆς Κυριακῆς 4 Φεβρουαρίου ποδηλατικοὶ ἀγῶνες 30 χιλιομέτρων μετὰ ἀθλητῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Τοὺς ἀγῶνας, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἐτηρήθη παραδειγματικὴ τάξις, παρηκολούθησαν ἅπαντες οἱ ἑταίροι οἱ Ὑποδιοικήσεως Ἡρακλείου, εἰς δὲ τὸν τόπον τοῦ τερματισμοῦ εἶχε συρρεῦσει πλήθος κόσμου διὰ νὰ χειροκροτήσιν τοὺς νικητάς, οἱ δὲ νῆσαν κατὰ σειράν οἱ ἑξῆς:

1) Ἀρ. Ναλετάκης 1.8' 2", Χρ. Καπακλῆς 1.8' 3", 3) Γεώργ. Χατζήγεωργίου 1.8' 41".

Ἐκ τοῦ ἐπιτευχθέντος χρόνου— ὅστις σημειωτέον εἶναι ἀριστος λόγῳ τοῦ ἀνωμάλου ἐδάφους καὶ τοῦ σφοδρῶς πνέοντος ἐναντίου ἀνέμου— οἱ δύο πρῶτοι ἐτερμάτισαν μετὰ ἑλαφρὰν διαφορὰν ἡμίσεος στήθους ὁ εἰς ἀπὸ τὸν ἕτερον.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς τὸ γήπεδον «Χάνδαξ» ἔλαβε χώραν ἐνδιαφέρον ποδοσφαιρικὸν ἀγῶνα μετὰ τῶν 252ας καὶ 254ης Φαλαγγῶν. Κατόπιν ἐνός τεχνικωτάτου καὶ πλήρως ἐνδιαφέροντος ἀγῶνος νικητρία ἀνεδείχθη ἡ ομάδα τῆς 252ας Φάλαγγος διὰ τερμάτων 6—1.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρικὴ Διοίκησις

Αἱ μεταδιδόμεναι ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν δύο ὁμιλίαι, καθ' ἑβδομάδα, διὰ τὴν «Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας», ἐπὶ διαφόρων γενικωτέρων ἰδεολογικῶν, διαφωτιστικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν θεμάτων, ὡς καθωρίσθη ἤδη, θὰ μεταδίδωνται ἀνελλιπῶς καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ὥραν 8 μ. μ. καὶ Τετάρτην ὥραν 7.45' μ. μ.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΔΟΣ

Διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. ἀνομάσθη συνεργάτις χρυσοῦ σήματος ἡ καλλιτέχνης κ. Μαρίκα Κοτοπούλη.

Ἡ μοναδικὴ μας τραγῳδία, βαθύτατα συγκεκινημένη ἐκ τῆς γενομένης πρὸς αὐτὴν τιμῆς, ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. εὐχαριστήριον ἐπιστολήν, καταλήγουσαν ὡς ἑξῆς:

«Ἀποδεχομένη μετὰ συγκινήσεως τὸν ὡς ἄνω τιμητικὸν δι' ἐμὲ τίτλον, ὅς παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς μεγάλης χαρᾶς μου, καθὼς καὶ τὰς ἐγκαρδίας μου εὐχὰς διὰ τὴν πλήρη πραγματοποιήσιν τῆς Ἐθνικῆς ἀποστολῆς τῆς Ε.Ο.Ν.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Μαρίκα Κοτοπούλη»

ΣΧΟΛΗ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν συνεστήθη Σχολὴ πρῶτων βοηθειῶν. Ἡ δημιουργία τῆς σχολῆς αὐτῆς ἐνέχει ὑψίστην σημασίαν, καθ' ὅσον οἱ ἐξ αὐτῆς ἐξερχόμενοι θὰ χρησιμοποιοῦν ὡς ὑγειονομικοὶ ἐκπαιδευταὶ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων.

Τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς ταύτης παρακολουθοῦν ἅπαντες οἱ Φαλαγγίται φοιτηταί τῆς ἱατρικῆς σχολῆς, συνίστανται δὲ εἰς πρακτικὴν ἐξάσκησιν εἰς τὰ κρατικὰ νοσοκομεῖα καὶ εἰς κλινικὰς εἰδικότητας. Οὕτω οἱ ἐξ αὐτῆς ἐξερχόμενοι, καλῶς κατηρτισμένοι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξυπηρετήσουν, ὡς αὐτοτελεῖς ἐπιστήμονες ἐργαζόμενοι, τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν τοῦ τόπου τῶν.

— Ἐπίσης καὶ τὸ τμήμα προπαγάνδας ἔχει ἤδη ἐτοιμοὺς πλείους δασεὺς ἐργασίας, θὰ προβῇ δὲ λίαν προσεχῶς εἰς τὴν ἐκδόσιν καὶ δημοσίευσιν αὐτῶν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν ἐστάλη ἐκ μέρους τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἰδρύματος «Ἐγγυὸς Ἀνατολῆς» καὶ τῆς «Ἑλλην. Ἐταιρείας προστασίας ἀναπήρων παιδῶν» ἡ κάτωθι εὐχαριστήριος ἐπιστολή:

«Ομάς τῆς ὑμετέρας Περιφερειακῆς Διοικήσεως, ἐλθοῦσα εἰς Κέντρον ἡμῶν, ἐμοίρασεν εἰς τὰ πτωχὰ ἀνάπηρα παιδιά, τὰ ὅποια φοιτοῦν εἰς τὸ

Σχολεῖόν μας, διάφορα γλυκὰ ἐπιταῖς ἑορταῖς καὶ ἐφαίδρυνε τὴν ἐπίπονον ζωὴν τῶν ἀτυχῶν μικρῶν.

Ἡ πράξις αὐτῆς τῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης καὶ φιλανθρωπίας εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς ἐθνικῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς ὀρθῆς κοινωνικῆς διαπαιδαγωγήσεως, τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς τὴν Νεολαίαν ἡ Ὀργάνωσις ἡμῶν, καθοδηγουμένη ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ Κράτους, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ σὰς συγχαρῶμεν ἐιλικρινῶς διὰ τοῦτο καὶ νὰ προσθέσωμεν τὰς εὐχαριστίας μας εἰς τὰς τῶν μικρῶν προστατευομένων μας.

Ἡ Προϊσταμένη
τοῦ Φυσικοθεραπευτικοῦ Κέντρου
Ἀλὶς Κάρρ»

Ἐπίσης οἱ μικροὶ ἀνάπηροι τῶν ὡς ἄνω Ὀργανώσεων ἀπέστειλαν πρὸς τὰς Φαλαγγίτισσας, αἱ ὁποῖαι τοὺς ἐμοίρασαν γλυκίσματα, τὴν ἀκόλουθον εὐχαριστήριον ἐπιστολήν:

«Ἀγαπητὲς καλὲς μας φίλες,
Σὰς ἐυχαριστοῦμε μ' ὅλην μας τὴν καρδίαν γιὰ τὴν καλὴν ἐργασίαν ποὺ εἶχατε νὰ μᾶς θυμηθῆτε τὴς ἁγίας ἡμέρας ποὺ πέρασαν. Παρακαλοῦμεν τὸν Θεὸν σὺν προσευχῇ μας καθημερινῶς νὰ φυλάττῃ ἀπὸ κακῶν τὸν Μεγάλον μας Πατέρα καὶ Κυβερνήτην καὶ μαζί μ' αὐτὸν τοὺς συνεργάτας του καὶ ὅλους ἐκείνους ποὺ σκέπτονται γιὰ τὸ καλὸ τῶν παιδιῶν τῆς γλυκειᾶς μας Πατρίδος.

Μὲ ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην
Χαράλαμπος Θ. Κωτσιγιάννης, Γεώργιος Χατζήκοσμάς, Εὐρυδίκη Ι. Μιχαλάγα, Στέλλα Γ. Κατσατῆ, Πολυξένη Ζαφειροπούλου, Ἀμαλία Κοντοῦ, Ἀλίκη Ζαφειροπούλου, Κλεάνθη Νικολαΐδου».

Εἰς τὸ ἐντευκτήριον τοῦ Γ' Σώματος Στρατοῦ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν ἱεραρχῶν ἔλαβε χώραν καλλιτεχνικὴ ἑορτὴ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν. Ταύτην ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας τῶν ὡς ὕπουργος Γενικῆς Διοικήσεως κ. Κυρίμης, ὁ Μητροπολίτης κ. Γεννάδιος, ὁ Σωματάρχης, οἱ Στρατηγοὶ καὶ οἱ Διοικηταὶ μονάδων, ὁ Πρύτανης, ἡ Σύγκλητος καὶ οἱ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἀνώτατοι ἐκπαιδευτικοὶ καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἡ ἑορτὴ, περιλαμβάνουσα παράστασιν θεατρικοῦ ἔργου καὶ ἐκτελεσιν μουσικῶν τεμαχίων ὑπὸ Φαλαγγιτῶν φοιτητῶν, ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν καὶ ἐνεποίησεν ἀριστὴν ἐντύπωσιν, δυναμένη ὡς ἐκ τούτου νὰ θεωρηθῇ ὡς μία ἐκ τῶν καλύτερων καλλιτεχνικῶν ἐμφανίσεων τῆς Ε.Ο.Ν. Θεσσαλονίκης.

— Συνεχίζονται μετὰ τὴν ἰδίαν πάντοτε ἔντασιν εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ.Α.Σ. αἱ ἐσωτερικαὶ συναντήσεις διὰ τὸ πρωτάθλημα ἀθλοπαίδων. Οὕτω τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα συ-

νητήθησαν αἱ ομάδες τῶν σχολῶν Μηχανολόγων καὶ Πολιτικῶν Μηχανικῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Μ. Πολυτεχνείου μετὰ νικητρίαν τὴν πρώτην.

Ἐπίσης ἡ ομάδα τῶν Μηχανολόγων, συναντηθεῖσα μετὰ τὴν ομάδα Ἀρχιτεκτόνων, ἐνίκησε ταύτην. Ὡσαύτως ἡ ομάδα τῆς Σχολῆς Ἐργοδηγῶν ἐνίκησεν εἰς ἀγῶνα πετοσφαίρας τὴν ομάδα τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν.

— Μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Ε. Μ.Π. ἤρχισε διενεργούμενος ἔρρανος ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Τουρκίας.

— Ἡ Ὑποδιοίκησις Παντείου παρουσιάζει ζωηρὰν καλλιτεχνικὴν κίνησιν. Ἐκτός τῆς χορωδίας, τῆς ὀρχήστρας καὶ τοῦ θεατρικοῦ τμήματος κατηρτίσθη ἡδὴ καὶ τμήμα ἀπαγγελίας.

— Βαθμοφόρος τῆς Διευθύνσεως Ὑγειονομικοῦ τοῦ τμήματος προπαγάνδας ὑγιεινῆς τῆς Δ.Α.Σ. ὠμίλησε τὴν 5ην τρέχ. «περὶ τετάνου» ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ.

— Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ἐδόθη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν εἰς τὴν αἴθουσαν ἑορτῶν τῆς Πανεπιστημιακῆς Λέσχης ὁ δευτερός χορὸς ὑπὲρ τῆς φοιτητικῆς ἀλληλεγγύης, εἰς τὸν ὅποιον ἐνεφανίσθη ἡ ὀρχήστρα—τῆς Δ.Α.Σ., ἀποσπασα-σα τὰ εἰδικὰ χεῖροκροτήματα τῶν παρευρισκομένων.

— Τὴν Κυριακὴν 11 τρ. οἱ Φαλαγγίται φοιτηταί τῆς Νομικῆς Σχολῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ Πανεπιστημίου ἐξέδραμον εἰς τὸ Τατόι. Ἐπίσης Φαλαγγίται φοιτηταί τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως ἐξέδραμον εἰς Πεντέλην καὶ τῆς Ἱατρικῆς εἰς λίμνην Μαραθῶνος.

— Τάγμα Φαλαγγιτῶν τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μετέσχεν εἰς τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἀπέδωσε τιμὰς.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Αἱ ἐργασίαι ὅλων τῶν γραφείων τῆς Π.Δ.Θ.Π. ἐκτελοῦνται ρυθμικῶς.

Ἄν καὶ εἶναι ἡ περίοδος τῶν διαγωνισμῶν εἰς τὰς σχολεῖα, ἐν τούτοις παρατηρεῖται, ὅπως πάντα, ἡ ἰδία μεγάλη κίνησις εἰς ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς.

Μεγάλῃ προετοιμασίᾳ γίνεται διὰ τὸν ἑορτασμόν τῆς 25ης Μαρτίου.

Ομάδες Φαλαγγιτιστῶν διαφόρων Ὑποτομῶν τῆς Ὑ.Θ.Π. κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πρασίνου ἐξώρμησαν διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν καταστρεπτικῶν καμπῶν τῶν πεύκων εἰς τοὺς πλησιέστερους πευκῶνας τῆς πόλεως τοῦ Πειραιῶς.

Εἶναι ἀξία συγχαρητηρίων ἡ χειρονομία τῶν Φαλαγγιτιστῶν τοῦ Α' Γυμνασίου Θηλέων, αἵτινες ἀπέστειλαν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Π.Δ.Θ.Π. πέντε χιλιάδας (5.000) δραχμῶν ὑπὲρ τῆς στολῆς Φαλαγγίτισσας.

— Συνεχίζονται μετὰ τὴν ἰδίαν πάντοτε ἔντασιν εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις τῆς Δ.Α.Σ. αἱ ἐσωτερικαὶ συναντήσεις διὰ τὸ πρωτάθλημα ἀθλοπαίδων. Οὕτω τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα συ-

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΑΤΤΙΚΟΒΟΙΩΤΙΑΣ

Ἡ κίνησις τῶν Σχημῶν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἀττικῆς συνεχίζεται ἐντατικῶς. Καθ' ἑκάστην Τετάρτην ἐφαρμόζεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος ἀπασχολήσεως τῶν μελῶν συμφώνως πρὸς τὸ πρόγραμμα τῆς Κεντρ. Διοικήσεως. Ἡ Ὑποδιοικήτρια Λεωδία μετὰ τῆς Ἐπιτελοῦς τοῦ 111ου Γραφείου μετέβησαν εἰς Λεωδίας καὶ περίχωρα, ὅπου ἔκαμαν διαφόρους ὁμιλίαις καὶ διαλέξεις εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐπίσης κατὰ τὴν 28ην ληξάντος ἡ Ὑποδιοικήτρια Ἐλευσίνας μετὰ τῆς Ἀ' Ἐπιτελοῦς ἐπεσκέψαντο τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀσπυργίου, Μανδρᾶς, Βύλλων, ὠμίλησαν πρὸς τὰ μέλη καὶ κατήρτισαν διάδας καλλιέργειας ἐκ Φαλαγγίτων, ἀπὸ ὧν θὰ ἐκτελέσων διάφορα ἔργα Ἐθνικοῦ περιουμένου κατὰ τὰς προερχομένης ἐορτᾶς τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας τὴν 25ην Μαρτίου. Ὡσαύτως ἡ Ὑποδιοικήτρια Μεσογείων μετέβη τὴν 29ην ληξάντος πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν Σχηματισμῶν καὶ καθεδύνησε τὰς ἀθλητικὰς διάδας διὰ τοὺς προερχομένους ἀγωνίαις βολέυ. Ἡ Διοικήτρια Ἀχαρνῶν μετὰ τῆς Ἀ' Ἐπιτελοῦς μετέβησαν τὴν 30ην ληξάντος εἰς Αὐλῶνα, Νέα Πελᾶττα καὶ Σκάλας Ὠρωπό, ὅπου διοργάνωσαν τμήματα Ε.Ο.Ν. Θηλέων μὲ ἀρκετὴν δύναμιν μελῶν. Γενικὸς ἐπικρατεὶς ὁργανισμὸς Ἐθνικῶν εἰς δόλους τοὺς Σχημῶν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἀττικῆς.

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ. — Ἀπαντες οἱ Φαλαγγίται τῶν 248 καὶ 249 Φαλαγγῶν παρηκολούθησαν διὰλέξιν «Ὁ Ἰησοῦς ὑπὸ τὸ φῶς τῶν Προφητειῶν», γενομένην ὑπὸ τοῦ συνεργάτου κ. Πνευματικῆς Χαρ.

— Οἱ κατώτεροι βαθμοφόροι τῆς ἔδρας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Τετάρτου κ. Δρακανάκη Μιχαήλ καὶ τοῦ ἐπὶ τῆς Ψυχολογίας Τημητάρχου συνεργάτου κ. Μαντῆ Κ. ἐξέδρασαν εἰς Μουρινίαν. Ἐπὶ τόπου ἐδίδοντο πλείστα ὅσα παιγνίδια ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν παιγνιδίων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐδόθησαν αἱ γενικαὶ κατευθύνσεις περὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ ψυχαγωγῶνται οἱ Φαλαγγίται κατὰ τὰς ἐκδρομὰς.

— Τὴν 24ην παρελθόντος μηνὸς δ κ. Ὑ. Πουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης ὡς Γενικός Ἐπιτοπὴς Ε.Ο.Ν. ἐνήργησεν ἐπιθεώρησιν ἀπάντων τῶν γραφείων καὶ Διοικητῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ὡς καὶ τῶν βαθμοφόρων τῶν ἐν τῇ ἔδρᾳ Φαλαγγῶν, διαπιστώσας δὲ τὴν ἀρίστην λειτουργίαν τῶν Ἐπιτελικῶν Γραφείων καὶ Διοικητῶν τῆς Περιφέρειας, τὴν τελείαν ὁργάνωσιν τῶν Φαλαγγῶν, προετίει δὲ καὶ τὸ ἥθος καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῶν βαθμοφόρων, στοιχεῖα ἀτίμα καταδεικνύοντα τὴν δημοκρατικὴν ἐργασίαν, ἣτις συντελεῖται ἐν τῇ Διοίσει ἡμῶν, ἐξέφρασε τὴν πλήρη εὐαρέσκειάν του.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — Εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Περιφέρειας Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ρεθύμνης ἐγένετο μάθημα πολιτικῆς καὶ Ἰδεολογικῆς Διαφωτισέως ἀνατορὶν στελεχῶν. Τοῦτο παρηκολούθησαν ἡ Περιφερειακή Διοικήτρια καὶ πάντα τὰ ἀνώτερα στελεχῆ. Ἡ Περιφερειακή Διοικήτρια συνοδευομένη ὑπὸ βαθμοφόρων τοῦ Ἐπιτελείου τῆς ἐπεσκέψαν τὴν 28ην ληξάντος τὰ εἰς τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον ἀσθενή μέλη Ε.Ο.Ν. Θηλέων καὶ Ἀρρένων παραμεινῶσα ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν περίπου.

Ἐν συνεχείᾳ μετέβη εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Τριῶν Ἱερῶν, ὅπου παρηκολούθησε τὴν δι-ἀλέξιν «Ἀνατροφή καὶ μὀρφωσις τοῦ γυναικείου φύλου ἐν τῷ κύκλῳ τοῦ προορισμοῦ τῆς γυναικός», δοθεῖσαν ὑπὸ τῆς συνεργάτιδος Εὐαγγελίας Μαργαρυδοῦ.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ὁ λόγος ἐξωσχολικῶν μετὰ τῆς Διοικήτριας τῶν χάριν ψυχολογίας ἐπεσκέψαν τὴν ὥραν τοποθεσίαν Κουμπέ, εὐρισκόμενῃ ἐξωτὴ τῆς πόλεως καὶ παρέμεινεν ἀρκετὴν ὥραν. Κατὰ τὴν ἐκεῖ παραμονὴν ἡ Λοχίτης Ράδου ἔδωσε διδακτικὴν ὁμιλίαν.

Ἡ Περιφερειακή Διοικήτρια, πλείστα βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγίταις παρηκολούθησαν τὸ Κρητικὸν Δρᾶμα «Ἡ Ἐρφοίλη», τὸ ὅποιον ἐδίδασαν μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἀφοτέρων τῶν Διοικήσεων Ρεθύμνης.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ. — Ἡ ἐξοδος τοῦ Νέου Ἐ-τους ἐσήμανε τὴν ἀρχὴν νέας περιόδου δράσεως εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἡρακλείου. Ἡ ζωηρὰ κίνησις εἰς δὲ τὰ Τμήματα τῆς πείθουν ὅτι ἡ Περιφερειακὴ Διοικήσις Θηλέων Ἡρακλείου βαίνει πρὸς τὴν ἀποκλήρωσιν καὶ

τὴν πλήρη συνειδητοποίησιν τῆς ἀγωνιστικῆς διαθέσεως καὶ τῆς τελευταίας φαλαγγίτισσος.

Τὸ πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου ἐφηρμόθη τακτικῶς εἰς δὲ τὰς Φαλαγγας. Κατὰ τὸ δεύτερον δεκάημερον τοῦ Ἰανουαρίου ἐγένοντο αἱ ἐξῆς ὁμιλίαι καὶ ἀνετύχθησαν τὰ ἀκόλουθα θέματα εἰς τὰς διαφόρους Φαλαγγας: «Ὁ Ἐλληνισμὸς καὶ ὁ Χριστιανισμὸς» «Ἡ 4η Αὐγούστου» «Τὸ Ἔθνος» «Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Ἐθνικὴ Πίστις» «Ἡ καθαρὴ τῆς τοῦ ὕδατος» «Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Σημαίας» καὶ «Ὁ Πλούτος δὲν φέρει εὐτυχίαν».

Ἡ λειτουργία τῆς Σχολῆς Βαθμοφόρων καὶ ἡ σχολὴ τῆς Νοσοκομειῆς περιθάλψεως ἐξακολουθεῖ κανονικῶς. Κατὰ τὴν τελευταίαν συγκέντρωσιν ὠμίλησεν εἰς τὰς βαθμοφόρους ἡ Διοικήτρια τῆς 252 Φαλαγγῶν με θέμα «Ἡ Γυμναστικὴ διὰ μέσου τῶν αἰώνων» Τὸ δὲ μάθημα τὴν ἐκπαιδεύομενῶν εἰς τὴν Νοσ. Περιθάλμην Φαλαγγίτισσῶν ἦτο «Ἀδὲν ἔσω ἐκκρίσεως».

Τὴν Πέμπτην 18ην τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐγένετο ἐπιθεώρησις ἀπάντων τῶν Βαθμοφόρων ἀπὸ τῆς Ἐγκαταστάσεως καὶ ἀπὸ τοῦ παρεπιδημούντος εἰς τὴν πόλιν μας δικηγόρου Ἀλεξανδρείας κ. Κοκκινῆ.

Τοῦτον προσεφώνησεν ἡ Ὑποδιοικήτρια ἐρμηνεύσασα τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν ἀπάντων τῶν Βαθμοφόρων πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἐξήρην τὴν ἀγωνιστικὴν διάθεσιν τῆς Κρήσεως εἰς τὰς φλέβας τῆς ὁποίας ρεῖ αἷμα ἐνδόξου παρελθόντος, αὐτοθυσίας εἰς τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς Πατρίδος, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ὁποίας τάσσονται καὶ αἱ σημερινὰ Κρήσις καὶ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὸν Ἀρχηγόν.

ΤΑΝΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήσις Ἀρρένων Νομοῦ Λέσβου χωροῦσα εἰς τὸ πρόγραμμα ἐργασίας τῆς διαργάνσεως περὶν διὰλέξεων διὰ τὸ Κοινὸν καὶ διὰ τοὺς Φαλαγγίτας ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς. Τὸ Κοινὸν καὶ οἱ Φαλαγγίται παρακολούθησαν μετ' ἐνδιαφέροντος τὰς ἐν λόγῳ διαλέξεις, αἱτινες θὰ ἐξακολουθήσων καθ' ὅλην τὴν χειμερινὴν περίοδον. Εἰς τὴν σειράν τῶν διαλέξεων τούτων ἐδίδοντο συμμετοχὴν μὲ ὁμιλίαις ἀπαντες σχεδὸν οἱ διανοούμενοι τῆς Μυτιλήνης.

Λόγῳ τοῦ καιροῦ εἶχον διακοπὴ τὰ μαθήματα τῶν παρὰ τῇ ἔδρᾳ τῆς Διοικήσεως λειτουργουσῶν σχολῶν, ἥτοι Νυκτερινῆς Σχολῆς Τεχνιτῶν, Λογιστῶν καὶ Μουσικῶν Τμημάτων.

Ἡ δὲ βελτιωθέντος τοῦ καιροῦ ἐπανήρχισε κανονικῶς ἡ λειτουργία τῶν.

ΛΗΜΝΟΣ. — Εἰς Κάστρον Λήμνου ἐγένετο ἡ πρώτη διάλεξις μὲ ὁμιλίαν τὸν Ἐπὶ-σημαγόν ἑ. ἀ. Κορμαζοπούλου καὶ με θέμα «Ἰασηνικὴ Ἀεράμνη». Τὴν διὰλέξιν ταύτην παρηκολούθησαν οἱ Βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν. οἱ Φαλαγγίται καὶ περὶ τοὺς 500 πολῖται.

ΣΥΡΟΣ. — Βελτιωθέντος τοῦ καιροῦ ἐπανήλθησαν καὶ πάλιν ἡ στρατιωτικὴ προπαιδεύσις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῆς δυνάμεως Σύρου κατὰ Λόγους, καὶ αἱ ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως ἀποκλήρου τῆς δυνάμεως.

Αἱ ὁμιλίαι καὶ διαλέξεις διαφόρου περιεχομένου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁδηγίων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως διὰ τὸν καταρτισμὸν τῶν Βαθμοφόρων, ἐξηκολούθησαν κανονικῶς με θέματα «Περὶ ἀνεμοτορίας», «Περὶ ὕγιεινης», «Περὶ Ἔθνους».

Ναυτοφαλαγγίται τοῦ Ὑποτομέως Ὑδρας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Τὴν 24ην παρελθόντος μηνὸς δλοκλήρος ἡ πρώτη Φάλαγξ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Ὑποδιοικητοῦ Τσόντου Νικηφόρου καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ 11 Ἐπιτελικῶν Γραφείων τῆς Περιφέρειας Διοικήσεως μετέβη εἰς τὸ Γυμναστήριον ὁπόθεν, ἀφοῦ ἐξετέλεσεν ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως, ἐξέδρασαν εἰς τὸ χωρίον Ἐπισκοπεῖο, ὅπου μετὰ ἡμίωρον ἀνάπαυσιν οἱ Φαλαγγίται καὶ Σκαπανεῖς ἠσυχώθησαν με ἀθλοπαϊδίας.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Δασονόμου Σύρου δυνάμει 15 Φαλαγγιτῶν ἠσυχώθη με τὴν κλάδευσιν μικρῶν πεύκων παρὰ τὴν θέσιν «Βασιλίσκος».

ΤΗΝΟΣ. — Καὶ εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Τήνου ἐπανήρχισαν αἱ διακομιδαὶ ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως τῶν ὁμάδων. Ἀνὲν παρελείθη ὅμως αἱ διασφάσεις τῶν τε ἐσωσχολικῶν καὶ ἐξωσχολικῶν Σκαπανέων καὶ Φαλαγγιτῶν διὰ καταλλήλων ὁμιλιῶν ὡς αἱ «Σχολεῖον καὶ Κοινωνία», «Περὶ καθήκοντος», «Ποία τὰ καθήκοντα τῶν ἀνθρώπων ἐναντὶ τῆς Κοινωνίας, τῆς οἰκονομίας καὶ πρὸ πάντων ποῖον τὸ καθήκον ἡμῶν ἐναντὶ τῆς Πατρίδος» κ. ἀ.

Κατὰ τὴν 25ην τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἡμέραν τῆς Ε.Ο.Ν. συνεκεντρώθη δλοκλήρος ἡ Φάλαγξ εἰς τὸ ἀγρόκτημα αὐτῆς, ἐνθα παραμεινῶσα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, παρουσία καὶ τοῦ Ὑποδιοικητοῦ Τήνου, ἠσυχώθη εἰς τὴν φύτευσιν διαφόρων δένδρων καὶ τὸ πῶμα 700 τοιούτων τῇ ἐπιθάλψει τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Γεωπόνου Τήνου Ν. Κοτζίαν.

ΠΑΡΟΣ. — Ἐξαιρετικὴ κίνησις παρετηρήθη εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Πάρου. Δὲ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἐργάσθησαν διὰ τὴν ἐπιχωματισμὸν κοινοτικῶν χώρου εἰς Μάρμαρον Πάρου, ἐρρόντισαν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν σχολικῶν κήπων Δραγονῶν καὶ Ἀρχιλοχῶν καὶ παρηκολούθησαν τὰς γενομένας ὁμιλίαις «Προσωπικότης τοῦ Ἀρχηγοῦ», «Περὶ τῆς βλαστηρίας», «Γενικαὶ ἀρχαὶ ἐκπαιδεύσεως», «Περὶ Ἐθνους» καὶ ἄλλας ἔθνη καὶ θρησκευτικῶν περιεχομένου.

ΚΕΑ. — Καὶ φέτος τὴν πρωτοχρονίαν στήν Κέα παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Κοινοτικῆς κ. Ι. Κορδοκούλη, τοῦ Ὑποδιοικητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ τὸν Ἐπιτελεῖον τοῦ ἀπάντων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἐκλεκτῶν κόσμου, με πραγματικὴν χαρακτηριστὴν σεμνῆς πατριωτικῆς ἐορτῆς ἐκόπη ἡ πῖττα τῆς Ε.Ο.Ν. στὴν μεγάλη αἴθουσα τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου Κέας. Τὴν πῖττα ἐκοψε ὁ ἰδρυτὴς τῆς ἐν Κέα Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. καὶ ἦδη συνεργάτης αὐτῆς κ. Ι. Περίδης συμβολαιογράφος.

Κατ' ἀρχὴν ἐμίληε ὁ ὕμνος τῆς «Νεολαίας» ὑπὸ τοῦ μουικοῦ τμήματος τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Φαλαγγάρχου κ. Δ. Καραυωτογίου ἡ εὐχὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὴν Νεολαίαν ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει, ἀκολουθῶν δὲ ὁ κ. Ι. Περίδης ἀποτεινόμενος πρὸς τὰ μέλη τῆς Νεολαίας ὠμίλησε καταλλήλως ἐξάρας τὸ ἔργον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

ΕΥΒΟΙΑ:

ΙΣΤΙΑΙΑ. — Ὁ Ἰδεολογικὸς διαφωτισμὸς γίνεται κανονικῶς εἰς τὰ τμήματα τῆς 47ης Φαλαγγῶς «ἐλκιδιώτης». Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἐγένοντο αἱ ἐξῆς ὁμιλίαι. Ὁ Καθηγητὴς κ. Α. Κωστής ὠμίλησε με θέμα «Ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», ὁ Ὁμαδάρχης κ. Ι. Παυλῆνης Δικηγόρος με θέμα «Ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀρχηγοῦ», ὁ Τετάρτης κ. Γ. Κωνσταντῖνου με θέμα «Οἱ μεγάλοι πρόγονοί μας», ὁ Ὑποφαλαγγάρχης κ. Δημ. Τριανταφυλλίδης με θέμα «Ὁ Ἰωάννης Μεταξάς».

ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΙ (Λίμνη). — Εἰς συγκέντρωσιν γονέων καὶ Φαλαγγιτῶν ὠμίλησεν ὁ ἀφίχθεις ἐκ Λίμνης Συναργιστὴς τῆς Πολιτικῆς Διαφωτισέως κ. Χρ. Βέρροιος.

ΜΑΡΜΑΡΙΟΝ. — Φαλαγγίται τοῦ τμήματος τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, περιεφύσαν κατὰ τὸ τοπικὸν ἔθμον τὸν Τίμιον Σταυρὸν καὶ συνέλεξαν ποσὸν ἐκ 400 δραχμ. ὅπου κατέθεσαν εἰς τὴν Τοπικὴν Ἐπιτροπὴν Συναρτισμοῦ.

ΑΣΜΗΝΙΟΝ. — Ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ τμήματος ἐγένετο πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας ὁμιλία με θέμα «Ἡ προσωπικότης τοῦ Ἀρχηγοῦ».

ΣΤΥΡΑ. — Ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ τμήματος ἐφυτεύθησαν περὶ τὰ 300 δένδρῳλα πεύκης. Ἐπιμελεῖται Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων, ἐγένετο ἡ ἀπολύμανσις τοῦ σπόρου διὰ τὴν καλλιέργειαν 6 στρεμμάτων κριθῆς.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΖΕΡΜΠΙΣΙΑ (Ἀλιδερίου). — Μέλη τοῦ τμήματος ἐσπεῖραν διὰ οἴτου τὸν παραχωρηθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Νικ. Κατσογιάννη, ἀγρόν ἐξ ἐνὸς στρέμματος.

ΑΙΔΗΨΟΣ. — Παραχωρήθη εἰς τὸ τμήμα Ε.Ο.Ν. ἀγρὸς ἐκτάσεως 2 1/2 στρεμ. πρὸς καλλιέργειαν.

ΠΑΣΣΑ. — (Κονιστῶν). — Ὑπὸ τοῦ καφετώλου κ. Π. Πανοῦση προσεφέρθη εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. Πασσᾶ ἐκτάσις ἡμίσεος στρέμματος, ἣτις καὶ ἐκαλλιέργηθη ὑπὸ τῆς 2ας ὁμάδος τοῦ Λόχου Πασσᾶ.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΠΑΤΡΑΙ. — Ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Περιφέρειας Διοικήσεως Ἀρρένων Ἀχαΐας ἐφυτεύθησαν, μέχρι σήμερον, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τρεχούσης ἀναστασιακῆς περιόδου, τὰ κάτωθι εἶδη δένδρῳλα: Κυπάρισοι 16.600, πεύκα 14.250, σπένδαμνοι 300, εὐκάλυπτοι 3.650, ἀκακίας 2.750, γαῖαι 100, Λυγούσι 50, Τούγες 500, πιπερέαι 150, μωρέαι 200, κασταναὶ 1.500, δακίκα 1.000, ὁπωροφόρα 2.270. Ἐπίσης ἐφυτεύθησαν καὶ 850 δένδρα εἰς δόδους. Ἐν συνόλῳ ἡ Περιφερειακὴ Διοικήσις Ἀχαΐας ἐφύτευσε 43.720 διάφορα δένδρῳλα. Ἡ φύτευσις συνεχίζεται.

— Οἱ Φαλαγγίται τοῦ τμήματος Δομενίου Ἀχαΐας προσέδωσαν εἰς φύτευσιν σπόρον ἀμυγδαλῶν, καρπῶν καὶ καστανῶν ἐπὶ ἐκτάσεως 500 στρεμμάτων.

— Οἱ Φαλαγγίται τῶν Τμημάτων Σαγείων, Φράγκας καὶ Ριόλου Ἀχαΐας ἐφύτευσαν εἰς τὰς περιφέρειας τῶν 6.000 δένδρῳλα.

ΚΑΛΑΜΑΙ. — Ἐτελέσθησαν ἐν πάσῃ ἐπισημότητι τὰ ἐγκαίνια τοῦ Οὐλαμοῦ Ε.Ο.Ν. Θηλέων Μεσσηνίας, τοῦ ὁποίου τὴν ἐνάρξιν τῶν ἐργασιῶν ἐκήρυξεν ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτοπῆ τοῦ Γραμματέως τῆς Νομαρχίας. Τὸ ἐναρκτήριον μῆθημα ἐγένετο ὑπὸ τῆς Περιφέρειας Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

Εἰς τὴν ἀνω Περιφερειακὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων παρατηρεῖται πωρετώδης κίνησις διὰ τὴν ἐκθεσιν τῶν χειροτεχνημάτων τῆς Ε.Ο.Ν., ἣτις θὰ λάβῃ χώραν εἰς Ἀθήνας ἐντὸς τοῦ Φεβρουαρίου.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἐγένετο ἡ ἐνάρξις τῶν μαθημάτων πρὸς μὀρφωσιν τῶν μελῶν αὐτῆς σύμφωνα με τὸ καθορισμένον πρόγραμμα ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς Ε.Ο.Ν.

Πρὸς τὰς Φαλαγγίτισσας καὶ Σκαπανίσσας ὠμίλησεν ὁ Ἰατρός κ. Ράπτης, ὁ ὁποῖος ἐδίδασκε στοιχεῖα ὕγιεινῆς καὶ Πρώτων βοηθειῶν. Τὸ δεύτερον θέμα εἰς τὸ μῆθημα τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας πρὸς τὰς Φαλαγγίτισσας ἐδίδασκεν ὁ κ. Μηνᾶς Δασκαλάκης, Ἐπιθεωρητὴς Γεωργικῶν Συναρτισμῶν παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ κ. Δασκαλάκης ἐχειρίσθη τὸ πρῶτον θέμα τοῦ μαθήματος τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας: «Ὁ Χαρακτὴρ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας» μετὰ τὴν ἀσκήσιν καὶ ἀντικειμενικότητα, τόνισας ὅτι τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι ἀνάγκη νὰ διασφαλίσουν τὸ μῆθημα τοῦτο καὶ νὰ τὸ ἀντιληφθῶν καλῶς προκειμένου νὰ εἶναι ἐνήμερα σχετικῶς με τὸ συντελούμενον ἔργον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας. Ὁ κ. Δασκαλάκης καθ' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν καὶ μέχρις ἐξαντλήσεως τῶν κάτωθι θεμάτων θὰ διδάσκῃ τὸ μῆθημα τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας πρὸς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων.

Θέματα πρὸς διδασκαλίαν: 1) Γεωργία, Βιομηχανία, Ἐμπόριον, Ναυτιλία, Ὑπόθεσις, Βιοτεχνία. 2) Πλουτοπαραγωγικαὶ πηγαὶ τῆς Χώρας. 3) Τὸ Κράτος ὡς ὑπέρτατος ρυθμιστὴς τῆς Οἰκονομίας τῆς Χώρας. 4) Ἐθνικὴ Οἰκονομία, Αὐτάρκεια. 5) Κυριώτερα προϊόντα Ἐθνικῆς παραγωγῆς. 6) Ἡ σημασία καὶ ἡ Ἠθικὴ ἀξία τῆς ἐργασίας.

Ὁ Στρατηγὸς - Διοικητὴς τῆς VIII Μεραρχίας ἀπέστειλε πρὸς τὴν ἀντικαθιστάσαν τὴν Περιφερειακὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων Ἰωαννίνων κ. Καλλιόπην Χρήστου τὸ κάτωθι εὐχαριστήριον ἔγγραφο.

Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ διαδιδάσωμεν ὑμῖν

καὶ ταῖς ὑμῶν ὁμᾶς τὰς θερμὰς εὐχαριστίας ἡμῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν τῆς Μεθορίου, οἵτινες μετὰ βαθείας εὐγνωμοσύνης καὶ ζωηρᾶς συγκινήσεως ἔλαβον τὰ ἐκλεκτὰ δῶρα τὰ ὅποια εἶχετε τὴν καλωσύνην καὶ ἐπαινετὴν πρωτοβουλίαν νὰ συλλέξητε καὶ διανεμῆτε εἰς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοῦ Νέου Ἑτους.

Ἡ ἐνθερμὸς αὐτὴ πατριωτικὴ καὶ ἐμπλεως Ἐθνικοῦ παλμοῦ χειρονομία Σας, ἔσχε βαθύτατην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Ἀκρίτας τῆς Μεθορίου, οἵτινες φρουροὶ ἀγρυπνοῖ τῆς Πατρίδος καὶ μακρὰν τῶν οικείων τῶν, ἐθρὸν ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν τὴν φιλόστοργον ἀδελφὴν, τὸν παρήγορον ἀγγέλον καὶ ἱσχυρὸν παραστήριον ἐν τῇ ἐκτέλει τοῦ ὕψιλλου καὶ ἐπιμόχου καὶ ἀθρόοντος ἔργου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ
Ὑποστράτηγος

ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ. — Ἡ VIII Μεραρχία ἀπέστειλε πρὸς τὸν κ. Νομάρχην Θεοφράτην ὡς Γενικὸν Ἐπιτοπὴν τῆς Ε.Ο.Ν. τὴν κάτωθι εὐχαριστήριον ἐπιστολήν: «Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ διαδιδάσωμεν ὑμῖν τὰς θερμὰς εὐχαριστίας ἡμῶν καὶ τῶν ὁπλιτῶν τῆς μεθορίου, οἵτινες μετὰ βαθύτατης εὐγνωμοσύνης καὶ ζωηρᾶς συγκινήσεως ἔλαβον τὰ ἐκλεκτὰ δῶρα, τὰ ὅποια εἶχετε τὴν καλωσύνην νὰ ἀποστείλατε καὶ διανεμῆτε αὐτοῖς αἱ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ παρὶκὸν τοῦτο ἐνδιαφέρον Σας ἔσχε βαθύτατην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς Ἀκρίτας ὁπλιτῶ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 631)

τέρας, ή μάνα του το ρωτούν: Τί έχεις, τί έχεις παιδί μου, τί έπαθες;

Η γειτονίτσα, τους λέει, πού τραγουδάει τόσο γλυκά και θέλησα να πάω να την 'δω, πού λέγανε πώς είναι τόσο όμορφη, μ' έδειρε και μένα, κι από τους φίλους μου πιά πολύ. Γι' αυτό πατέρα μου θέλω να τη φωνάξω να τη σκοτώσω.

Στέλνει λοιπόν ο βασιλιάς να τη φωνάξουν. Τότες εκείνη στολίστηκε, έβαλε τα καλλίτερα της διαμαντικά, — μαργαριτάρια, — τα καλλίτερα της στολίδια, και πηγαίνει στο παλάτι, στο βασίλειο.

Τότες της λέει ο βασιλιάς: Τί σου κάνανε τα παλληκάρια;

Τού φίλου δίνεις έκαστο και τ' άλλουνο διακόσιες, τού γιου μου τού κακόμοιρου τού δίνεις πεντακόσιες;

Κι' αυτή του απαντάει:

Κακομοιρίες και δυστυχίες θά λάθω το κορμί μου, και πόνοος άλευθέρους θά λάθω ή κεφαλή του.

Και μετά γυρίζει και λέει στο βασιλόπουλο (α, λημονήσα να σάς πω ότι το βασιλόπουλο το λέγανε Φιορετίνη).

Θυμήσου, Φιορετίνη μου, τ' έχεις και δε θυμάσαι,

κάν τα φιλά πουκάμισα πουστέλνα κι' άλλαζα σε.

Θυμήσου, Φιορετίνη μου, τ' έχεις και δε θυμάσαι

κάν τους λαγούς τους όμορφους πουστέλνα κι' έτρωγες σε.

Και γυρίζει ή μάνα του και του λέει:

— Θυμήσου, Φιορετίνη μου, μην πας και είν' ή ξένη;

— Μάνα μου (οικονομικά) και μά την Παναγιά μου,

στά μάτια μου δε σείδα 'γώ έξένανε κυρά μου.

— Πάρε φιλά απ' τη μάνα σου, μήπως και θυμηθής με,

Και τότε παίρνει φιλά απ' τη μάνα του και της λέει:

— Έο' είσαι ή σουλτάνα μου, έο' είσαι το Λενιώ μου,

έο' είσαι πού με γλύτωσες από το θάνατό μου.

Κι' έπεισε στην άγκαλιά της.

Παντρεύτηκε λοιπόν: όργανα, τούμπανα, χαρές μεγάλες και ζήσανε εκείνοι καλά, κι' έμεις καλλίτερα.

ΟΙ ΗΡΩΕΣ ΤΟΥ 21

(Συνέχεια από τη σελίδα 624)

λοντικό σώμα πού είχε καταρτίσει ο ίδιος, επέτυχε να παραδοθούν σ' αυτόν οι πολιορκούμενοι Τούρκοι...

Γιά την λαμπρή αυτή νίκη του προήχθη σε αντιστράτηγο και μετά ένα χρόνο σε στρατηγό!

Δύο άτρόμητα κορίτσια,

κατόπιν ήρωίδες!

Μά και οι δυο περίφημες ήρωίδες της Έπανάστασης, Μπουμπουλίνα και Μαντά Μαυρογένους, υπήρξαν δυο έξαιρετικά παιδιά.

Η Μαυρογένους σε ηλικία δεκαπέντε χρονών, όρφανή από πατέρα, έξωπλισε δυο πλοία και κατεδίωξε τους πειρατές πού είχαν επιδράμει στην πατρίδα της Μύκονο, έπωφελομένοι από την άναμπουμπούλα της Έπανάστασης.

Και πολεμούσε με την γενναιότητα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δόα Β. ΠΑΝΑΓ. Πάτρας. Έλάβαμε τα ποιήματά σου (:) «Εκόνια», «Τό δειλινό», «Σε σε γλυκειά Ε.Ο.Ν.», τα όποια δέν έδιαβάσαμε, έπειδή είμαστε βέβαιοι ότι δέν είναι δικά σου, άλλ' ότι θά τα έγης αντίγραψε κι' αυτά, όπως αντίγραψε το ποίημα «Ιταλοδούτα» του γνωστού ποιητού κ. Στ. Σπεράντα και μās το έστειλες γιά δικό σου. Σου θυμίζουμε ότι τα π α ι δ ι α της 4ης Αύγουστου πρέπει πρωτίτως να σέβονται την αλήθεια. «Αν είσαι μαθήτριά, σε παραπέμπουμε στον κ. Γουμνασιάρχη σου, τον όποιον παρακαλούμε θερμά να σε ιουθετήσει καταλλήλως. Έμεις άρκούμεθα να σου πούμε ότι αυτό πού έκαιμε είναι ένα βαρύτατο σφάλμα, όξιο άναλόγου τιμωρίας. Εύχόμεθα το πάμμα από να σου γίνη μάθημα, διά το μέλλον. — ΚΩΝΣΤ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Ένωμοσύνην Β' Υπομέμας Αθηνών. Σε συχαίρουμε γιά το θάρρος σου να όμολόγησ το σφάλμα σου και να κατακρίνης ού ό ίδιος πολύ άσχημότερα τον έαυτό σου, απ' ό τι έκάμαμε μείς. ... Έπειτ' από τ'ό γραμμα σου αυτό, δέν έχομε λόγους να είμαστε δυσσεπτημένοι μαζί σου. Εύχασαμε μόνο το γνωστό γεγονός να σταθή ένα καλό μάθημα και γιά σένα και γιά τους άλλους, πού έκαμαν το ίδιο λάθος. Η «Νεολαία» σε θεωρεί και πάλι ένα από τους φίλους της άναγνώστας. — ΙΩΑΝΝΗΝ ΓΑΪΤΑΝΑΚΗΝ. Σ' εύχαριστούμε γιά τα γραφόμενά σου. Άντι ποιημάτων στείλες μας καλύτερα κανένα σύντομο παραμύθι του τόπου ή μερικές παροιμίες. Κάτι λ α ο γ ρ α φ ι κ ό. — ΝΙΚ. ΤΣΟΥΜΙΤΑΝ. Όμοιος. Το περιοδικό προτιμά λαογραφικήν ύλη. — ΑΘΑΝ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Έλάβαμε το ποίημα τού παππού σου με τόν τίτλο «Η Έλληνική Νότης». Όταν τού γράψης, διαβίβασέ του τους χαιρετισμούς μας. — ΜΙΧ. ΔΕΣΠΟΤΙΔΗΝ. Καλό ως σχολικός διάλογος. Στείλετέ μας κανένα παραμύθι του τόπου σας. Το προτιμούμε. — ΕΠΑΜ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Το ποίημά σου όχι καλό. Τί έννοεις με το ή όμοιοκαταλήξια είναι άνάκατη, κατά Βουτιερήδη; — ΓΙΑΝΝΗΝ ΑΝΔΡΙΤΣΑΚΗΝ. Το διήγημά σου «Τό κούτσο» κλείνει πολύ επεσομιακά, όπως συνηθίζουμε να λέμε. Διηγήθ' άπαισιόδοξα. Γι' αυτό δέν μπορεί να δημοσιευθ' άν κι' είναι άρκετά καλογραμμένο. Φαινεται πώς το δούλεψες με όρεξη κι' όχι όπως άπώς. Δοκίμασε να μās γράψης κανένα παραμύθι του τόπου σου. Όχι

άνδρος, χειριζομένη με μοναδική ίκανότητα το ξίφος πού είχε πάρει από την όπλοθήκη του πατέρα της. Όσον άφορρά την θρυλική Μπουμπουλίνα, την γυναικα του γενναίου ναυτικού Μπούμπουλη, από πολύ μικρή μνήθηκε στα μυστικά της Φιλικής Έταιρείας και με το ιστορικό της καράθι, τόν «Αγαμέμνονα», πού ναυπήγησε με έξοδά της, πολέμησε με παράτολμο άόρρος και όπύεροχη γενναιότητα γιά την άπελευθέρωσι της σκλαβωμένης πατρίδας της.

Άτελείωτη σειρά ήρωικών παιδιών

Θάταν παράλειψις άν δέν αναφέραμε και τους ήρωικούς πολεμιστάς του

Είκοσιένα Θανάση και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του

Άγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο

σαν όλοι μεγαλόφυλα παιδιά... Ό Θανάσης Ραζηκότσικας σε ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δε νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του Άγώνος.

Ό Γ. Σαχτούρης, σε ηλικία 14 χρονών, ήταν ένας δεινός θαλασσοπόρος και άτρόμητος καπετάνιος, όταν δέ άρχισε ή Έλληνική Έπανάσταση

με και τους ήρωικούς πολεμιστάς του

Είκοσιένα Θανάση και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του

Άγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο

σαν όλοι μεγαλόφυλα παιδιά... Ό Θανάσης Ραζηκότσικας σε ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δε νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του Άγώνος.

Ό Γ. Σαχτούρης, σε ηλικία 14 χρονών, ήταν ένας δεινός θαλασσοπόρος και άτρόμητος καπετάνιος, όταν δέ άρχισε ή Έλληνική Έπανάσταση

με και τους ήρωικούς πολεμιστάς του

Είκοσιένα Θανάση και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του

Άγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο

σαν όλοι μεγαλόφυλα παιδιά... Ό Θανάσης Ραζηκότσικας σε ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δε νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του Άγώνος.

Ό Γ. Σαχτούρης, σε ηλικία 14 χρονών, ήταν ένας δεινός θαλασσοπόρος και άτρόμητος καπετάνιος, όταν δέ άρχισε ή Έλληνική Έπανάσταση

με και τους ήρωικούς πολεμιστάς του

Είκοσιένα Θανάση και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του

Άγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο

σαν όλοι μεγαλόφυλα παιδιά... Ό Θανάσης Ραζηκότσικας σε ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δε νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του Άγώνος.

Ό Γ. Σαχτούρης, σε ηλικία 14 χρονών, ήταν ένας δεινός θαλασσοπόρος και άτρόμητος καπετάνιος, όταν δέ άρχισε ή Έλληνική Έπανάσταση

με και τους ήρωικούς πολεμιστάς του

Είκοσιένα Θανάση και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του

Άγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο

σαν όλοι μεγαλόφυλα παιδιά... Ό Θανάσης Ραζηκότσικας σε ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δε νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του Άγώνος.

Ό Γ. Σαχτούρης, σε ηλικία 14 χρονών, ήταν ένας δεινός θαλασσοπόρος και άτρόμητος καπετάνιος, όταν δέ άρχισε ή Έλληνική Έπανάσταση

με και τους ήρωικούς πολεμιστάς του

Είκοσιένα Θανάση και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του

Άγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο

σαν όλοι μεγαλόφυλα παιδιά... Ό Θανάσης Ραζηκότσικας σε ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δε νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του Άγώνος.

Ό Γ. Σαχτούρης, σε ηλικία 14 χρονών, ήταν ένας δεινός θαλασσοπόρος και άτρόμητος καπετάνιος, όταν δέ άρχισε ή Έλληνική Έπανάσταση

με και τους ήρωικούς πολεμιστάς του

Είκοσιένα Θανάση και Γιαννάκη Ραζηκότσικα, τόν θρυλικό ναύαρχο του

Άγώνος Γ. Σαχτούρη, τόν Γεωργάκη Πετιμεζά, τόν Δ. Μακρή, τόν Ν. Βάσο

σαν όλοι μεγαλόφυλα παιδιά... Ό Θανάσης Ραζηκότσικας σε ηλικία 19 χρονών μόλις διωρίστηκε γενικός άρχηγός τών Μεσολογγιτών, ό δε νεώτερός του άδελφός Γιαννάκης ύπαρχηγός τών Μεσολογγιτών απ' την άρχή του Άγώνος.

δμως μεγάλο. — ΓΕΡΑΣ. ΜΟΥΡΕΛΑΤΟΝ. Το ποίημά σου «Η 4η Αύγουστου» προχειρογραμμένο. Στείλέ μας καλύτερα λαογραφικήν ύλη. — ΒΑΣ. ΔΟΥΜΑΖΟΝ. Άποφεύγετε στίχους σαν τους παρακάτω:

Στην Έλλάδα τη νέα πού φτιάχτη την ήμερα Αύγουστου τετάρτη, λεβεντιά, δόξα, χάρη άστράφτει συνερία ούτε σκότος ύπάρχει.

ΙΒΥΚΟΝ. Το έγγραψε και άλλοτε: όχι ψευδώνυμα. — Ε. ΓΑΪΤΑΝΟΝ. Πολύ σωστά πράγματα λέει το ποίημά σου. Μόνο πού τα λέει σε γλώσσα αντιποιητική. — ΑΝΤ. ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. Άρκετά καλό. Ύπεβλήθη στην Έπιτροπή. — Β. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ. Το διήγημά σου «Ένα γράμμα από την Άμερική» δέν έχει ενδιαφέρον. Προσέχτε όταν γράφετε να κάνετε όσο το δυνατόν λιγότερα όρθογραφικά λάθη. Παρατηρούμε ότι την ίδια λέξη, άλλοι την γράφεις σωστά κι' άλλοι πάλι λανθασμένα. — ΗΛΙΑΝ ΚΑΚΟΥΛΙΑΝ. Μās θερμopαρακαλείς να σου δημοσιεύουμε το τετράστιχο αυτό:

Ένας άνθρωπος καλός τόσα χρόνια σιωπηλός, πού όλον τόν κόσμο βλέπει και την νεολαία την κατέχει.

Όρίστε πού το δημοσιεύουμε. Άλλά... σε θερμopαρακαλούμε τώρα κι' έμεις με τη σειρά μας να μās πής τί κ α τ α λ α θ ε ς. — Π. Φ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Το ποίημά σου έχει μετρικά λάθη. Διάβασέ το δυνατό και θά τα βρής με «τ' αὐτί». Μās ζητείς να σου άπαντήσουμε λεπτομερώς. Έπιφυλάσσόμεθα να το κάμουμε μιάν άλλη φορά. — ΑΝ. ΠΑΠ. Ποίημα με 206 στίχους δέν είναι δυνατόν να δημοσιευθ' σε περιοδικό, όσο καλό κι' άν είναι. Σημειώνουμε την όρθή όμοιοκαταλήξια του. Πρόδεξε ν' άποφύγης στον έμμετρο λόγο λέξεις κι' έκφράσεις σαν κι' αυτές: «μ' άφήσαν όί άρχείοι», «τό δόρυ εκείνο σείει», «ταίς πρώταις ταίς άχτίδες του» κλπ. — Η. Χ. Όλόκληρο το όνοματεπώνυμό σου, σε παρακαλούμε. — Ε' ΤΑΞΙΝ ΔΕΛΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΣΕΡΡΩΝ. Σας εύχαριστούμε και σας συχαίρουμε γιά το όραιότατο γράμμα σας. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΣΑΡΡΗΝ. Κοίταξε τους έπόμενους στίχους:

Γέλα, ό μάνα και μη κλαίς, μάνα γλυκειά δάρα,

να το σπαθί σου τζώσαν χιλιάδες «Νεολαία».

Γιά να κάμης όμοιοκαταλήξια χαλάς το νόημα.

— Γ. Δ. ΠΑΠ. Ξοράιστο το ποίημά σας. Δυστυχώς όμως δέν μπορεί να δημοσιευθ' διότι έχασε την έπικαιρότητα του. — ΦΘΙΒΟΝ ΔΕΛΦΗΝ. Λυπούμεθα, αλλά δέν δυνάμεθα να κάμωμε ιδιαίτερον σύστασιν διά τού περιοδικού. Το ποίημά σας με τόν τίτλο «Τό τραγούδι

νέο»:

Είμαι ένα Σκαπανάκι με όραία φορεσιά,

με κοντό παντελονάκι και γερή κορμoσασία.

Έχω πίστι στο Χριστούλη, σεβάσω στο Βασιλιά,

σά μεγάλο πατερολόη άγαπώ τόν Μεταξά.

Είμαι ένα Σκαπανάκι όλο δύναμι κι' όρμη

παύω νάμαι πιά παιδάκι κι' έχω άξία στη ζωή.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΓΓΕΛΗΝ. Ίδού τα δύο πρώτα τετράστιχα από το ποίημα, πού μās έστειλες:

Τό σπιτάκι μου τ' πενιχρό,

μαύρο και μοναχό,

τό βλέπω πάντα μπρός μου

σά νάνα νεκρικό.

Κάθε βραδάκι στις όκτώ

ένα φως φωτίζει έδώ,

μά δέν ξέρω κι' έγώ

πού όφείλεται αυτό.

(Συνέχεια της αλληλογραφίας)

της γής» έδόθη στον κ. Χρ. Άγγελομάνη, εις τόν όποιον τ'ό άφιέρωσατε. — Α. ΠΑΡΑΘΥΡΑΝ, Δημ.)λον. Τό άρθρον σας με τόν τίτλο «Η ήθική άναγέννησις της Έλλάδος» πολύ καλό. Το έδιαβάσαμε στην Έπιτροπή. Δυστυχώς άδυνατούμε να το δημοσιεύσωμε, διότι λαμβάνομε καθημερινώς πολλά παρόμοια άρθρα και έπίσης καλά, τα όποια έλλείπει χώρου δέν είναι κατορθώον να δημοσιευθούν στην «Νεολαία». Τα φυλάσσομε ιδιαίτέρως διά να τα περιλάβωμε εις προσεχ' έκδοσιν υπό τόν τίτλον «Η 4η Αύγουστου και ή Κοινή Γνώμη». — ΧΡ. ΧΡΥΣΑΝΘΟΥ. Γιατί στις δυό ώρες τού χαρτιού; — ΚΥΡ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΝ. Το «Ό χειμώνας» θέλει άκόμη να το έπεξεργασθ'.

— ΠΕΤΡΟΝ ΜΑΝΟΥΣΟΝ. Ύπεβλήθη.

— Α. ΗΛΙΑΝ. Όλόκληρο το έπώνυμό σου. — Γ. ΜΑΜΑΛΗΝ. Σ' άρέσει αυτό το τετράστιχο:

Η Βασιλίσσα ποιά είναι;

Είν' ή μάνα τών Έλλήνων.

Και γιάτρός της ποίος είναι;

Είναι ο πατέρας κ ε ι ν ω ν.

ΙΣΜΗΝΗΝ ΚΑΛΑΜΑΝΟΥ. Τα σημεία Π43, πού σου ζητήσαμε να σημειώσης, είναι ό αύξ.

αριθμός του γραπτού σου. Διη. Πεζό 43. Σαν γράψης το λοιπόν μόνο από τη μία όψη τού χαρτιού και στείλε το πάλι. Την άπάντησι με τις λύσεις την έδώσαμε στον άρμόδιο συντάκτη.

Θά σου άπαντήσιν στην ειδική στήλη. — ΣΤΑΥΡΟΥ ΒΟΥΣΥΝΙΤΗΝ. Το έδιαβάσαμε.

— ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΚΑΝΑΚΗΝ. Το «Όι Φαλαγγίτες στους Άκρίτας» όρώς ως άσμα. Μάθε το στους Φαλαγγίτες της Ύποδιοικήσεως, στην όποια άνήκει, να το τραγουδούν. — ΝΙΚ. ΒΡΕΤΤΑΚΟΝ. Το «Ένα τραγούδι πρós την Έργασία» (γιά τραγούδι, πάνο, χοροδία) πολύ καλό. Στείλέ μας και τη μουσική. Σημείωσε Σ 263. — ΑΝΑΣΤ. ΜΙΧΑΛΑΚΗΝ. Έδιαβάσαμε την έκθεσί σου. Πράγματι είναι πολύ καλή. Δυστυχώς δέν μπορούμε να την δημοσιεύσωμε λόγω έλλείψεως χώρου. Λαθαίνουμε κάθε έβδομάδα πολλές έκθέσεις Φαλαγγιτών και Σκαπανών, τις όποιες διαβάσαμε προσεκτικά και τις καλύτερες τις φυλάσσομε γιά να τις δημοσιεύσωμε άργότερα σ' ένα μεγάλο όμο με τόν τίτλο «Διαλεκτές σχολικές έκθέσεις Φαλαγγιτών και Σκαπανών». — ΜΑΪΡΗΝ ΚΟΥΝΤΕΡ. Την ίδια άπάντησιν έχομε και γιά σένα.

— ΜΙΧ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΝ. Δημοσιεύομε στη στήλη αυτή το τραγούδι σου «Λόγια Σκαπανέας»:

Είμαι ένα Σκαπανάκι με όραία φορεσιά,

με κοντό παντελονάκι και γερή κορμoσασία.

Έχω πίστι στο Χριστούλη,

σεβάσω στο Βασιλιά,

σά μεγάλο πατερολόη άγαπώ τόν Μεταξά.

Είμαι ένα Σκαπανάκι όλο δύναμι κι' όρμη

παύω νάμαι πιά παιδάκι κι' έχω άξία στη ζωή.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΓΓΕΛΗΝ. Ίδού τα δύο πρώτα τετράστιχα από το ποίημα, πού μās έστειλες:

Τό σπιτάκι μου τ' πενιχρό,

μαύρο και μοναχό,

τό βλέπω πάντα μπρός μου

σά νάνα νεκρικό.

Κάθε βραδάκι στις όκτώ

ένα φως φωτίζει έδώ,

μά δέν ξέρω κι' έγώ

πού όφείλεται αυτό.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΓΓΕΛΗΝ. Ίδού τα δύο πρώτα τετράστιχα από το ποίημα, πού μās έστειλες:

Τό σπιτάκι μου τ' πενιχρό,

μαύρο και μοναχό,

τό βλέπω πάντα μπρός μου

σά νάνα νεκρικό.

Κάθε βραδάκι στις όκτώ

ένα φως φωτίζει έδώ,

μά δέν ξέρω κι' έγώ

πού όφείλεται αυτό.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΓΓΕΛΗΝ. Ίδού τα δύο πρώτα τετράστιχα από το ποίημα, πού μās έστειλες:

Τό σπιτάκι μου τ' πενιχρό,

μαύρο και μοναχό,

τό βλέπω πάντα μπρός μου

σά νάνα νεκρικό.

Κάθε βραδάκι στις όκτώ

ένα φως φωτίζει έδώ,

μά δέν ξέρω κι' έγώ

πού όφείλεται αυτό.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΓΓΕΛΗΝ. Ίδού τα δύο πρώτα τετράστιχα από το ποίημα, πού μās έστειλες:

Τό σπιτάκι μου τ' πενιχρό,

μαύρο και μοναχό,

τό βλέπω πάντα μπρός μου

σά νάνα νεκρικό.

Κάθε βραδάκι στις όκτώ

ένα φως φωτίζει έδώ,

μά δέν ξέρω κι' έγώ

πού όφείλεται αυτό.

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΓΓΕΛΗΝ. Ίδού τα δύο πρώτα τετράστιχα από το ποίημα, πού μās έστειλες:

Τό σπιτάκι μου τ' πενιχρό,

μαύρο και μοναχό,

τό βλέπω πάντα μπρός μου

σά νάνα νεκρικό.

Μή μās στείλετε παρακαλούμε, τέτοιου είδους... ποιήματα. Άλλ' ούτε και να τα γράφετε. Ό χρόνος — και μέλιστα στην έποχή πού ζούμε — είναι τόσο πολύτιμος και πρέπει, γιά το προσωπικό μας συμφέρο, να τόν σεβώμαστε. Γιά να γράψης το ποίημα πού μās έστειλες, άσφαλώς θά έβουλας 3 — 4 ώρες. Κι' όμως θά μπορούσες τήν ώρα αυτή να τη διαθέσης στο διάβασμα ενός ώραιου και όφελιμου βιβλίου, στο να κάμης ένα περίπατο στην έξοχή ή σε κάποια άλλη εργασία με θετικότροπο αποτέλεσμα. Έτσι λέμε μείς. Τι έχεις ν' άπαντήσης; — Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΝ. Έδιαβάσαμε την έκθεσί σου «Παλαιόχωρι». Το ποίημα δέν είναι δημοσιεύσιμο. — ΣΟΦΙΑΝ ΚΑΤΑΡΗ. Θά δημοσιευθούν μόνο τα «Έξυπνα και κούτα». — ΑΓΓ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Το «Όι πασχαλινές» γραμμένο με παρατηρητικότητα και αίσθημα. Το «Θθινοπαρινές άναμνήσεις» καταλλήλο γιά τη «Νεολαία». Θά υποβληθ' το πρώτο. — ΠΑΝ. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΝ. Το συμβολικό διήγημά σου «Η Έλπίδα» άνεπιτυχές. Προσπάθει ν' άποφύγης τύπους σαν κι' αυτόν: «ε ι π α τ α ν» αντί έλπετε ή έλπετε. Γράφεις κάπου: «... γυναικά, δέν καταλάβα τι μου είπαταν». Το ποίημα «Τό άπδόνι» χειρότερο. Πρόδεξε τι μās έστειλες:

Μόλις ή σούη έχει χαράξει,

ένα μικρό χαρτιόμιο

πουλάκι σ' όλους έχουσμένο

μέσ'

